

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

**ПОРІВНЯЛЬНА СТИЛІСТИКА
АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ**

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Миколаїв
Видавець Румянцева Г. В.
2023

УДК 81'38:811.111+811.161.2(072)

П 59

Укладач: Солodka Анжеліка Костянтинівна

Рецензенти:

Шехавцова С.О., доктор педагогічних наук, професор, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Тадєєва М.І., доктор педагогічних наук, професор, Національний університет водного господарства та природокористування (м. Рівне)

*Рекомендовано вченою радою
Миколаївського національного університету імені В. О.
Сухомлинського як навчально-методичний посібник для
студентів вищих навчальних закладів
(протокол 10 від 24.05.2023р.)*

Порівняльна стилістика англійської та української мов:
П 59 навчально-методичний посібник / укл. А. К. Солodka. — Миколаїв :
видавець Румянцева Г. В., 2023. — 100 с.

ISBN 978-617-729-109-0

У навчально-методичному посібнику висвітлюються теоретичні та практичні питання викладання курсу «Порівняльна стилістики англійської та української мов». Посібник призначено для студентів, які навчаються за освітньою програмою «Переклад», та викладачів філологічних дисциплін.

УДК 681.5:629.584

ISBN 978-617-729-109-0

© А. К. Солodka, 2022

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЛЕКЦІЇ.....	4
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ.....	30
РОЗДІЛ 3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІНОЇ РОБОТИ.....	69
РОЗДІЛ 4. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ.....	83
РОЗДІЛ 5. ТЕСТИ.....	86
ЛІТЕРАТУРА.....	99

РОЗДІЛ 1. ЛЕКЦІЇ

Лекція 1.

Основні тенденції у вивченні стилю. Функціональна стилістика та функціональні стилі. Форми і види мовлення. Стилiстика художнього мовлення. Індивідуальний стиль. Дослідження стилю. Стилiстичний аналіз

Термін «стилiстика» походить від грецького «stylos», що означає «перо». З часом він розвинув кілька значень, кожне з яких застосовувалося до конкретного вивчення елементів мови та їх використання в мовленні.

Не новина, що будь-який зміст, будь-яку «ідею», можна вербалізувати кількома різними способами. Отже, «Можна запропонувати вам стiлець?», «Сідайте, будь ласка», «Сідайте» - мають однаковий (зміст), але різняться за способом вираження, який, у свою чергу, залежить від ситуативних умов акту спілкування.

70 відсотків нашого життя ми існуємо в різних формах комунікаційної діяльності – усній (говоріння, слухання) або письмовій (читання, письмо), тому само собою зрозуміло, наскільки важливо для філолога знати механізм зв'язків між невербальною, екстралінгвістичною денотативною сутністю комунікативного акту та його вербальною, мовною презентацією. Тому багато лінгвістів наслідують свого знаменитого французького колегу Шарля Баллі, стверджуючи, що стилістика – це перш за все вивчення синонімічних мовних засобів.

Представники не менш відомої празької школи-В. Матезіус, Т. Вачек, Я. Хавранек та інші акцентували увагу на пріоритетах ситуативної відповідності у виборі мовних різновидів.

Таким чином, функціональна стилістика, яка стала і залишається міжнародним і дуже важливим напрямом вивчення стилю, має справу з наборами, «парадигмами» мовних одиниць усіх рівнів або мовної ієрархії, що служать для задоволення потреб певних типізованих комунікативних ситуацій. Ці парадигми відомі як функціональні стилі мови. Виходячи з відомого визначення стилю мови, запропонованого В. Виноградовим більше трьох десятиліть тому, ми будемо дотримуватися розуміння функціонального стилю, сформульованого І. Гальперінім, як «системи узгоджених, взаємопов'язаних і взаємообумовлених мовних засобів, призначених для виконання специфічної функції спілкування та націлення на певний ефект».

Усі вчені сходяться на думці, що добре розвинена мова поєднується з кількома функціональними стилями. Але їх класифікації збігаються лише частково: більшість теоретиків вважають, що існує п'ять функціональних стилів, але розходяться в їх найменуванні. Прийнята класифікація виділяє наступні функціональні стилі:

1. офіційний стиль (official style), представлений у всіх видах офіційних документів та паперах;

2. науковий стиль (scientific style), що зустрічається в статтях, брошурах, монографіях та інших наукових, академічних публікаціях;

3. публіцистичний стиль (publicist style), що охоплює такі жанри, як нарис, оповідання, стаття, більшість творів «нової журналістики», публічні виступи, тощо;

4. газетний стиль (newspaper style), який спостерігається в більшості друкованих газетних матеріалів;

5. стиль художньої літератури (belles-lettres style), що охоплює численні та різноманітні жанри творчого письма.

Лише перші три незмінно визнаються в усіх стилістичних трактатах. Що стосується газетного стилю, то його часто розглядають як частину публіцистичного домену і не завжди розглядають окремо. Але найбільше суперечок точиться навколо стилю художньої

літератури. Необмежені можливості творчого письма, яке охоплює весь всесвіт і використовує всі мовні засоби, привело деяких науковців до переконання, що через чутливість контурів цього стилю навряд чи можна кваліфікувати його як функціональний стиль. Треті стверджують, що, незважаючи на свою багатогранність, стиль художньої літератури в кожному своєму конкретному відображенні виконує естетичну функцію, що виділяє цей стиль з-поміж інших і дає підстави визнати його системну унікальність, тобто надає йому статус автономного функціонального стилю.

Кожен із перерахованих стилів реалізується у двох формах – письмовій та усній, стаття й лекція – приклади двох форм наукового стилю, передача новин, по радіо й телебаченню чи газетні інформаційні матеріали – газетного стилю; нарис і публічний виступ - публіцистичного стилю та ін. Кількість функціональних стилів і принципи їх диференціації змінюються з часом і відображають стан функціонування мови у певний період. Отже, лише нещодавно більшість класифікацій стилів також включали так званий поетичний стиль, який стосується словесних форм, специфічних для поезії. Але протягом останніх десятиліть поезія втратила свою ізольовану лінгвістичну позицію. Поезія використовує весь словниковий запас і граматику, що існують у мові, і навряд чи є сенс виділяти її в особливий поетичний стиль для сучасної мовної ситуації, незважаючи на його актуальність для мови XVII, XVIII і навіть більшої частини XIX століть.

Щось подібне можна сказати про ораторський стиль, який у Стародавній Греції сприяв створенню «Риторики», де Арістотель, її автор, розробив основи стилістики, актуальні й сьогодні. Проте ораторська майстерність втратила свої позиції в суспільно-політичному житті. Нині промови здебільшого пишуться спочатку, а отже, містять усі характерні ознаки публіцистичного письма, що позбавило необхідності конкретизувати ораторський стиль у межах сучасного функціонування мови.

Усі перераховані вище стилі конкретизуються в межах літературного типу мови. Їх функціонування характеризується інтенційним підходом мовця до вибору мовних засобів, придатних для конкретної комунікативної ситуації.

Розмовний тип мови, навпаки, характеризується неофіційністю, спонтанністю комунікативної ситуації. Іноді розмовний тип мовлення називають «розмовним стилем» і вводять у класифікацію функціональних стилів мови, незважаючи на ситуативні та мовні відмінності між літературним і розмовним спілкуванням і незважаючи на те, що стиль мовлення виявляє свідоме, усвідомлене зусилля у виборі та відданні переваги певним мовним засобам для таких комунікативних обставин, тоді як розмовне мовлення характеризується спонтанністю та непередбаченістю комунікативної ситуації. Поряд з цим існує сильна тенденція розглядати розмовну мову як окрему мовну систему зі своїм самостійним набором мовних одиниць і правилами їх зв'язку.

Розмовний тип мови, навпаки, є функціональним стилем, що має справу з усіма розділами мови та всіма можливими випадками її вживаннями, і є найбільш всеохоплюючим «глобальним» напрямом у вивченні стилю, а також такими специфічними напрямками стилістики, як дослідження наукової прози, газетного стилю тощо.

Особливе місце тут посідає дослідження стилю художньої літератури, оскільки в ньому, перш за все, ми маємо справу зі стилістичним використанням мовних засобів, тобто з таким в з таким використанням мовних елементів, яке несуть не тільки основну, логічну, а також додаткову інформацію різного типу. Так сформувалася стилістика художнього мовлення, або стилістика художньої літератури.

Функціональна стилістика в цілому та її окремі напрями виходять із ситуативно обумовлених мовних «парадигм» і зосереджуються насамперед на аналізі останніх. Можна сказати, що увага функціональної стилістики зосереджена на мовному повідомленні у його співвіднесенні з комунікативною ситуацією.

Повідомлення є спільним для комунікантів в акті спілкування, неодмінним елементом обміну інформацією між двома учасниками комунікативного акту – адресантом

(постачальником інформації, мовцем, письменником) і адресатом (отримувачем інформації, слухач, читач).

Проблеми вибору найдодільніших мовних засобів та їх організації в повідомлення, з точки зору адресата, знаходяться в центрі уваги індивідуального стилю, де особливий акцент приділяється вивченню індивідуального авторського стилю для встановлення співвідношень між творчими концепціями автора та мовою його творів.

З точки зору теорії інформації стилістику автора можна назвати стилістикою кодувальника: мова розглядається як код для формування інформації в повідомлення, а постачальник інформації, відповідно, як кодувальник. Адресат у цьому випадку відіграє роль дешифратора інформації, що міститься в повідомленні, а проблеми, що пов'язані з адекватним сприйняттям повідомлення без будь-яких інформаційних втрат або деформацій є проблемою стилістики декодування.

І, нарешті, стилістика, виходячи з норм мовного вживання в даний період і навчаючи цим нормам носіїв мови, особливо тих, хто має справу з мовою професійно (редакторів, видавців, письменників, журналістів, викладачів тощо), називається практичною стилістикою.

Таким чином, залежно від підходу та кінцевої мети можна спостерігати кілька напрямків у вивченні стилю. Спільним для всіх них є необхідність дізнатися, що може запропонувати мова для виконання незліченних комунікативних завдань і цілей користувачів мови; як різні елементи мови беруть участь у зберіганні та передачі інформації, який тип інформації несе.

Найкращий спосіб знайти відповіді на більшість із цих та подібних запитань – дослідити інформаційні цінності та можливості мовних одиниць, дотримуючись структурної ієрархії мовних рівнів, що запропоновано відомим бельгійським лінгвістом Е. Бенвеністом більше двох десятиліть тому на IX Міжнародному конгресі лінгвістів у 1962 р. і прийнято більшістю вчених сьогодні якщо не в повному обсязі, то принаймні як основа для подальшого опрацювання та розвитку.

Схема аналізу Е. Бенвеніста йде від рівня фонемі – через рівні морфемі і слова до рівня речення.

Ресурси кожного рівня мови стають очевидними в дії, тобто у мовленні, тому увага повертається до поведінки кожного елемента мови у функціонуванні, до його здатності передавати різного роду інформації.

Здатність словесного елемента набувати додаткового значення, висловлювати більше в певному контексті празькі лінгвісти називали передовим: справді, коли слово (афікс, речення), автоматизоване тривалим вживанням у мовленні, через розвиток контексту, воно набуває деяких нових, додаткових рис, і акт комунікації нагадує фонове явище, що переходить на перший план.

Контекстуально виділений елемент несе більше інформації, ніж ізольований, тому можна сказати, що в контексті він завантажений основною інформацією, яка йому властиво, а також отриманою, приєднаною, додатковою інформацією. Саме це останнє головним чином відповідає за добре відомий факт, що речення завжди означає більше, ніж загальна сума значень його складових слів, або текст означає більше, ніж сума його речень. Отже, стилістичний аналіз передбачає досить тонкі процедури пошуку елемента на передньому плані та вказівки на його контекстуальні зміни, які спричинено навмисними, запланованими операціями адресата, тобто свідомим стилістичним використанням мови.

Для вивчаючих іноземну мову, стилістичний аналіз викликає особливі труднощі: лінгвістична інтуїція носія мови не працює у випадку з іноземною мовою. Крім того, труднощі можуть виникнути через недостатнє володіння іноземною мовою і, як наслідок, прогалини в сприйнятті основної, денотативної інформації. Таким чином, приступаючи до стилістичного аналізу, слід мати на увазі, що розуміння кожного окремого компонента повідомлення є неодмінною умовою проникнення в суть його значення.

Лекція 2.

Фонографічний рівень. Морфологічний рівень Звукове інструментування. Графон. Графічні засоби. Морфемний повтор. Розширення морфемної валентності

В цьому розділі буде розглянуто стилістичне використання фонем та їх графічне зображення. Маючи справу з різними випадками фонематичного та графемічного переднього плану, ми не повинні забувати про односторонню природу фонемі: ця мовна одиниця допомагає диференціювати значні лексеми, але не має власного значення.

Ми не можемо говорити про семантику [ou], [ju:], ми визнаємо їх смислорозрізнявальне значення в слові «sew» [sou] - шити і «sew» [sju:] - спускати воду; або [au], [ou] в "bow" - бант, уклін тощо.

Тим не менш, фонема, що позбавлена денотаційного чи конотаційного значення, згідно з останніми дослідженнями, має сильну асоціативну та звукоінструментувальну силу. Відомо численні випадки звуконаслідування – вживання слів, звучання яких імітує позначуваний предмет або дію, наприклад hiss, bowwow, murmur, bump, grumble, sizzle.

Наслідуючи звуки природи, людини, предметів неживої природи, акустична форма слова висуває на перший план, неминуче підкреслюючи і його значення. Таким чином, фонематична структура слова виявляється важливою для створення експресивних і емоційних конотацій. Повідомлення, що містить оноματοпоетичне слово, не обмежується лише передачею логічної інформації, але й забезпечує яскраве зображення ситуації спілкування.

Поезія рясніє деякими специфічними видами звукоімітації, де провідну роль відіграють *алітерація* (alliteratio) – повторення приголосних, як правило, на початку слова, і *асонанс* (assonance) – повторення однотипних голосних, як правило, в наголошених складах. Обидва вони можуть створювати ефект *евфонії* (euphony) (відчуття легкості та комфорту під час вимови чи слуху) або *какофонії* (cacophony) (відчуття напруги та дискомфорту під час вимови чи слухання).

Прикладом першого можуть слугувати знамениті рядки Е. А. По:

*...silken sad uncertain
rustling of each purple curtain...*

Прикладом другого є невимовна комбінація звуків, знайдена у Р. Браунінга: *Nor soul helps flesh now more than flesh helps soul.*

Для створення додаткової інформації в прозовому дискурсі звукоімітація використовується рідко. У сучасній рекламі, мас-медіа і, насамперед, творчій прозі звук виходить на перший план переважно через заміну його прийнятого графічного зображення. Це навмисне порушення графічної форми слова (або словосполучення), що використовується для відображення його вимови, називається *графоном* (graphon). Графони, що вказують на неправильність або недбалість вимови, час від часу з'являлися в англійських романах і публіцистиці ще на початку вісімнадцятого століття і відтоді набули все більшої частоти вживання, популярності серед письменників, журналістів, рекламистів і постійно розширювали сферу застосування. *Graphon* виявився надзвичайно лаконічним, але ефективним засобом подачі інформації про походження мовця, соціальне походження та освіту, фізичний чи емоційний стан тощо. Так, коли знаменитий герой Теккерей-дворецький Yellowplush – вражає своїх слухачів вивченими словами, які вимовляє як sellybrated (відзначений), benny-violent (доброзичливий), illygitmit (незаконнонароджений), jewinile (неповнолітній), або коли не менш відомий містер Бєббіт використовує ree-rading (парадування), Eytalians (італійці), реерул (люди) - перед читачем постає не тільки яскравий образ, соціальні, культурні, освітні характеристики персонажів, а й саркастичне ставлення до них Теккерей та С. Льюїса.

З іншого боку, *The b-b-b-b-bas-tud-he seen me c-c-c-c-c-com-ing* у промові Р. П. Уоррена *Sugar Boy* або *You don't mean to thay that thith ith your firth time* (округ Колумбія) показують фізичне дефекти – спотикання одного і шепелявість іншого.

Графон, тим самим індивідуалізуючи мовлення персонажа, додає йому правдоподібності, яскравості, запам'ятовуваності. Водночас графон дуже добре передає атмосферу автентичного живого спілкування, неформальності мовленнєвого акту. Деякі змішані форми, які є результатом сильної асиміляції, стали кліше в сучасному прозовому діалозі: *gimme* (дайте мені), *lemme* (дозвольте мені), *gonna* (збираюся), *gotta* (мушу), *coupla* (пара), *mighta* (може мати), *willya* (ти будеш) тощо.

Ця нотка неформальності та автентичності принесла графону популярність серед рекламодавців. Великі та малі заклади харчування запрошують відвідати свій магазин *Pik-kvik*, або *The Donut (пончик) Place*, або *Rite Bread Shop*, або *Wok-in Fast Food Restaurant* тощо. Це також стосується телереклами: *автомобілі Sooper Class Model*, *гольфи Knee hi, ліки Rite Aid*.

Нещодавно видану книгу про Кокні автори назвали *The Muvver Tongue*, на задніх панелях великих вантажних вагонів можна прочитати *Folio me*.

Графічні зміни можуть відобразити не лише особливості вимови, а й використовується для передачі інтенсивності наголосу, підкреслюючи та висуваючи на перший план наголошені слова. До таких суто графічних засобів, що не містять порушень, слід віднести всі зміни шрифту (курсив, великі літери), інтервалів між графемами (переноси, множення) і рядків. Останнє широко використовували у поезії. В англійській мові «графічним імажистом» найчастіше називають Каммінгса.

За частотою вживання, варіативністю функцій перше місце серед графічних засобів виділення посідає *курсив (italics)*. Окрім виділення слів курсивом для додання їм логічної чи емоційної значущості, курсивом також можна підкреслювати окремі склади та морфеми (що дуже характерно для Д. Селінджера чи Т. Капоте).

Інтенсивність мовлення також передається через множення графеми або вживання слова з великої літери, як у крику Беббіта *Alllll aboarrrrrrd* або в розпачливому заклиці А. Хакслі «Дивний новий світ» — *Help. Help. HELP*. Членування слова переносом (Nurphenation) вказує на римовану або урізану манеру, в якій воно вимовляється, як у принизливому коментарі з Fl. Історія О'Коннора – *grinning like a chim-pan-zee* (усміхаючись, як чім-пан-зе).

Підсумовуючи інформаційні варіанти графічного оформлення слова (рядка, вислову), можна побачити їх різноманітне застосування для відтворення індивідуальних і соціальних особливостей мовця, атмосфери комунікаційного акту – усе спрямоване на виявлення та підкреслення авторської точки зору.

Оскільки основною одиницею цього рівня є морфема, ми зосередимося на дослідженні способів виведення морфеми на передній план, щоб остання, крім свого внутрішнього значення, стала носієм додаткової інформації – логічної, емоційної, експресивної.

Одним із важливих способів просування морфеми є її повторення. За допомогою повтору можна підкреслити як кореневі, так і афіксаційні морфеми. Особливо яскраво це спостерігається при повторенні афіксаційних морфем, які зазвичай несуть основну вагу структурного, а не денотативного значення. Коли вони повторюються, вони потрапляють до центра уваги та підкреслюють або своє логічне значення (наприклад, контраст, заперечення, відсутність якості, як у таких префіксах, як a-, -anti-, mis-; або малість, як у суфіксах -ling і -ette); їх емоційно-оцінне значення, як і в суфіксах, що утворюють ступені порівняння; або додають ритмічного ефекту та єдності тексту.

Іншим, ще більш ефективним способом використання морфеми для створення додаткової інформації є розширення її нормативної валентності, що призводить до утворення нових слів.

Вони не є неологізмами в справжньому значенні, оскільки вони створені лише для особливих комунікативних ситуацій і не використовуються поза цими випадками. Тому вони називаються okazіональними словами і характеризуються свіжістю, оригінальністю, зрозумілістю внутрішньої форми та морфемної будови.

Дуже часто okazіональні слова є результатом морфемного повторення. Пор.: *I am an undersecretary in an underbureau*. Наголос на незначущості занять героїні І. Шоу породжує і повторення префікса під-, і появу внаслідок цього okazіонального слова *underbureau*.

У разі повторення морфема отримує велику самостійність і несе основну відповідальність за створення додаткової інформації та стилістичного ефекту. У разі випадкових карбувань окрема морфема лише сприяє вираженню впливу їх комбінації, тобто появі нової індивідуальної лексичної одиниці.

Лекція 3.

Слово та його семантична структура. Конотаційні значення слова. Роль контексту в актуалізації смислу. Стилiстична диференціяція лексики. Літературний пласт слова. Розмовні слова

Найсуттєвішою ознакою слова є те, що воно виражає поняття про річ, процес, явище, називає (позначає) їх. Концепт – це логічна категорія, її мовним відповідником є значення. Сенс, за словами Л. Виготського, є єдність узагальнення, спілкування і мислення. Сутність надзвичайної складності, значення слова піддається історичним змінам, про які йдеться у курсі лексикології і які відповідають за формування розгорнутої семантичної структури слова. Ця структура складається з різних типів лексичних значень, основним з яких є денотативне, яке інформує уявлення про предмет спілкування; а також конотаційний, який інформує про учасників та умови спілкування.

Перелік і специфікація конотаційних значень змінюється залежно від різних лінгвістичних шкіл та окремих вчених і включає такі характеристики, як прагматичні (спрямовані на перлокутивний ефект висловлювання), асоціативні (пов'язані, через індивідуальні психологічні чи лінгвістичні асоціації з поняттями), ідеологічний, або концептуальний (розкриває політичні, соціальні, світоглядні уподобання користувача), оцінний (констатує цінність зазначеного поняття), емотивний (розкриває емоційний пласт пізнання та сприйняття), експресивний (спрямований на створення образу об'єкта, про який йде мова), стилістичний, (вказує на «ресстр», або ситуацію спілкування).

Вищезазначені значення класифікуються як конотаційні не лише тому, що вони надають додаткову (а не логічну/денотативну) інформацію, а й тому, що, здебільшого, вони спостерігаються не всі одразу й не в усіх словах. Деякі з них важливіші для спілкування, ніж інші. Дуже часто вони перетинаються. Таким чином, усі слова, що мають емоційне значення, також є оціночними (наприклад, *rascal, ducky*), хоча це правило не змінюється, оскільки ми можемо знайти неемотивну, інтелектуальну оцінку (наприклад, «хороший», «поганий»). Крім того, усі емоційні слова (або практично всі, якщо на те пішло) також є експресивними, тоді як існують сотні експресивних слів, які не можна вважати емоційними. Взяти, наприклад, так звані експресивні дієслова, які не лише позначають певну дію чи обробляти, але також створювати їх імідж, наприклад, *to gulp = to swallow in big lumps, in a hurry; or to sprint = to run fast* («ковтати» = ковтати великими грудками, поспішно; або «мчати» = швидко бігти).

Кількість та важливість конотаційних значень, включених у семантичну структуру слова, виявляються у контексті, тобто конкретний мовленнєвий акт ідентифікує та актуалізує кожне з них. Більше того: кожен контекст не тільки конкретизує наявні семантичні (як денотативні, так і конотаційні) можливості слова, а й здатний додавати нові або досить суттєво відхилятися від того, що зазначено словником. Через це всі контекстуальні значення слова ніколи не можуть бути вичерпані або всебічно перераховані.

Порівняйте такі випадки контекстуального використання дієслова *to pop* у романі Стена Барстоу «Запитай мене завтра»:

1. *His face is red at first and then it goes white and his eyes stare as if they'll pop out of his head.*

2. *Just pop into the scullery and get me something to stand this on.*

3. *There is a fish and chip shop up on the main road. I thought you might show your gratitude by popping up for some.*

4. *I've no need to change or anything then. No, just pop your coat on and you're fine.*

5. *Actually Mrs. Swallow is out. But she won't be long. She's popped up the road to the shops.*

6. *Would you like me to pop downstairs and make you a cup of cocoa?*

1. Його обличчя спочатку червоне, а потім біліє, а очі дивляться так, ніби вискочать з голови.

2. Просто заскочи в посудомийну і принеси мені щось, на чому я можу стояти».

3. На головній дорозі є магазин риби та картоплі. Я подумав, що ти міг би показати свою вдячність і принести щось з собою.

4. - Тоді мені не потрібно змінюватися чи щось на китальт цього. - Ні, просто одягни пальто, і все гаразд.

5. Насправді місіс Своллоу пішла. Але вона ненадовго. Вона вискочила дорогою до магазинів».

6. Хочеш, я заскочу вниз і приготую тобі чашку какао?

У семантичній актуалізації слова контекст відіграє подвійну роль: з одного боку, він відсікає всі нерелевантні для даної комунікативної ситуації значення. З іншого – висуває на перший план один із значущих варіантів слова, акцентуючи увагу комунікантів на одному з денотативних чи кононаційних компонентів його семантичної структури.

Значення контексту порівняно невелике в області стилістичних конотацій, тому що слово стилістично позначається ще до того, як воно потрапляє в якийсь контекст. Згадайте відомі скорочення - вульг., арх., сл. і т.д., які є невід'ємною частиною словникової статті. Тож огляд конотаційних значень має сенс почати зі стилістичної диференціації лексики.

Лекція 4.

Стилістична диференціація лексики. Літературний пласт слова. Розмовні слова

Словесний фонд будь-якої мови можна умовно розділити на три нерівномірні групи, що відрізняються одна від одної сферою можливого використання. Найбільший розділ складають нейтральні слова, які не мають стилістичного відтінку та придатні для будь-якої комунікативної ситуації, два менших – відповідно літературний і розмовний шари.

Літературні слова задовольняють комунікативні запити офіційних, наукових, поетичних повідомлень, а розмовні використовуються в неофіційно-побутовому спілкуванні. Хоча безпосереднього співвідношення між писемною та усною формами мовлення, з одного боку, та літературними та розмовними словами, з іншого боку, немає, проте здебільшого перші спостерігаються в основному в письмовій формі, тому що більшість літературних повідомлень з'являється в письмовій формі. І навпаки. Хоч таких прикладів на письмі багато (неофіційні листи, щоденники, окремі уривки спогадів тощо), їхнє вживання пов'язано з усною формою спілкування.

Отже, беручи до аналізу друковану продукцію, ми можемо знайти літературні слова в авторському мовленні, описах, міркуваннях, а розмовні слова – у таких видах дискурсу, що імітують (копіюють) повсякденне усне спілкування – тобто в діалозі (чи внутрішньому монологі) прозового твору.

Коли ми відносимо якийсь фрагмент мовлення (тексту) до літературного чи розмовного, це не означає, що всі слова, які його складають, мають відповідне стилістичне значення. Більш того: слів із яскраво вираженою стилістичною конотацією мало в будь-якому типі дискурсу. Переважна більшість його лексики нейтральна. Як зазначає відомий філолог Л. Щерба, стилістично забарвлене слово – це як крапля фарби, яку додають у склянку чистої води і забарвлюють її всю.

Кожна з двох названих груп слів, маючи стилістичне значення, не є однорідною ні за якістю значення, ні за частотою вживання, ні за сферою вживання, ні за кількістю та характером потенційних користувачів. Тому кожна з них далі поділяється на загальну, тобто відому і вживану більшістю носіїв мови в узагальненому літературному (офіційному) чи розмовному (неофіційному) спілкуванні, і спеціальні групи. Останні, у свою чергу, поділяються на підгрупи, кожна з яких виконує досить вузьку, певну комунікативну мету.

Так, серед спеціальних літературних слів, як правило, згадується принаймні дві великі підгрупи. Це:

1. терміни, тобто слова, що позначають предмети, процеси, явища різних наук;
2. архаїзми, слова, а) що позначають історичні явища які більше не використовуються (такі як *yeoman, vassal, falconet*). Це історичні слова; б) у поезії XVII-XIX ст. (наприклад, *steed for horse; quoth for said; woe for sorrow*); в) це поетичні слова, які у ході історії мови витіснено новішими синонімічними словами (такі як *whereof = of which; to deem = to think; repast = meal; nay = no*) або формами; с) власно архаїчні слова (*maketh = makes; thou wilt = you will; brethren" = brothers*).

Літературні слова, як загальні (їх ще називають книжними, вишуканими), так і спеціальні, вносять у повідомлення відтінок урочистості, витонченості, серйозності, вченості. Вони використовуються в офіційних паперах і документах, у науковому спілкуванні, у високій поезії, в авторському мовленні творчої прози.

Розмовні слова, навпаки, позначають повідомлення як неофіційне, неофіційне, розмовне. Крім загальних розмовних слів, широко вживаними усіма носіями мови в повсякденному спілкуванні (наприклад, *dad, kid, crony, fan, to pop, folks*) такі спеціальні слова можна розподілити на підгрупи:

1. Сленг утворює найбільший. Сленгові слова, які використовуються більшістю мовців у дуже неформальному спілкуванні, мають високу емоційність і експресивність, і досить швидко втрачають свою оригінальність і замінюються новішими утвореннями. Ця тенденція до синонімічного розширення призводить до появи довгих ланцюжків синонімів різного ступеня виразності, що позначають одне й те саме поняття. Отже, поняття *pretty girl* на сленгу формується більш ніж сотнею способів.

Лише в одному романі С. Льюїса є близько дюжини синонімів, використаних Беббітом, центральним героєм, щодо дівчини: *cookie, tomato, Jane, sugar, bird, cutie* тощо.

Нестандартний статус сленгових слів і фраз через повсюдне вживання можна підняти до стандартного розмовного:

2. Жаргонізми близькі до сленгу, і також є нестандартними, експресивними та емоційними, але, на відміну від сленгу, вони використовуються обмеженими групами людей, об'єднаних або професійно (в даному випадку ми маємо справу з професійними жаргонізмами, або професіоналізмами), або соціально (тут маємо справу з власне жаргонізмами). На відміну від сленгу, жаргонізми обох типів охоплюють вузьке семантичне поле: у першому випадку це те, що пов'язано з технічною стороною якоїсь професії. Так, у нафтовій промисловості, наприклад, для терміну *driller* (буровик) існують *borer, digger, wrencher, hogger, brake weight; for pipeliner* («бур», «копач», «гайковерт», «гвинч», «гальмівний тягар») З усіх прикладів видно принаймні два моменти: професіоналізми утворені за існуючими словотворчими моделями або презентують існуючі слова у нових значеннях і, охоплюючи сферу спеціальних професійних знань, яка семантично обмежена, пропонують величезну різноманітність синонімічних варіантів для найменування одного й того самого професійного предмета.

Власне жаргонізми характеризуються подібними мовними ознаками, але відрізняються за функціями та сферою вживання. Вони походять від злодійського жаргону (*l'argo, cant*), які служили для того, щоб приховати дійсне значення висловлювання від непосвячених. Таким чином, їх головна функція полягала в тому, щоб бути таємничими, секретними. Тому серед них трапляються випадки свідомої деформації існуючих слів. Прикладом може служити так званий жаргон навпаки (або сленг навпаки): намагаючись приховати підступи нечесної гри в карти, азартні гравці використовували числівники у зворотній формі: *ano for one, owt for two, erth for three*.

Англо-американська традиція, починаючи з Е. Партриджа, відомого англійського лексикографа, не розрізняє сленг і жаргонізми, розглядаючи ці групи як один великий пласт слів, що поділяється на загальний сленг, який використовується всіма або більшістю носіїв мови, і спеціальний сленг, обмежений професійним або соціальним становищем мовця. Схоже, ця дискусія зосереджена більше на термінології, ніж на суті. Дійсно, сленг (загальний сленг) і жаргонізми (спеціальний сленг) мають багато спільного і мають тенденцію до розширеної синонімії в межах певних лексико-семантичних груп і обмежені вкрай неформальним, нестандартним спілкуванням. Тому вказані терміни ожно використовувати як синоніми.

3. Вульгаризми – це грубі слова з сильним емоційним значенням, переважно принизливі, яких зазвичай уникають у ввічливій розмові. Історія вульгаризмів відображає історію соціальної етики. Отже, за часів Шекспіра люди були набагато більш лінгвістично відвертими та дисфемістичними у своєму спілкуванні, ніж в епоху Просвітництва чи вікторіанську добу, яка славилася своїми зарозумілими та стриманими манерами. Нині слова, які у вісімнадцятому та дев'ятнадцятому століттях називали вульгарними, такими вже не вважаються. По суті, зараз ми зіткнулися з протилежною проблемою: слів, заборонених до вживання сучасним вседозволеним суспільством, практично немає. Такі підсилення, як *bloody, damned, cursed, hell* (проклятий, пекельний), які раніше викреслено з літератури і не допускалося в розмові, не тільки вітаються як в письмовому, так і в усному мовленні, але через постійне повторення значно втратили своє емоційне значення, вплив і нестандартну якість.

Один із найвідоміших американських редакторів і критиків Максвелл Перкінс, працюючи з журнальним виданням роману Хемінгуей 1929 року «Прощавай, зброе», виявив, що видавці видалили близько десятка слів, які вони вважали вульгарними. Готуючи видання, Перкінс дозволив собі повернути половину з них (*son of a bitch, whore, whorehound*, - "сучий син", "повія", "повія" тощо). Починаючи з кінця п'ятдесятих, жодне видавництво не заперечувало проти грубих висловлювань. Отже, у сучасній західноєвропейській та американській прозі всі слова, які раніше вважалися вульгарними для публічного вживання, навіть схвалюються існуючими морально-етичними нормами суспільства та цензурою.

4. Діалектні слова є нормативними і позбавлені будь-якого стилістичного значення в регіональних діалектах, але якщо вони вжиті поза ними, то несуть яскравий колорит місцевості, до якої вони належать. У Великій Британії розрізняють чотири основні діалекти: : *Lowland Scotch, Northern, Midland (Central) and Southern*. У США виділяють три основні діалектні різновиди: *New England, Southern and Midwestern (Central, Midland)*. Ці класифікації не включають багатьох незначних місцевих варіацій. Діалекти помітно відрізняються на фонематичному рівні: одна й та сама фонема в кожному з них вимовляється по-різному. Вони відрізняються також на лексичному рівні, маючи власні назви локально існуючих явищ, а також м локально мають полісиноніми до слів, прийнятих мовою в цілому. Деякі з них увійшли до загальної лексики і втратили свій діалектний статус (*lad, pet, squash, plaid*).

Кожна з чотирьох згаданих вище груп має свою власну назву спеціальних розмовних слів, оскільки кожна з них в силу різних причин має застосування, обмежене певною групою людей або певними комунікативними ситуаціями.

Лекція 5.

Лексичні стилістичні засоби. Метафора. Метонімія. Синекдоха. Гра в слова. Іронія. Епітет. Гіпербола. Заниження. Оксюморон

Серед багатьох функцій слова головною є позначення, денотативне значення, таким чином, є основною семантичною характеристикою слова.

У цьому розділі ми розглянемо типи позначення явищ, які створюють додаткові експресивні, оцінні, суб'єктивні конотації. Йдеться, власне, про заміну існуючих назв, затверджених тривалим вживанням і зафіксованих у словниках, новим, оказіональним, індивідуальним значенням, викликаним суб'єктивним оригінальним поглядом мовця. Цей акт обміну іменами, або заміщення, традиційно називають перенесенням, оскільки, справді, ім'я одного об'єкта переноситься на інший, виходячи з їх подібності (форми, кольору, функції тощо) або близькості (матеріальне існування, причина/наслідок, інструмент/результат, частина/ціле, відносини тощо).

Кожен тип передбачуваної заміни призводить до стилістичного прийому (стилістичного засобу – SD), який також називається тропом. Найбільш часто вживаним, добре відомим і розробленим серед них є перенесення назв на основі асоційованої подібності між двома об'єктами, як у випадку *pancake, or ball, or volcano for the sun; silver dust, sequins for stars; vault, blanket, veil for the sky*.

Номінація – процес найменування дійсності за допомогою мови – відбувається з вибору для представника об'єкта однієї з ознак, характерних для об'єкта, який називають. Зв'язок між обраною ознакою, що представляє предмет, і словом особливо яскраво проявляється у випадках прозорості «внутрішньої форми», коли назва предмета легко простежується до назви однієї з його ознак. Наприклад: «railway», «chairman», «waxen». Таким чином, семантична структура слова певною мірою відображає характерні ознаки того фрагмента дійсності, який воно позначає (називає). Тому цілком природно, що подібність між реальними предметами або явищами знаходить своє відображення в семантичних структурах слів, що їх позначають: обидва слова мають хоча б один спільний семантичний компонент. У наведених прикладах із «hot», загальним семантичним компонентом є *гарячий* (отже – volcano, pancake), або *round* (ball, pancake, які також круглої форми).

Експресивності метафори сприяє імпліцитна одночасна присутність образів обох об'єктів – того, який реально названий, і того, який має власну «законну» назву. Таким чином, формально ми маємо справу з перенесенням назви на основі подібності однієї ознаки, спільної для двох різних сутностей, тоді як насправді кожна з них входить у фразу у складності інших своїх характеристик. Чим ширший розрив між асоційованими об'єктами, тим яскравішою, несподіванішою, виразнішою є *метафора* (metaphor).

Якщо метафора передбачає схожість між неживими та живими об'єктами, ми маємо справу з *персоніфікацією*, як у прикладі «the face of London», or «the pain of the ocean».

Метафора, як і всі інші стилістичні засоби, свіжа, оригінальна, справжня, коли вживається вперше, і банальна, заїдена, застаріла, коли часто повторюється. В останньому випадку вона поступово втрачає свою експресивність, перетворюючись лише на ще один запис у словнику, як-от у виразах *leg of a table* або *sunrise*, і, таким чином, служить дуже важливим джерелом збагачення словникового складу мови.

Метафора може бути виражена всіма частинами мови і виступає в реченні як будь-який його член.

Коли мовець (письменник) у своєму бажанні представити розгорнутий образ не обмежує його створення однією метафорою, а пропонує групу з них, кожна з яких надає іншу рису явища, що описується, цей кластер створює *стійку* (пролонговану) *метафору* (a sustained prolonged metaphor).

Метонімія, інший лексичний стандарт, як і метафора, втрачаючи свою оригінальність, також стає інструментом у збагаченні словникового складу мови, хоча метонімія створюється іншим семантичним процесом і базується на суміжності (близькості) предметів чи явищ. Перенесення імен у метонімії не пов'язане з необхідністю, щоб два різні слова мали спільний компонент у своїх семантичних структурах, як у випадку з метафорою, а виходить із того, що два предмети (явища) мають спільні підстави існування в дійсності. Такі слова як *cup* та *tea* не мають мовної (семантичної) близькості, але перше може служити вмістилищем другого, звідси – розмовне кліше *Will you have another cup?*, що є випадком метонімії. Через тривале використання цей вираз більше не приймається як свіжий стилістичний засіб.

Сфера переносу в метонімії значно обмеженіша, ніж у метафори, що цілком зрозуміло: сфера людської уяви, що ототожнює два об'єкти (явища, дії) за ознакою спільності однієї з незліченних їхніх ознак, безмежна, тоді як реальні зв'язки між ними об'єкти більш обмежені. Ось чому метонімія, загалом, є менш поширеним стилістичним засобом, ніж метафора.

Подібно до виділення одного конкретного типу метафори в самодостатній стилістичний засіб – персоніфікації, тип метонімії, який базується на відношеннях між частиною та цілим, часто розглядається незалежно як *синекдоха* (*synecdoche*).

Як правило, метонімія виражається іменниками (рідше – субстантивованими числівниками) і вживається в синтаксичних функціях, властивих іменникам (підмет, об'єкт, предикатив).

Метафора оперує на лінгвістичній основі (виходячи зі схожості семантичних компонентів слова), тоді як метонімія спирається виключно на екстралінгвістичні, реально існуючі зв'язки між явищами, що позначаються словами.

Кластер стилістичних засобів, які об'єднані в невелику групу, оскільки мають багато спільного як у механізмі формування, так і у функціонуванні, – є *pun* (його також називають паронимазією), *zeugma*, *violation of phraseological units*, *semantically false chains*, and *nonsense of non-sequense*. У стилістичній традиції англійських країн широко обговорюються лише перші два. Дві останні, дійсно, можна розглядати як невеликі варіації перших, оскільки, в основному, ця четвірка виконує ту саму стилістичну функцію в мовленні та діє на основі того самого лінгвістичного механізму. А саме, одна словоформа свідомо вживається у двох значеннях. Ефект цих стилістичних засобів є гумористичним. Контекстуальні умови, що призводять до одночасної реалізації двох значень і до утворення каламбуру, можуть бути різними: це може бути неправильне тлумачення висловлювання одного мовця іншим, у результаті чого репліка, що стосується іншого значення, неправильно витлумаченого слова чи його омоніма. Наприклад, як у відомій справі з Піквікськими документами, коли товстий хлопчик, слуга містера Вордла, вийшов із коридору, дуже блідий, господар запитав його: *Have you been seeing any spirits? Or taking any?* - «Ти бачив якихось духів?» «Або щось випив?» - додав Боб Аллен. Перше значення *spirits* відноситься до надприродних сил, друге – до міцних напоїв.

Каламбур може бути результатом навмисного порушення мовцем очікувань слухача, як у жартівливій цитаті Б. Еванса: *There comes a period in every man's life, but she is just a semicolon in his*. Тут ми очікуємо, що друга половина речення розкриє зміст, виходячи з «періоду», що розуміється як «проміжок часу», тоді як автор вжив це слово у значенні «розділовий знак», що стає зрозумілим із «крапки з комою», яка слідує за ним.

Причиною неправильного тлумачення може бути фонетична подібність двох омонімів, як, наприклад, у вирішальному випадку п'єси О. Уайльда «Як важливо бути серйозним».

У багатьох випадках полісемантичні дієслова, які мають практично необмежену лексичну валентність і можуть поєднуватися з іменниками найрізноманітніших семантичних груп, свідомо вживаються з двома або більше однорідними членами, не пов'язаними семантично, як у таких прикладах, які ми знаходимо у Діккенса: *He took his hat*

and his leave, or She went home in a flood of tears and a sedan chair. Це класична *zeugma*, дуже характерна для англійської прози минулих століть, а також і для сучасної.

Коли кількість однорідних членів, семантично роз'єднаних, але приєднаних до того самого дієслова, збільшується, ми маємо справу з *семантично помилковими ланцюжками*, які, таким чином, є різновидом *zeugma*. Як правило, останній член ланцюжка випадає з тематичної групи, передбачаючи наше очікування і справляючи гумористичний ефект. Прикладом може служити наступний випадок із Сент-Лікока: *A Governess wanted. Must possess knowledge of Rumanian, Russian, Italian, Spanish, German, Music and Mining Engineering.*

Як ви бачили на прикладах класичної *zeugma*, зв'язки між дієсловом, з одного боку, і кожним із залежних членів, з іншого, мають різну інтенсивність і стійкість. У більшості випадків воно разом із дієсловом утворює фразеологічну одиницю або кліше, в якому дієслово втрачає частину своєї семантичної самостійності та сили (*to take one's leave and to take one's hat*). *Zeugma* відновлює буквальне початкове значення слова, яке також зустрічається при порушенні фразеологічних одиниць різних синтаксичних моделей, як у зауваженні Голсуорсі: *Little Jon was born with a silver spoon in his mouth which was rather curly and large.* Слово «рот» втратило свій зміст у фразеологізмі, що означає «щастити, щасливим народитися». Автор оживляє значення інше слова і пропонує дуже свіжий, оригінальний і виразний опис.

Іноді мовець (автор) втручається в структуру слова, надаючи омонімічні значення окремим морфемам, як у цих жартівливих визначеннях зі словника Есара: *professorship – корабель, наповнений професорами; relying – розповідати ту саму історію знову; beheld – щоб хтось тримав вас.*

Таким чином, можна сказати, що каламбур може бути реалізований на більшості рівнів мовної ієрархії. Дійсно, описане порушення будови слова має місце на морфологічному та лексичному рівнях; порушення фразеологічних одиниць включає як лексичний, так і синтаксичний рівні; семантично хибні ланцюжки та ще один стилістичний засіб цієї групи – *нонсенс (nonsense of non-sequence)* – на синтаксичному рівні.

Нонсенс ґрунтується на розширенні синтаксичної валентності та призводить до об'єднання двох семантично роз'єднаних речень в одне речення, наприклад: *Emperor Nero played the fiddle, so they burnt Rome.* Два роз'єднаних висловлювання примусово пов'язані разом причинно-наслідковими зв'язками.

У всіх розглянутих раніше стилістичних засобах ми мали справу з різними трансформаціями логічного (денотативного) значення слів, які брали участь у створенні метафор, метонімій, каламбурів, *зеїгм* тощо. Кожний стилістичний засіб додавав виразності та оригінальності номінації слова. Оцінка названого поняття також часто була присутня, але це була не основна характеристика, не притаманна жодному з цих стилістичних засобів. Їх суб'єктивність спирається на новий і свіжий погляд на об'єкт, який показується з нової і несподіваної сторони.

В іронії, що є наступним предметом нашого розгляду, суб'єктивність полягає в оцінці названого явища. Сутність цього явища полягає у висуненні на перший план не логічного, а оцінного змісту. Контекст влаштовано так, що уточнювальне слово в іронії змінює напрямок оцінки, а слово позитивно заряджене розуміється як негативне уточнення і (набагато рідше) навпаки. Таким чином, іронія є стилістичним прийомом, у якому контекстне оцінне значення слова прямо протилежне його словниковому значенню. Отже, як і в усіх інших стилістичних засобах, іронія не існує поза контекстом, який варіюється від мінімального – словосполучення, як у Дж. Стейнбека: *She turned with the sweet smile of an alligator,* – до контексту цілої книги, як у Діккенса, де одне із зауважень містера Мікобера, який вирізняється своїм складним і дуже книжковим стилем висловлювання про найтривіальніші речі, розпочинається словами автора: *...Mr. Micawber said in his usual plain manner.*

В обох прикладах слова «sweet» і «plain» через контекст змінюють своє позитивне значення на негативне.

У стилістичному прийомі іронії завжди можна вказати саме те слово, контекстне значення якого діаметрально протилежне його словниковому значенню. Тому цей вид іронії називають словесною іронією. Однак є дуже багато випадків, які ми вважаємо іронією, інтуїтивно відчуваючи зміну оцінки, але не в змозі вказати точне слово, у значенні якого ми можемо простежити протиріччя між сказаним і тим, що мається на увазі. Ефект іронії в таких випадках створюється низкою висловлювань, усім текстом. Такий тип іронії утворюється внаслідок суперечності міркувань мовця (письменника) і загальноприйнятих морально-етичних норм. Чимало прикладів витриманої іронії подають Д. Дефо, Дж. Свіфта, С. Льюїса, К. Воннегута, Е. По та ін.

Антономазія (antonomasia) — це стилістичний прийом, у якому замість загального іменника вживається власна назва або навпаки, тобто номінальне значення власної назви зменшується його логічним значенням або логічне значення набуває новий називний компонент.

Логічний зміст, як відомо, служить для позначення понять і тим самим класифікації окремих предметів на групи (класи). Номінальне значення не має класифікуючої сили, оскільки воно застосовується до одного окремого об'єкта не з метою класифікувати його як ще один з ряду об'єктів, що складають певну групу, а, навпаки, з метою виділити його з групи подібних предметів, індивідуалізації одного конкретного предмета. Дійсно, слово «Марія» не вказує на те, чи відноситься позначений предмет до класу жінок, дівчат, човнів, котів тощо, оскільки воно виділяється без денотативної класифікації. Але у Драйзера ми читаємо: *He took little satisfaction in telling each Mary, shortly after she arrived, something... .* Атрибут «кожна», вживаний з ім'ям, перетворює його на загальний іменник, що позначає будь-яку жінку. Тут ми маємо справу з випадком *антономазії* першого типу.

Інший тип антономазії ми зустрічаємо, коли загальний іменник служить індивідуалізуючою назвою, як у Д. К'юсака: *There are three doctors in an illness like yours. I don't mean only myself, my partner and the radiologist who does your X-rays, the three I'm referring to are Dr. Rest, Dr. Diet and Dr. Fresh Air.*

Ще один тип антономазії представлений так званими «промовними іменами» - іменами, що мають походження від загальних іменників, що чітко усвідомлюються. Так, у таких популярних англійських прізвищах, як містер Сміт або містер Браун, етимологію можна відновити, але жоден англієць сьогодні не має на увазі, що перше означало професію, а друге — колір. Тоді як такі імена зі «Школи скандалу» Шерідана, як *Lady Teazle* або *Mr. Surface*, одразу викликають асоціації з певними людськими якостями через денотативне значення слів «дражнити» та «поверхня». У перекладі іноді зберігається подвійна роль промовних імен, як для назви, так і для визначення. Наприклад, список імен з іншої п'єси Шерідана, «Суперники»: *Miss Languish — міс Томней; Mr. Backbite — М-р Клеветаун; Mr. Credulous — М-р Доверч; Mr. Snake — М-р Гад* тощо.

Антономазія (Antonomasia) створюється переважно іменниками, рідше атрибутивними сполученнями (як у *Dr. Fresh Air*) або словосполученнями (як у *Mr. What's-his name*). Загальні іменники, що вживаються в другому типі антономазії, у більшості випадків є абстрактними, хоча є випадки вживання і конкретних.

Епітет (epithet) виражає ознаку предмета, як існуючого, так і уявного. Його основною ознакою є емоційність і суб'єктивність: характеристика, яка надається об'єкту для його кваліфікації, завжди вибирається самим мовцем. Оскільки наше мовлення онтологічно завжди емоційно забарвлене, можна сказати, що в епітеті на перший план висувається емотивне значення слова, щоб спростити денотативне значення останнього.

Епітет протягом століть залишався найуживанішим стилістичним засобом. Він надає широкі характеристики кожному об'єкту з точки зору суб'єктивної позиції автора, без чого не обійтися у творчій прозі, публіцистичному стилі та побутовому мовленні. Через тривале і багаторазове вживання епітети закріплюються в мові. Багато сталих епітетів

тісно пов'язані з фольклором і походять від народних балад (наприклад, *true love, merry Christmas* тощо). Деякі з них виникли в евфемістичному письмі кінця XVI і XVII століть (напр., *a valiant youth, a trembling maiden, dead silence* тощо). Ті, які вперше зустрічаються в поезії Гомера і з тих пір повторюються, відомі як гомерівські епітети (наприклад, *swift-footed Achilles, rosy-fingered dawn*).

Структура і семантика епітетів надзвичайно варіабельні, що пояснюється їх тривалим і широким використанням. Семантично слід розрізняти дві основні групи епітетів, найбільшою з яких є афективна (або власне емотивна). Ці епітети служать для передачі емоційної оцінки об'єкта мовцем. Більшість уточнювальних слів, знайдених у словнику, можуть вживатися як афективні епітети (наприклад, *gorgeous, nasty, magnificent, atrocious* - «розкішний», «огидний», «чудовий», «звір'ячий» тощо).

Друга група – образні епітети – утворюються з метафор, метонімії і порівнянь, виражених прикметниками. Наприклад, *the smiling sun, the frowning cloud, the sleepless pillow, the tobacco-stained smile, a ghost-like face, a dreamlike experience* («усміхнене сонце», «нахмурена хмара», «безсонна подушка», «заплямована тютюном усмішка», «примарне обличчя», «мрійливий досвід»). Подібно до метафори, метонімії та порівняння, відповідні епітети також ґрунтуються на схожості ознак двох предметів у першому випадку, на близькості предметів у другому та на їх порівнянні в третьому.

У переважній більшості прикладів епітет виражається прикметниками або якісними прислівниками (наприклад, *his triumphant look = he looked triumphantly* - «його тріумфальний погляд» = він дивився тріумфально). Далі йдуть іменники. Вони вживаються або як окличні речення (*You, ostrich!* - Ти, страус!), або як постпозитивні атрибути (*Alonzo the Clown, Richard of the Lion Heart*).

Епітети вживаються поодинокі, парами, ланцюжком, у двоступеневих і інвертованих конструкціях, а також як словосполучення-атрибути. Усі наведені раніше приклади демонстрували поодинокі епітети. Пари представлені двома епітетами, з'єднаними сполучником або асиндетично, як *wonderful and incomparable beauty* або *a tired old town*. Ланцюжки або рядками епітетів представляють групу однорідних атрибутів, кількість яких варіюється від трьох до двадцяти і навіть більше. Наприклад, *You're a scolding, unjust, abusive, aggravating, bad old creature* («Ти сварлива, несправедлива, образлива, обтяжлива, погана стара істота»). З останнього прикладу видно, що якщо до ланцюжка епітетів включити логічну ознаку (яким у нашому випадку є слово «стара»), то вона починає сяяти своїм відбитим світлом, тобто суб'єктивністю епітети випромінюють логічний атрибут і адаптують його для експресивних цілей разом із власне епітетами.

Двоступеневі епітети називаються так тому, що процес їх створення проходить дві стадії: визначення об'єкту і визначення самого визначення, як-от «*an unnaturally mild day*» - «неприродно лагідний день», або *a pompously majestic female* - «помпезно-велична жіночка». Як видно з прикладів, двоступеневі епітети мають фіксовану структуру моделі Adv + Adj.

Фрази-епітети завжди справляють оригінальне враження. Наприклад: *the sunshine-in-the-breakfast-roqm smell*, або *a move-if-you-dare expression*. Їх оригінальність полягає в рідкісних повтореннях колись вигаданого словосполучення-епітета, що, у свою чергу, пояснюється тим, що на словосполучення-епітет перетворюється семантично самодостатнє словосполучення або навіть ціле речення, яке втрачає частину своєї незалежності та самодостатності, стаючи членом іншого речення. Примусова манера цієї синтаксичної трансформації є основною перешкодою для повторного використання таких фразеологічних епітетів.

Інший мовний механізм відповідає за появу ще одного структурного типу епітетів, а саме інвертованих епітетів. Вони ґрунтуються на протиріччі між логічним і синтаксичним: логічне стає синтаксично визначеним і навпаки. Наприклад, замість *this devilish woman*, де «диявольська» є і логічно, і синтаксично визначальним, і «жінка», також є і логічно, і синтаксично визначеним, В. Теккерей пише - *this devil of a woman*. Тут «жінка» є

синтаксичним атрибутом, тобто визначальним, а «диявол» — визначенням, а логічні зв'язки між ними залишаються такими ж, як і в попередньому прикладі — «жінка» визначається «дияволом».

Усі інвертовані епітети легко перетворюються на епітети більш звичної структури, де немає логіко-синтаксичного протиріччя, Попівняємо: *the giant of a man; the prude of a woman* і т. д. При зустрічі з інвертованим епітетом не змішуйте його зі звичайним словосполученням. Тут артикль з другим іменником допоможе у сумнівних випадках: *the toy of the girl (the toy belonging to the girl); the toy of a girl (a small, toylike girl), or the kitten of the woman (the cat belong-ing to the woman); the kitten of a woman (a kittenlike woman)*.

Гіпербола (Hyperbole) - стилістичний прийом, у якому підкреслення досягається шляхом навмисного перебільшення. Цей стилістичний засіб, як і епітет, спирається на висування емоційного значення. Почуття та емоції мовця настільки бурхливі, що він у своїй промові вдається до посилення кількісної або якісної сторони згаданого об'єкту. Наприклад: у своєму знаменитому вірші "To His Coy Mistress" («До своєї сором'язливої господині») Ендрю Марвелл пише про кохання: *My vegetable love should grow faster than empires*.

Гіпербола – один із найпоширеніших засобів виразності нашого повсякденного мовлення. Коли ми описуємо своє захоплення або гнів і кажемо: *I would gladly see this film a hundred times* або «Я розповідав це вам тисячу разів», — ми використовуємо банальні мовні гіперболи, які через тривале та багаторазове використання втратили своє значення. Оригінальність залишилися лише у сигналах розпалених емоцій мовця.

Гіпербола може бути кінцевим ефектом іншого стилістичного засобу – метафори, порівняння, іронії, як ми маємо у випадках *He has the tread of a rhinoceros* або *The man was like the Rock of Gibraltar*.

Гіпербола може виражатися всіма умовними частинами мови. Однак є слова, які вживаються в цьому стилістичному засобі частіше за інші. Це такі займенники, як *all, every, everybody*, а також кількісні іменники *a million, a thousand*. Наприклад: *Calpurnia was all angles and bones*.

У використанні гіперболи є важливим, що обидва комуніканти чітко усвідомлюють, що перебільшення, вжите одним із них, є задуманим і служить не для позначення дійсної якості чи кількості, а сигналізує про емоційний фон висловлювання. Якщо це взаємне розуміння навмисного характеру перебільшення відсутнє, гіпербола перетворюється на звичайну брехню.

Гіпербола спрямована на перебільшення кількості або якості. Коли воно спрямовано протилежно, коли величина, форма, розміри, характерні ознаки предмета не переоцінюються, а навмисно занижуються, ми маємо справу із недостатньою оцінкою (*under-statement*). Механізм її створення та функціонування ідентичний механізму гіперболи, і вона не означає реальний стан речей у дійсності, а подає останню через емоційно забарвлене сприйняття та передачу мовця. Це не фактичне зменшення або зростання об'єкта, що передається гіперболою чи применшенням. Це тимчасове суб'єктивне враження, яке знаходить свою реалізацію в цих стилістичних засобах. Відрізняються вони лише напрямком потоку розпалених емоцій. Англійська мова добре відома своєю перевагою применшення значення слів у повсякденному мовленні: *I am rather annoyed instead of I'm infuriated; The wind is rather strong instead of There's a gale blowing outside* є типовими для британської ввічливості, але менш характерні для американського варіанту англійської мови.

Банальні гіперболи і недомовлення, що використовуються у повсякденному мовленні, або у творчому письмі спостерігаються переважно в діалозі, тоді як авторське мовлення дає нам приклади оригінальних стилістичних засобів, які є досить розширеними або вимагають для повного розуміння значного фрагмента тексту.

Оксюморон (oxymoron) стилістичний прийом, синтаксичні та семантичні структури якого вступають у конфлікт. У шекспірівських визначеннях любові, які часто цитуються з його «Ромео і Джульєтти», ідеально правильні синтаксично, атрибутивні комбінації

представляють сильну семантичну невідповідність між їхніми членами. Наприклад: *O brawling love! O loving hate! O heavy lightness! Serious vanity! Feather of lead, bright smoke, cold fire, sick health!* («О любов сварлива! О ненависть любляча! О тяжка легкість! Сувора суета! Перо свинцеве, дим яскравий, вогонь холодний, здоров'я хворе!«).

Як чітко видно з цього ряду оксюморонів, кожен з них є поєднанням двох семантично суперечливих понять, які допомагають підкреслити суперечливі якості як діалектну єдність, одночасно існуючу в явищі, що описується. Як правило, один із двох членів оксюморону висвітлює загальноприйнятту та загальновизнану ознаку, а інший пропонується суто суб'єктивне індивідуальне сприйняття об'єкту. Таким чином, в оксюмороні ми також маємо справу з виходом на передній план емоційного значення, але іншого типу, ніж той, який спостерігався в раніше обговорених стилістичних засобах. Найпоширенішою структурою оксюморону є атрибутивна, тому легко повірити, що суб'єктивна частина оксюморону втілена в атрибуті-епітеті, тим паче, що останній також виходить на перший план емоційного значення. Але є й інші, в яких вживаються дієслова. Такі дієслівні структури, як *to shout mutely* - «німо кричати» або *to cry silently* - «тихо плакати», здається, підсилюють ідею, що призводить до висновку, що оксюморон є специфічним типом епітета. Але особливість оксюморону полягає в тому, що суб'єктивний погляд мовця може бути виражений будь-яким із членів словосполучення.

Своєрідність і специфіка оксюморону стає особливо очевидною в неатрибутивних структурах, які також нерідко вживаються для вираження семантичної суперечності, як-от *the street damaged by improvements* - «пошкоджена благоустроєм вулиця» або *silence was louder than thunder* - «тиша була голосніша за грім».

Оксюморони рідко стають банальними, оскільки їх компоненти, пов'язані примусово, відштовхують один одного і протидіють повторному використанню. Розмовних оксюморонів небагато, і всі вони демонструють високий ступінь емоційної залученості мовця в ситуацію, як-от *u damn nice, awfully pretty* («чертовськи гарно», «жахливо гарно»).

Лекція 6.

Синтаксичний рівень. Основні ознаки речення. Синтаксичні стилістичні засоби. Довжина речення. Односкладні речення. Структура речення. Розділові знаки. Розташування членів речення. Риторичне питання. Види повторення. Паралельні конструкції. Хіазм. Інверсія. Саспенс. Еліпсис. Одночленні речення. Полісиндетон. Асиндетон.

Стилістичне вивчення синтаксису починається з вивчення довжини і будови речення. Виявляється, довжина будь-якої мовної одиниці є дуже важливим фактором в обміні інформацією, оскільки мозок людини може отримувати і передавати інформацію лише в тому випадку, якщо остання розділена паузами.

Теоретично речення може бути будь-якої довжини, оскільки немає лінгвістичних обмежень для його зростання, тому навіть жахливі конструкції з кількох сотень слів можна технічно слід розглядати як речення.

Дійсно, психологічно жоден читач не готовий сприймати як синтаксичне ціле речення, в яких розділовий знак крапка стоїть після 124-го слова (Джойс Керол Оутс. Дорогі люди) або 128-го слова (Е. Хемінгуей. «Коротке щасливе життя Френсіса Макомбера»), або 256-е слово (Т. Пінчон. Плач долі), або 631-е слово (Н. Мейлер. Чому ми у В'єтнамі?), або навіть через 45 цілих сторінок тексту (Дж. Джойс. Улісс).

Неможливо вказати верхню межу довжини речення, але ми точно знаємо, що його нижня позначка становить одне слово. Однослівні речення мають дуже сильний емоційний вплив. Слово, що становить речення, отримує власну інтонацію речення, яка також допомагає виділити його зміст. Наприклад: «If. Or. And, quite inev-itably, borrowing

money." Як бачимо, навіть синсемантичні сполучники, отримавши статус речень, помітно підвищуються у своїй семантико-експресивній цінності.

Різкі переходи від коротких речень до довгих і потім назад створюють дуже сильний ефект напруги, оскільки вони служать для організації нервового, нерівного, рваного ритму висловлювання. Між довжиною та структурою речення немає прямої або безпосередньої кореляції: короткі речення можуть бути структурно складними, а речення довгі, навпаки, можуть мати лише одну пару підмет-присудок. Наприклад: *Through the windows of the drug-store Eighth street looked extremely animated with families trooping toward the center of the town, flags aslant in children's hands, mother and pa in holiday attire and sweating freely, with patriarchal automobiles of neighbouring farmers full of starched youngsters and draped with bunting.* Майже 50 слів цього речення групуються навколо одного підметово-продикативного центру «Восьма вулиця виглядала анімованою».

У той же час дуже короткі речення можуть мати два і більше речення, тобто можуть бути складними, як ми спостерігаємо в таких випадках: *He promised he'd come if the cops leave. Their father who was the poorest man in town kept turning to the same jokes when he was treated to a beer or two.* Але найчастіше більша довжина йде разом зі складними конструкціями.

Від позиції підрядних речень, що його складають, залежить не тільки ясність і зрозумілість речення, а й його виразність. Отже, якщо речення починається з головного речення, за яким йдуть залежні одиниці, така структура називається вільною, і є менш емоційною, що є дуже характерним для неформального письма та розмови. Такі конструкції відомі своїм наголосом і використовуються переважно у творчій прозі. Подібна структура початку речення та його кінця сприяє збалансованості речення, що підкреслює логіку та міркування змісту.

Слово, яке стає членом речення, зазвичай втрачає свою багатозначність і актуалізує в контексті лише одне зі своїх значень. Те саме стосується синтаксичної валентності: член речення виконує одну синтаксичну функцію. Однак бувають випадки, коли певні члени речення зберігають синтаксичну амбівалентність, що створює семантичну двозначність, оскільки допускає принаймні два різні прочитання речення. У відомій нині цитаті Н. Хомського *The shooting of the hunters...* друга частина може розглядатися і як атрибут («чий постріл» = хто стріляв), і як об'єкт («чий постріл» = хто був розстріляний).

Іноді синтаксична амбівалентність, як і гра слів на лексичному рівні, є навмисною і використовується для досягнення гумористичного ефекту. Наприклад: *Do you expect me to sleep with you in the room?* Розгадка залишається за читачем і пояснюється в усному спілкуванні відповідною паузою та інтонацією. Для їх передачі в письмовій формі мовлення використовується порядок слів і розділові знаки.

Інтонаційні можливості значно багатші за пунктуаційні. Дійсно, лише інтонація може створити, додати, змінити, перевернути як логічну, так і емоційну інформацію висловлювання. Пунктуація значно бідніша і живається не окремо, а для обґрунтування лексичних і синтаксичних значень компонентів речень. Окличні та питальні знаки, крапки, тире допомагають уточнити зміст речення, який в усному мовленні передавали б інтонацією. Додатковим джерелом інформації можуть служити не тільки перераховані вище емоційні види пунктуації, а й більш звичайні коми, крапки з комами та крапки. Наприклад: *-What's your name? -John Lewis. -Mine's Liza. Watkin.* Крапка між ім'ям і прізвищем свідчить про те, що між ними була пауза, а прізвище виникло як відповідь на реакцію (здивування, потіху, викликаний інтерес) Джона Льюїса на таке неформальне самопредставлення.

Пунктуація також визначає комунікативний тип речення. Отже, як ви знаєте, крапка означає твердження. Часто пунктуаційна зміна поєднується зі зміною порядку слів, причому останнє відповідає зразку питання. Ця своєрідна питальна конструкція, яка семантично залишається висловом, є *риторичним запитанням*. На відміну від звичайного

питання, риторичне питання не вимагає інформації, а служить для вираження емоцій оратора, а також для привернення уваги слухачів.

Неодмінною частиною ораторської промови є риторичні запитання, які дуже вдало підкреслюють ідеї оратора. Насправді спікер сам знає відповідь і дає її відразу після постановки запитання. Питальна інтонація та/або пунктуація привертають увагу слухачів (читачів) до суті висловлювання. Риторичні запитання також часто задають у випадках, на які «неможливо відповісти», наприклад, коли в стражданні чи гніві ми вдаємося до таких фраз, як «Що я зробив, щоб заслужити...» або «Що я маю робити, коли...». Штучність питальності таких конструкцій ще більше підкреслюють знаки оклику, якими поряд із запитальними словами закінчуються риторичні запитання.

Дія більшості синтаксичних стилістичних прийомів залежить або від завершеності конструкції, або від розташування її членів. Порядок, у якому слова слідує одне за одним, має виняткове значення не тільки для логічної зв'язності речення, але й для його конотаційних значень. Про недбалість, балакучість та емоційність мовця свідчить наступне розлоге безладне речення з роману Е. Во «Мерзенні тіла» з реченнями, що нагромаджуються одне над одним: *Well, Tony rang up Michael and told him that I'd said that William thought Michael had written the review because of the reviews I had written of Michael's book last November, though, as a matter of fact, it was Tony himself who wrote it.*

Одне з найпомітніших місць серед стилістичних засобів, що стосуються розташування членів речення, однозначно належить *повтору (repetition)*. Ми вже бачили повторення фонем (як в алітерації - alliteration), морфем (як у римуванні або простому морфемному повторенні - rhyming, or plain morphemic repetition). Як синтаксичний стилістичний засіб повтор – це повторення одного і того ж слова або словосполучення два і більше разів. Повтори поділяють на кілька видів:

1. *анафора (anaphora)*: початок деяких послідовних речень (речення) повторюється - а..., а..., а... . Основні стилістичні функції анафори полягають не стільки в тому, щоб підкреслити повторювання лексичної одиниці, а для того, щоб створити фон для неповторної лексичної одиниці, який через свою новизну виходить на перший план. В цьому виявляється фоноутворююча функція анафори.

2. *епіфора (epiphora)*: кінець послідовних речень повторюється - ...а, ...а, ...а. Основна функція епіфори – наголошувати останні слова речення.

3. *фреймінг (framing)*: початок речення повторюється на прикінці речення таким чином, що формується «рамка» для неповторюваної частини речення (висловлювання) — а... а.

Функція фреймінга полягає в роз'ясненні поняття, згаданого на початку речення. Між двома появами повторюваної одиниці виникає середня частина речення, що розвивається і яка пояснює та уточнює те, що було введено на початку, так що до моменту, коли вона вживається вдруге, її семантика конкретизується та уточнюється.

4. *фіксований повтор (catch repetition або anadiplosis)*: кінець одного речення повторюється на початку наступного - ...а, а... . Уточнення семантики має місце і тут, але на більш скромному рівні.

5. *ланцюговий повтор (chain repetition)* представляє собою кілька послідовних анадіпложівів -...а, а...b, b...с, с... Ефект полягає в плавному розвитку логічних міркувань.

6. *звичайний повтор (ordinary repetition)* не має певного місця в реченні, і повторювана одиниця зустрічається в різних позиціях - ...а, ...а..., а... . Звичайний повтор підкреслює як логічне, так і емоційне значення повторюваного слова або фрази.

7. *послідовний повтор (successive repetition)* – це ряд одиниць, що йдуть одна за одною, повторюваних – ...а, а, а... Це найбільш емоційний тип повтору, який означає пік емоцій мовця.

Отже, повторення є потужним засобом підкреслення. Крім того, повторення додає висловлюванню ритму та балансу. Остання функція є головною в *паралельних конструкціях (parallel constructions)*, які можна розглядати як суто синтаксичний тип повторення,

оскільки тут ми маємо справу з повторенням структури кількох послідовних речень, а не їхньої лексичної «плоті». Щоправда, паралельні конструкції майже завжди містять певний тип лексичного повторення, і таке зближення справляє дуже сильний ефект, висуваючи на передній план логічні, ритмічні, емоційні та експресивні аспекти висловлювання.

Зворотний паралелізм (reversed parallelism) називається *хіазмом (chiasmus)*. Друга його частина є, по суті, інверсією першої конструкції. Таким чином; якщо перше речення має прямий порядок слів, то друге буде мати інвертований.

Інверсія (inversion) дуже часто використовується як самостійний стилістичний засіб, в якому прямий порядок слів змінено або повністю так, що присудок (предикатив) стоїть перед підметом, або частково щоб об'єкт передував парі підмет-присудок. Відповідно розрізняють часткову і повну інверсію.

Стилістичний прийом інверсії не слід плутати з граматичною інверсією, яка є нормою в питальних конструкціях. Стилістична інверсія стосується перебудови нормативного порядку слів. Питання також можна переставити: *Your mother is at home?* — запитує один із героїв роману Дж. Болдуїна. Перевернуте питання передбачає відповідь з більшою визначеністю, ніж нормативне. Саме впевненість мовця в позитивній відповіді становить додаткову інформацію, яку вносить у запитання інвертований порядок слів. Питальні конструкції з прямим порядком слів можна розглядати як випадки двоступеневої (подвійної) інверсії.

Ще одним стилістичним засобом, що стосується розташування членів речення, є умисне відстрочення закінчення речення (*suspense*). Цей термін також використовується в літературній критиці для позначення очікуваної невизначеності щодо результату сюжету. Тримати читача в напрузі означає тримати остаточне рішення подалі від поля зору. Детективні та пригодницькі повісті є прикладами напруженої фантастики. Тема, те, що відомо, і рема, те, що є новим, речення віддалені одне від одного, а нова інформація приховується, створюючи напругу очікування. Технічно це організовується за допомогою вбудованих речень (однорідних членів), які відокремлюють присудок від підмета та спочатку вводять менш важливі факти та деталі, тоді як очікувана найважливіша інформація приховується до кінця речення (висловлювання).

Специфічне розташування членів речення спостерігається при *відокремленні (detachment)* — стилістичному прийомі, заснованому на виділенні другорядного члена речення за допомогою пунктуації (інтонації). Порядок слів тут не порушується, але другорядні члени отримують власний наголос та інтонацію, оскільки вони відокремлені від решти речення комами, тире або навіть крапкою, як у таких випадках: *He had been nearly killed, ingloriously, in a jeep accident.; I have to beg you for money. Daily.* («Його ледь не вбили, безславно в аварії на джипі» «Мені доводиться просити у вас гроші. Щодня»). І «безславно», і «щодня» залишаються дієприслівниковими модифікаторами, займають належні їм нормативні місця після модифікованих дієслів, але через відокремленість і подальшу додаткову паузу й наголос виходять у центр уваги читача на перший план.

Друга, дещо менша, група синтаксичних стилістичних засобів стосується не стільки особливостей розташування, скільки повноти структури речень. Найпомітніше місце тут належить *еліпсису (ellipsis)*, або навмисному пропуску принаймні одного члена речення, як у відомій цитаті з Макбета: *What! all my pretty chickens and their dam. At one fell swoop?* - Що! всі мої гарненькі курчата та їхні матері. Одним махом?

У сучасній прозі еліпсис використовується переважно в діалозі, де він свідомо використовується автором для відображення природних пропусків, характерних для усного розмовного мовлення.

Часто багатокрапки зустрічаються поблизу діалогу, в авторських вступних ремарках, що коментують мову героїв. Еліптичні зауваження в прозі нагадують постановку сцени в драмі. Обидва зберігають лише найважливішу інформацію, видаючи ті її шматочки, які можна легко зібрати з ситуації. Саме ситуативний характер нашого повсякденного мовлення, який значною мірою залежить від усвідомлення обома мовцями умов і деталей

акту спілкування, сприяє нормативним розмовним пропускам. Імітація цих усних розмовних норм створюється автором за допомогою багатокрапки з основною функцією досягнення достовірності та правдоподібності діалогу.

Багатокрапка є основою так званого телеграфного стилю, в якому сполучники та зайві слова вилучаються. На початку двадцятих років британські залізничні мали напис над багажними полицями у вагонах: «Використання цієї полиці для важких і громіздких пакетів пов'язане з ризиком травмування пасажирів і заборонено». Через сорок років його було скорочено до еліптичного: «Тільки для легких речей». Такий же прогрес від повних завершених повідомлень до урізаних фраз було досягнуто у вказівках водіям: «Будь ласка, їдьте повільно» - «Їдьте повільно» - «Повільно».

Найбільший внесок у телеграфний стиль мають одночленні речення, тобто речення, що складаються лише з групи іменників, яка є семантично й комунікативно самодостатньою. Ізольовані дієслова, виходячи з онтологічних особливостей дієслова як частини мови, не можна вважати одночленними реченнями, оскільки вони завжди спираються на контекст для свого семантичного наповнення і тому є сильно еліптичними реченнями. У творчій прозі одночленні речення вживаються здебільшого в описах (природи, інтер'єру тощо), де вони створюють ефект розгорнутої, але лаконічної картини, що висуває на перший план її основні компоненти; і як фон діалогу, згадуючи емоції, ставлення, настрої мовців.

Останнім стилістичним засобом, який сприяє незавершеності структури речення, є *break* або *aposiopesis*. Він також використовується переважно в діалозі або в інших формах розповіді, що імітують спонтанну усну мову. Break відображає емоційний та/або психологічний стан мовця: речення може бути розірвано через те, що емоції мовця заважають йому закінчити його. Ще однією причиною розриву є бажання скоротити інформацію, з якої починається речення. У таких випадках зазвичай є особливі зауваження автора, що вказують на навмисну раптовість кінця. У багатьох випадках розрив є наслідком невпевненості мовця щодо того, що саме він повинен обіцяти (погрожувати, благати).

Розташування членів речення, повнота будови речення обов'язково передбачають різні види зв'язку, що вживаються всередині речення або між реченнями. Повторне вживання сполучників називається *полісиндетоном (polysyndeton)*; навмисний пропуск їх, відповідно, називається *асиндетоном (asyndeton)*.

Обидва полісиндетон і асиндетон, мають сильний ритмічний вплив. Крім того, функція полісиндетону полягає в посиленні ідеї рівноправної логічної (емоційної) важливості зв'язних речень, а асиндетон, відсікаючи сполучні слова, сприяє створенню ефекту лаконічної та емоційної прози.

Ці два види зв'язку більш характерні для авторського мовлення. Третій тип - attachment (*gap-sentence link, annexation*) – додаток, навпаки, в основному зустрічається в різних репрезентаціях голосу персонажа – діалозі, промові, довірчій розповіді. В цьому стилістичному засобі друга частина висловлювання відокремлена від першої крапкою, хоча їх смисловий і граматичний зв'язок залишається дуже міцним. Друга частина виступає як задумка і часто пов'язується з початком висловлювання за допомогою сполучника, який виводить останній у початкову позицію на передньому плані. Наприклад: *It wasn't his fault. It was yours. And mine. I now humbly beg you to give me the money with which to buy meals for you to eat. And hereafter do remember it: the next time I shan't beg. I shall simply starve.*

Лекція 7.

Антитеза. Кульмінація. Порівняння. Літота. Перифраз

Синтаксичні стилістичні засоби додають висловлюванню логічну, емоційну, експресивну інформацію незалежно від лексичних значень компонентів речення. Але є певні конструкції, наголос на яких залежить не лише від розташування членів речення, а й

від їх побудови, з певними вимогами до лексико-семантичного характеру висловлювання. Вони відомі як лексико-синтаксичні SD.

Antitmesa (antithesis) є гарним їх прикладом: синтаксично антитеза є ще одним випадком паралельних конструкцій. Але на відміну від паралелізму, який байдужий до семантики своїх компонентів, дві частини антитези мають бути семантично протиставлені одна одній, як у сумній максимі О. Уайльда: «Деяким людям є багато чим жити, і мало на що жити», де «багато» і «мало» представляють пару антонімів, підкріплену контекстуальною опозицією постпозицій «на» і «за». Інший приклад: *Some people have much to live on, and little to live for.* Тут ми маємо справу з контрастуючими прийменниками.

Антитеза як семантична опозиція, що підкреслено в подібних структурах, часто спостерігається на нижчих рівнях мовної ієрархії, особливо на морфемному рівні, де два антонімічні афікси створюють потужний ефект контрасту: *Their pre-money wives did not go together with their post-money daughters.*

Основна функція антитези - підкреслити неоднорідність описуваного явища, показати, що останнє є діалектичною єдністю двох (чи більше) протилежних ознак.

Інший вид семантично ускладненого паралелізму представлений *кульмінацією (climax)*, у якій кожне наступне словосполучення (речення) логічно важливіше чи емоційно сильніше і виразніше: *Краще позичити, краще просити, краще вмерти! Я твердий, ти — упертий, він — свиноголовий.*

Якщо для створення антитези ми використовуємо антоніми (або їх контекстуальні еквіваленти), то в кульмінації ми маємо справу з рядами синонімів або принаймні семантично пов'язаних слів, що належать до однієї тематичної групи.

Негативна форма структур, які беруть участь у формуванні кульмінації, змінює порядок, у якому вживаються кульмінаційні компоненти, як у наступних прикладах: *No tree, no shrub, no blade of grass that was not owned.* Саме відсутність змісту чи якості підкреслюється заперечною формою кульмінації, тому відносні синоніми розташовуються не за зростанням, а за спаданням вираженої якості чи кількості. Наприклад, *Be careful, said Mr. Jingle. Not a look. Not a wink, said Mr. Tupman. Not a syllable. Not a whisper.*

Виходячи з природи акцентованого явища, можна говорити про логічний, емоційний або кількісний типи кульмінації. Найбільш поширеною моделлю кульмінації є триступенева конструкція, в якій інтенсифікація, логічне значення, емоції або кількість (розмір) поступово зростає від кроку до кроку. Хоча в емоційній кульмінації ми досить часто зустрічаємо двоетапну структуру, в якій друга частина повторює першу та додатково підсилюється інтенсифікатором, як у наступних прикладах: *He was so helpless, so very helpless. She felt better, immensely better. I have been so unhappy here, so very very unhappy.*

Кульмінація, раптово перервана несподіваним поворотом думки, який передбачає очікування читача (слухача) і завершується повним смисловим переворотом акцентованої думки, називається *антиклімаксом (anticlimax)*. Для підкреслення раптовості зміни розділові знаки (тире, найчастіше) вживаються між частинами антикульмінації. З кульмінацією тісно пов'язано чимало парадоксів.

Виходячи з природи акцентованого явища, можна говорити про логічний, емоційний або кількісний типи кульмінації. Найбільш поширеною моделлю кульмінації є триступенева конструкція, в якій інтенсифікація, логічне значення, емоції поступово зростають від кроку до кроку. Проте в емоційній кульмінації ми досить часто зустрічаємо двоетапну структуру, у якій друга частина повторює першу та додатково підсилюється інтенсифікатором у таких випадках:

Кульмінація, що раптово перервана несподіваним поворотом думки, який передчує очікування читача (слухача) і завершується повним смисловим переворотом акцентованої думки, називається *парадоксом (paradox)*. Щоб підкреслити раптовість зміни емоційної характеристики використовується пунктуація (тире, найчастіше). З антикульмінацією тісно пов'язано чимало парадоксів.

Структуру з трьох компонентів представлено в надзвичайно популярному в усі часи стилістичному прийомі – *порівнянні (simile)*. Порівняння – це уявне порівняння двох різних предметів, що належать до двох різних класів. Той, що порівнюється, називається *the tenor*, той, з яким його порівнюють, називається *the vehicle*. Вони утворюють два семантичні полюси порівняння, які з'єднані одним із таких сполучних слів: *like, as, as though, as like, such as, as ... as* тощо. Порівняння не слід плутати з простим (логічним, звичайним) порівнянням. Будучи структурно ідентичними, складаючись із однакових формальних елементів, вони семантично різні: об'єкти, що належать до одного класу, уподібнюються у простому порівнянні, тоді як у порівнянні ми маємо справу з уподібненням об'єктів, що належать до двох різних класів. Отже, *She is like her mother* — це просте порівняння, яке використовується для констатації очевидного факту. *She is like a rose* — порівняння, що використовується з метою експресивної оцінки, емоційного пояснення, суто індивідуального опису.

У *метафорі* два несхожі предмети (дії, явища) ототожнювалися за ознакою наявності однієї спільної ознаки. У порівнянні два об'єкти порівнюються на підставі подібності певної якості. Цю особливість, яка називається основою порівняння, можна прямо згадати так: *Він стояв непорушно, як скеля в потоці* або *Його м'язи тверді, як камінь*. «Скеля», яка є носієм двох різних порівнянь, пропонує дві різні якості як основу — «нерухому» в першому випадку та «тверду» в другому. Якщо основа явно не названа, порівняння вважається більш багатим на можливі асоціації, оскільки той факт, що явище можна кваліфікувати кількома і різними способами, дозволяє надати принаймні деякі з багатьох якостей об'єкту порівняння. Тож «*троянда*» попереднього випадку дозволяє одночасно висунути на перший план такі риси, як «*свіжий, красивий, ароматний, привабливий*» тощо. Іноді основа порівняння не зовсім зрозуміла з контексту, і автор надає ключ, що пояснює, які подібності спонукали його порівняти дві різні сутності, і яка основа є розширеною та детальною. Наприклад: *The conversations she began behaved like green logs: they fumed but would not fire*. Порівняння, часто повторюване, стає банальним і поповнює запас мовної фразеології. Більшість банальних порівнянь мають згадану основу та сполучники «*як*», «*як ... як*». Наприклад: *as brisk as a bee, as strong as a horse, as live as a bird* і багато-багато інших.

Порівняння, в яких зв'язок між *tenor* і *vehicle* виражається умовними дієсловами, такими як «*нагадувати*», «*здаватись*», «*згадувати*», «*запам'ятовувати*», «*виглядати*», «*з'являтися*» тощо, називаються замаскованими, тому що реалізація порівняння дещо призупинена, оскільки подібність між об'єктами виглядає менш очевидною. Наприклад: *His strangely taut, full-width grin made his large teeth resemble a dazzling miniature piano keyboard in the green light. - Його дивно натягнута усмішка на всю ширину робила його великі зуби схожими на сліпучу мініатюрну клавіатуру піаніно в зеленому світлі*. Ог: *The ball appeared to the batter to be a slow spinning planet looming toward the earth. - М'яч здавався гравцеві повільно обертовою планетою, що наближається до землі*.

Litotes – це двокомпонентна структура, в якій два заперечення об'єднані, щоб дати позитивну оцінку.

Таким чином, *not unkindly* насправді означає *люб'язно*, хоча позитивний ефект послаблюється, і мається на увазі деяка відсутність довіри мовця до його висловлювання. Першим компонентом у літоті завжди є негативна частка «не», тоді як другий компонент, завжди негативний за семантикою, змінюється за формою від негативного афіксованого слова до негативної фрази.

Litote особливо виразний, коли семантичний центр усієї структури стилістично або / та емоційно забарвлений, як у випадку наступних оказіональних утворінь: *Her face was not unpretty - Її обличчя не було негарним*.

Функція літоти має багато спільного з функцією применшення – обидві послаблюють ефект висловлювання. Унікальність літоти полягає в його специфічній подвійно негативній структурі та в ослабленні позитивної оцінки.

Англійський термін «літота» відповідає українському - «заниження значення», оскільки в нього не має структурних чи семантичних обмежень.

Перифраз (periphrasis) - це дуже своєрідний стилістичний прийом, який в основному полягає у використанні обхідної форми висловлювання замість більш простої, тобто використання більш-менш складної синтаксичної конструкції замість слова. Залежно від механізму цієї заміни перифрази поділяють на образні (метонімічні та метафоричні) і логічні. Першу групу складають, власне, фрази-метонімії та фрази-метафори, як добре видно з наступного прикладу: *The hospital was crowded with the surgically interesting products of the fighting in Africa.* - Лікарня була переповнена хірургічно цікавими продуктами боїв в Африці, де розширена метонімія означає «поранений».

Логічні перифрази (logical periphrases) — це фрази, синонімічні до слів, які були замінені перифразами: *Mr. Du Pont was dressed in the conventional disguise with which Brooks Brothers cover the shame of American "millionaires."* - Містер Дюпон був одягнений у звичайне маскування, яким Брати Брукс прикривають ганьбу американських мільйонерів. *The conventional disguise* (звичайне маскування) тут позначає "костюм", а "сором американських мільйонерів" - "пузо (живот)". Оскільки пряме номінування не надто елегантною риси зовнішності було замінено обхідним описом, ця перифраза також може бути вважається евфемістичною, оскільки пропонує більш ввічливе визначення.

Основна функція перифраз – передача суто індивідуального сприйняття предмета, що описується. Для цього загальноприйняту номінацію об'єкту замінюють описом однієї з його ознак або якостей, яка здається автору найбільш важливою для характеристики об'єкту і, таким чином, виходить на перший план.

Часто повторювані перифрази стають банальними і служать загальноприйнятими перифразними синонімами: *the gentle (soft, weak) sex* - ніжна (м'яка, слабка) стать; *my better half (my spouse)* – моя краща половина (моя дружина); *minions of Law (police)* - прислужники Закону (поліція) тощо.

Лекція 8.

Авторське мовлення. Діалог. Репрезентована мова. Композиційні форми

Твір прози ніколи не буває однорідним за формою та сутністю інформації, яку він несе. І те, і інше дуже залежить від точки зору адресата, оскільки автор і його персонажі можуть пропонувати різні ракурси сприйняття одного і того ж об'єкта. Природно, якщо цей ефект поліфонії організовує автор, але ми, читачі, читаючи текст, ототожнюємо різні погляди з різними персонажами, не приписуючи їх безпосередньо письменнику. Погляди та емоції останнього найбільш яскраво виражаються в авторському мовленні (або авторській оповіді). Тут переважно зосереджено розгортання сюжету, дається характеристика персонажам, описується час і місце дії, якими їх бачить автор. Авторський наратив дає читачеві пряму інформацію про авторські уподобання та заперечення, переконання та протиріччя, тобто служить основним джерелом формування образу автора.

У сучасній прозі, прагнучи зробити свій твір правдоподібнішим, вразити читача ефектом достовірності описуваних подій, письменник доручає якомусь вигаданому персонажу (який також міг би брати участь у подіях) завдання розповіді. Таким чином, сам письменник ховається за постаттю оповідача, представляє всі події оповідання з точки зору останнього і лише спорадично з'являється в оповіді зі своїми власними міркуваннями, які можуть підкріплювати або суперечити висловленим оповідача. Таку форму авторського мовлення називають *передорученою мовою*. Структура передорученого наративу є набагато складнішою, ніж структура власне авторського наративу, тому що замість одного керуючого, організуючого образу автора ми маємо ієрархію образу оповідача, який, здавалося б, упорядковує плюси та мінуси пов'язаної проблеми. Над образом оповідача височіє образ автора, справжнього й фактичного творця всього цього, відповідального за

всі погляди й оцінки в тексті й слугуючого головній і переважаючій силі текстової зв'язності й єдності.

Передоручене мовлення може здійснюватися від 1-ї особи однини, коли оповідач починає свою розповідь відкрито й експліцитно, від свого імені, як, наприклад, у романі «Великий Гетсбі» С. Фіцджеральда, Нік Керравей розповідає про Джея Гетсбі, якого він зустрічав лише зрідка, тому, щоб розповісти історію життя Гетсбі, йому доводилося спиратися на знання інших персонажів.

Передоручене мовлення також може бути анонімним. Оповідач відкрито не бере на себе відповідальності за погляди й оцінки, але манера викладу, ракурс опису дуже сильно свідчать про те, що історія розповідається не самим автором, які це ми бачимо, у прозі Фл. О'Коннора, С. Маккаллерса, Е. Хемінгуейя, Е. Колдуелла.

Авторське мовлення та передоручене мовлення, - не єдині типи оповіді, які спостерігаються у творчій прозі. Дуже важливе місце тут займає діалог, де особи висловлюють свої думки. В обміні репліками учасники діалогу, обговорюючи інших людей та їхні дії, викривають і себе. Отже, діалог є однією з найзначніших форм самохарактеристики особистості.

Іншою формою, яка набула надзвичайного значення в сучасній прозі, є внутрішнє мовлення персонажа, яке дозволяє автору (і читачам) зазирнути у внутрішній світ героя, спостерігати його ідеї та погляди в процесі становлення.

Внутрішнє мовлення найкраще відоме у формі внутрішнього монологу – це досить довгий фрагмент тексту (половина сторінки і більше), що стосується однієї головної теми – мислення героя, пропонуючи причини його минулих, теперішніх або майбутніх дій. Короткі вставки внутрішнього мовлення представляють собою безпосередні психічні та емоційні реакції персонажа на дане зауваження або дію інших персонажів.

Образне відображення психічних процесів, подане у формі внутрішнього мовлення, будучи частиною тексту, однією з основних функцій якого є комунікативна, обов'язково зазнає певного мовного структурування, щоб зробити його зрозумілим читачам. Але в крайніх випадках це прагнення бути зрозумілим іншим затьмарюється намаганням автора зобразити роз'єднану, суто асоціативну манеру мислення, яка робить внутрішнє мовлення майже або зовсім незрозумілим. У цих випадках реалізується так звана техніка *потому свідомості*, яка особливо популярна серед представників модернізму в сучасній літературі.

Отже, точка зору персонажа може реалізовуватися у діалозі та внутрішньому мовленні. І те, і інше вводиться в текст авторськими ремарками, що містять вказівки на особу і акт мовлення (мислення), виражений такими дієсловами, як «говорити», «думати» та їх численними синонімами.

Для виділення та індивідуалізації сфери персонажа, мовні засоби, що використовуються в діалозі та внутрішньому мовленні, відрізняються від тих, що використовуються в авторській оповіді, і в своїй єдності та поєднанні складають мовленнєву характеристику героя, необхідну для створення його образу в романі.

Останній, четвертий тип оповіді, що спостерігається в художній прозі, є своєрідним змішуванням поглядів і мовних сфер як автора, так і персонажа. Його вперше спостерігали та аналізували майже сто років тому, додавши до нього термін репрезентована (повідомлена) мова (*represented reported speech*). Репрезентована мова служить для того, щоб показати або уявне відтворення одного разу вимовленого зауваження, або мислення персонажа. Перший випадок відомий як репрезентована мова, другий – як репрезентована внутрішня мова. Останній за своєю суттю близький до внутрішнього мовлення персонажа, але відрізняється від нього формою: подається від імені третьої особи однини і може мати слова автора, тобто вона відображає присутність авторської точки зору поряд із точкою зору персонажа, тоді як внутрішнє мовлення повністю належить персонажу формально і матеріалізується від першої особи.

Чотири типи нарації співвідносяться з трьома композиційними формами оповіді. Традиційно виділяються наступні форми: власне розповідь, де зосереджено розгортання

сюжету. Це найбільш динамічна композиційна форма тексту. Дві інші форми – опис і аргументація – статичні. Перша форма подає деталі зовнішнього вигляду людей і речей, які «населюють» книгу, місце і час дії, дві інші – пропонують причини та наслідки поведінки персонажа, його (або автора) міркування щодо моральних, етичних, ідеологічних та інших питань. Досить рідко якась із цих композиційних форм використовується у чистому вигляді. Як правило, вони змішуються навіть у межах абзацу.

Лекція 9.

Функціональні стилі. Розмовний та літературний стилі спілкування. Усна та письмова форми спілкування

Мовні засоби, які ми вибираємо для спілкування, залежать від кількох факторів, найважливішим серед яких є ситуація акту спілкування. Дійсно, залежно від ситуації (до якої входить мета спілкування та його учасники) ми дотримуємося або неформального, або офіційного способу. Перший спостерігається в повсякденному неофіційному спілкуванні, яке називається розмовною мовою. Розмовна мова займає чільне місце в нашому житті і розглядається деякими лінгвістами як система мовних засобів, яка настільки сильно відрізняється від тих, що представлені в офіційному (літературному) спілкуванні, що її можна класифікувати як самостійне утворення зі своїми особливостями, підрозділи та правила їх структурування.

Літературна комунікація, найчастіше (але не завжди) матеріалізована в письмовій формі. Вона неоднорідна, і, виходячи з її функції (призначення), ми говоримо про різні функціональні стилі. Як і сама мова в цілому, функціональні стилі також змінні. Їх кількість і якість змінюються в процесі розвитку. Нині більшість науковців виділяють такі функціональні стилі: науковий, офіційний, публіцистичний, газетний, художній.

У професійному спілкуванні використовується науковий стиль. Найпомітнішою його рисою є велика кількість термінів, що позначають предмети, явища і процеси, характерні для певної галузі науки і техніки. Науковий стиль також відомий своєю точністю, ясністю та логічною зв'язністю, що відповідає за багаторазове використання таких кліше, як: «Виходячи з...»; «Як було сказано вище...»; «У зв'язку з...» та інші лексико-синтаксичні форми, що підкреслюють логічний зв'язок і взаємозалежність послідовних частин висловлювання.

Офіційний стиль, або стиль офіційних документів, є найбільш консервативним. Він зберігає чавунні форми структурування та використовує синтаксичні конструкції та слова, давно відомі як архаїчні та ніде більше не зустрічаються. Адресування документів і офіційних листів, їх підписання, висловлення причин і міркувань, що впливають з теми документа (листа), - все це суворо регламентовано як лексично, так і синтаксично. Будь-яка емоційність і суб'єктивна модальність повністю виключені з цього стилю.

Публіцистичний стиль є чудовим прикладом історичної мінливості стилістичної диференціації дискурсів. У Стародавній Греції, наприклад, це практикувалося переважно в усній формі і було найбільш відоме як ораторський стиль, у якому погляди та почуття оратора знаходили своє вираження. Нині політичні, ідеологічні, етичні, соціальні переконання та висловлювання адресата переважно виражаються у письмовій формі, яка отримала назву публіцистичності відповідно до назви відповідного жанру та його практики. Публіцистичний стиль славиться явною прагматичною функцією переконання, спрямованої на вплив на читача та формування його поглядів відповідно до аргументації автора. Відповідно, у публіцистичному стилі ми знаходимо поєднання суворої логічної аргументації, що відбиває об'єктивний стан речей, і сильного суб'єктивізму, що відображає особисті почуття та емоції автора до обговорюваної теми.

Газетний стиль, як видно з назви, зустрічається в газетах. Але не варто робити висновок, що все, що публікується в газеті, слід відносити до газетного стилю. Газета

містить дуже різноманітні матеріали, деякі з них є публіцистичними нарисами, деякі – тематичними статтями, деякі – науковими оглядами, деякі – офіційними біржовими звітами тощо, так що щоденна (щотижнева) газета також пропонує різноманітність стилів. Говорячи про «газетний стиль», ми маємо на увазі інформативні матеріали, властиві лише газеті і яких немає в інших виданнях. Для привернення уваги читача до новини використовуються спеціальні графічні засоби. Для досягнення ефекту об'єктивності та неупередженості у висвітленні того чи іншого факту чи події більшість газетної інформації публікується анонімно, без імені журналіста, який його надав, з незначною суб'єктивною модальністю або без неї. Але позиція і ставлення газети, тим не менш, стає зрозумілим з вибору не лише теми, але й слів, що позначають міжнародні чи внутрішні проблеми.

Стиль художньої літератури, або стиль творчої літератури, можна назвати найбагатшим регістром спілкування: окрім власних мовних засобів, які не використовуються в жодній іншій сфері спілкування, художня література широко використовує й інші стилі, адже в численних творах літературного мистецтва знаходимо елементи наукового, офіційного та інших функціональних типів мовлення. Крім інформативних і переконливих функцій, які також присутні в інших функціональних стилях, стиль художньої літератури має унікальне завдання естетичного враження на читача. Форма стає значущою та містить додаткову інформацію. Безмежні можливості вираження думок і почуттів роблять художню літературу надзвичайно привабливою сферою дослідження для мовознавців.

Говорячи про стиль художньої літератури, більшість дослідників майже автоматично відносять до нього прозові твори, вважаючи поезію сферою особливого поетичного стилю. Діахронічно, ця думка не здається суперечливою, бо вірші попередніх століть справді використовували дуже специфічну лексику та її впорядкування. Але поезія ХХ століття мало чим відрізняється від прозаїчної лексики, її тематика вже не обмежується кількома конкретними «поетичними» галузями, а широко охоплює практично всі сфери буття сучасної людини. Тому навряд чи доцільно говорити про окремих поетичний стиль, маючи на увазі сучасну літературу.

Завершуючи цей короткий нарис функціональних стилів, що спостерігаються в сучасній англійській мові, необхідно ще раз підкреслити два моменти. Перше стосується дихотомії – письмове/усне, яка не є синонімом дихотомії – літературно/розмовне, перше протиставлення означає форму викладу, друге – вибір мовних засобів. Існують розмовні повідомлення в письмовій формі (наприклад, особисті листи, неофіційні нотатки, щоденники та журнали) і навпаки, ми маємо приклади літературних дискурсів в усній формі (наприклад, у виступі, лекції, доповіді конференцій тощо).

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття 1

1. Indicate the causes and effects of the following cases of alliteration, assonance and onomatopoeia:

1. He swallowed the hint with a gulp and a gasp and a grin.
2. His wife was shrill, languid, handsome and horrible.
3. The fair breeze blew, the white foam flew,
4. The furrow followed free.
5. The Italian trio tut-tutted their tongues at me.
6. You, Jean, long, lanky lath of a lousy bastard!
7. To sit in solemn silence in a dull dark dock,
In a pestilential prison, with a life-long lock,
Awaiting the sensation of a short, sharp shock
From a cheap and chippy chopper on a big black block.
8. They all lounged, and loitered, and slunk about, with as little spirit or purpose as the beasts in a menagerie.
9. "Luscious, languid and lustful, isn't she?" "Those are not the correct epithets. She is-or rather was surly, lustrous and sadistic."
10. Then, with an enormous, shattering rumble, sludge-puff, sludge-puff, the train came into the station.
11. "Sh-sh." "But I am whispering." This continual shushing annoyed him. (A. H.)
12. Twinkle, twinkle, little star,
How I wonder what you are.
Up above the world so high,
Like a diamond in the sky.
13. Dreadful young creatures-squealing and squawking.
14. The quick crackling of dry wood aflame cut through the night.
15. Here the rain did not fall. It was stopped high above by that roof of green shingles. From there it dripped down slowly, leaf to leaf, or ran down the stems and branches. Despite the heaviness of the downpour which now purred loudly in their ears from just outside, here there was only a low rustle of slow occasional dripping.

2. Indicate the kind of additional information about the speaker supplied by graphon:

1. "Hey," he said, entering the library. "Where's the heart section?" "The what?" He had the thickest sort of southern Negro dialect and the only word that came clear to me was the one that sounded like heart. 1. Streaked by a quarter moon, the Mediterranean shushed gently into the beach. (I. Sh.)
2. "How do you spell it," I said. "Heart, Man, pictures. Drawing books. Where you got them?" "You mean art books? Reproductions?" He took my polysyllabic word for it. "Yea, they's them."
3. "It don't take no nerve to do somepin when there ain't nothing else you can do. We ain't gonna die out. People is goin' on-changin' a little may be-but goin' right on."
4. "And remember, Mon-sewer O'Hayer says you got to straighten up this mess sometime today."
5. "I even heard they demanded sexual liberty. Yes, sir, Sex-You-All liberty." (J. K.)
6. "Ye've a duty to the public don'tcher know that, a duty to the great English public?" said George reproachfully. "Here, lemme handle this, kiddar," said Tiger. "Gorra maintain strength, you," said George. "Ah'm fightin' fit," said Tiger.
7. "Oh, that's it, is it?" said Sam. "I was afeerd, from his manner, that he might ha' forgotten to take pepper with that 'ere last cowcumber he et. Set down, sir, ve make no extra charge for the settin' down, as the king remarked whenhe blowed up his ministers."
8. "Well, I dunno. I'll show you summat." (St. B.)

9. "De old Foolosopher, like Hickey calls yarn, ain't yuh?" (O'N.)

10. "I had a coach with a little seat in fwont with an iwon wail for the dwiver."

11. "The Count," explained the German officer, "expegs you chentlemen at eight-dirty."

12. Said Kipps one day, "As'e-I should say, ah, has'e...Ye know, I got a lot of difficulty with them two words, which is which." "Well, 'as' is a conjunction, and 'has' is a verb." "I know," said Kipps, "but when is 'has' a conjunction, and when is 'as' a verb?"

13. Wilson was a little hurt. "Listen, boy," he told him. "Ah may not be able to read eve'thin' so good, but they ain't a thing Ah can't do if Ah set mah mind to it."

3. Think of the causes originating graphon (young age, a physical defect of speech, lack of education, the influence of dialectal norms, affectation, intoxication, carelessness in speech, etc.):

1. He began to render the famous tune "I lost my heart in an English garden, Just where the roses of England grow" with much feeling: "Ah-ee last mah-ee hawrt een ahn Angleesh gawrden, Jost whahr thah rawzaz ahv Angland graw."

2. She mimicked a lisp: "I don't weally know wevver I'm a good girl. The last thing he'll do would be to be mixed with a howwid woman."

3. "All the village dogs are no-'count mongrels, Papa says. Fish-gut eaters and no class a-tall; this here dog, he got insteek."

4. "My daddy's coming tomorrow on a nairplane."

5. After a hum a beautiful Negress sings "Without a song, the dahay would nehever end."

6. "Oh, well, then, you just trot over to the table and make your little mommy a gweat big dwink."

7. "I allus remember me man sayin' to me when I passed me scholarship—'You break one o'my winders an' I'll skin ye alive'."

8. He spoke with the flat ugly "a" and withered "r" of Boston Irish, and Levi looked up at him and mimicked "All right, I'll give the caaads a break and staaat playing."

9. "Whereja get all these pictures?" he said. "Meetcha at the corner. Wuddaya think she's doing out there?"

10. "Lookat him go. D'javer see him walk home from school? You're French Canadian, aintcha?" (J. K.)

4. State the function of graphon in captions, posters, advertisements, etc. repeatedly used in American press, TV, roadside advertizing:

1. Weather forecast for today: Hi 59, Lo 32, Wind lite.

2. We recommend a Sixty-seconds meal-Steak-Umm.

3. Choose the plane with "Finah Than Dinah" on its side.

4. Best jeans for this Jeaneration.

5. Follow our advice: Drinka Pinta Milka Day.

6. Terry's Floor Fashions: We make 'em-you walk on 'em.

7. Our offer is S 15.00 per WK.

8. Thanx for the purchase.

9. Ev'ybody uses our wunnerful Rackfeed Drills.

5. Analyse the following extract from Artemus Ward:

"Sit down, my fren'; sed the man in black close; "you mis komprehend me. I meen that the perlitercal ellermunts are oreicast with black klouds, 4 boden a friteful storm."

"Wall," replide I, "in regard to perlittercal ellerfunts i don't know as how but what they is as good as enny other kind of ellerfunts. But i maik bold to say thay is all a ornery set and unpleasent to hav round. They air powerful hevvy eaters and take up a right smart chans of room."

The man in black close rusht up to me and sed, "How dair yu insult my neece, yu horey heded vagabone? Yu base exhibbiter of low wax figgers - you woolf in sheep's close," and sow 4th.

6. State the functions and the type of the following graphical expressive means:

1. Piglet, sitting in the running Kanga's pocket, substituting the kidnapped Roo, thinks: this shall take "If is I never to flying really it."
2. Kiddies and grown-ups too-oo-oo. We haven't enough to do-oo-oo.
3. "Hey," he said "is it a goddamn cardroom? or a latrine? Attensh—HUT! Da-ress right! DHRESS!
4. "When Will's ma was down here keeping house for him-*she* used to run in to *see* me, real *often*."
5. He missed our father very much. He was s-1-a-i-n in North Africa. (S.)
6. His voice began on a medium key, and climbed steadily up till it reached a certain point, where it bore with strong emphasis upon the topmost word, and then plunged down as if from a spring board:

beds
 flowery
 on
 skies
 the
 to
 carried
 be
 I
 Shall

of ease,
 Blood
 throu'
 sailed
 and
 prize
 the
 toe
 fought
 others

Whilst y seas?

7. "We'll teach the children to look at things. Don't let the world pass you by, I shall tell them. For the sun, I shall say, open your eyes for that laaaarge sun"
8. "Now listen, Ed, stop that, now. I'm desperate. *I am* desperate, Ed, do you hear?"
9. "Adieu you, old man, grey. I pity you, and I de-spise you."
10. "ALL our troubles are over, old girl," he said fondly. "We can put a bit by now for a rainy day."

Практичне заняття 2.

I. State the function of the following cases of morphemic repetition:

1. She unchained, unbolted and unlocked the door.
2. It was there again, more clearly than before: the terrible expression of pain in her eyes; unblinking, unaccepting, unbelieving pain.
3. We were sitting in the cheapest of all the cheap restaurants that cheapen that very cheap and noisy street, the Rue des Petits Champs in Paris.
4. Young Blight made a great show of fetching from his desk a long thin manuscript volume with a brown paper cover, and running his finger down the day's appointments, murmuring: Mr. Aggs, Mr. Baggs, Mr. Caggs, Mr. Daggs, Mr. Faggs, Mr. Gaggs, Mr. Boffin, Yes, sir, quite right. You are a little before your time, sir."
5. Young Blight made another great show of changing the volume, taking up a pen, sucking it, dipping it, and running over previous entries before he wrote. As, "Mr. Alley, Mr. Bailey, Mr. Calley, Mr. Dalley, Mr. Falley, Mr. Galley, Mr. Halley, Mr. Lalley, Mr. Malley. And Mr. Boffin."
6. New scum, of course, has risen to take the place of the old, but the oldest scum, the thickest scum, and the scummiest scum has come from across the ocean.
7. At the twilight rain or storm darked the fortress I watched the coming of dark from the high tower. The fortress with its rocky view showed its temporary darkling life of lanterns.
8. Laughing, crying, cheering, chaffing, singing, David Rossi's people brought him home in triumph.
9. In a sudden burst of slipping, climbing, jingling, clinking and talking, they arrived at the convent door.
10. The procession then re-formed; the chairmen resumed their stations, and the march was recommenced.
11. The precious twins - untried, unnoticed, undirected - and I say it quiet with my hands down-undiscovered.
12. We are overbrave and overfearful, overfriendly and at the same time frightened of strangers, we're oversentimental and realistic.
13. There was then a calling over of names, and great work of singing, sealing, stamping, inking, and sanding, with exceedingly blurred, gritty and undecipherable results.
14. The Major and the two Sportsmen form a silent group as Henderson, on the floor, goes through a protracted death agony, moaning and gasping, shrieking, muttering, shivering, babbling, reaching upward toward nothing once or twice for help, turning, writhing struggling, giving up at last, sinking flat, and finally, after a waning gasp lying absolutely still.
15. She was a lone spectator, but never a lonely one, because the warmth of company was unnecessary to her.
16. "Gentlemen, I put it to you that this band is a swindle. This band is an abandoned band. It cannot play a good godly tune, gentlemen."
17. He wished she would not look at him in this new way. For things were changing, something was changing now, this minute, just when he thought they would never change again, just when he found a way to live in that changelessness. (R. W.)
18. Three million years ago something had passed this way, had left this unknown and perhaps unknowable symbol of its purpose, and had returned to the planets - or to the stars.
19. "Sit down, you dancing, prancing, shambling, scrambling fool parrot! Sit down!" (D.)

2. Analyze the morphemic structure and the purpose of creating the occasional words in the following examples:

1. The girls could not take off their panama hats because this was not far from the school gates and hatlessness was an offence.
2. David, in his new grown-upness, had already a sort of authority.

3. That fact had all the unbelievableness of the sudden wound.
4. Suddenly he felt a horror of her otherness.
5. Lucy wasn't Willie's luck. Or his unluck either.
6. She was waiting for something to happen or for everything to un-happen.
7. He didn't seem to think that that was very funny. But he didn't seem to think it was especially unfunny.
8. "You asked him." "I'm un-asking him," the Boss replied.
9. He looked pretty good for a fifty-four-year-old former college athlete who for years had overindulged and underexercized.
10. She was a young and unbeautiful woman.
11. The descriptions were of two unextraordinary boys: three and a half and six years old.
12. The girl began to intuit what was required of her.
13. "Mr. Hamilton, you haven't any children, have you?" "Well, no. And I'm sorry about that, I guess. I am sorriest about that."
14. "To think that I should have lived to be good-morninged by Belladonna Took's son!"
15. There were ladies too, en cheveux, in caps and bonnets, some of whom knew Trilby, and thee'd and thou'd with familiar and friendly affection, while others mademoiselle'd her with distant politeness and were mademoiselle's and madame'd back again.
16. Parritt turns startledly.
17. The chairs are very close together - so close that the advisee almost touches knees with the adviser.

3. Discuss the following cases of morphemic foregrounding:

1. The District Attorney's office was not only panelled, draped and carpeted, it was also chandeliered with a huge brass affair hanging from the center of the ceiling.
2. He's no public offender, bless you, now! He's medalled and ribboned, and starred, and crossed, and I don't know what all'd, like a born nobleman.
3. I gave myself the once-over in the bathroom mirror: freshly shaved, clean-shirted, dark-suited and neck-tied.
4. Well, a kept woman is somebody who is perfumed, and clothed, and wined, and dined, and sometimes romanced heavily.
5. It's the knowledge of the unendingness and of the repetitious uselessness that makes Fatigue fatigue.
6. The loneliness would suddenly overcome you like lostness and too-lateness, and a grief you had no name for.
7. I came here determined not be angry, or weepy, or preachy.
8. Militant feminists grumble that history is exactly what it says-His-story-and not Her story at all.
9. This dree to-ing and fro-ing persisted throughout the night and the next day. (D. B.)
10. "I love you mucher." "Plenty mucher? Me tooer."
11. "I'm going to build me the God-damnedest, biggest, chromium-platedest, formaldehyde-stinkingest free hospital and health center."
12. So: I'm not just talented. I'm geniused.
13. Chickens - the tiny balls of fluff passed on into seminaked pullethood and from that into dead henhood.
14. I'll disown you, I'll disinherit you, I'll unget you.
15. "Ready?" said the old gentleman, inquiringly, when his guests had been washed, mended, brushed, and brandied. (D.)

Практичне заняття 4.

1. State the type and function of literary words in the following examples:

1. "I must decline to pursue this painful discussion. It is not pleasant to my feelings; it is repugnant to my feelings."
2. "I am not in favour of this modern mania for turning bad people into good people at a moment's notice. As a man sows so let him reap."
3. Isolde the Slender had suitors in plenty to do her lightest hest. Feats of arms were done daily for her sake. To win her love suitors were willing to vow themselves to perdition. But Isolde the Slender was heedless of the court thus paid to her.
4. "He of the iron garment," said Daigety, entering, "is bounden unto you, MacEagh, and this noble lord shall be bounden also."
5. If manners maketh man, then manner and grooming maketh poodle.
6. "Thou art the Man," cried Jabes, after a solemn pause, leaning over his cushion. "Seventy times didst thou gapingly contort thy visage - seventy times seven did I take council with my soul - Lo! this is human weakness: this also may be absolved. The first of the seventy first is come. Brethren- execute upon him the judgement written. Such honour have all His saints."
7. At noon the hooter and everything died. First, the pulley driving the punch and shears and emery wheels stopped its lick and slap. Simultaneously the compressor providing the blast for a dozen smith-fires went dead.
8. "They're real!" he murmured. "My God, they are absolutely real!" Erik turned. "Didn't you believe that the neutron existed?" "Oh, I believed," Fabermacher shrugged away the praise. "To me neutrons were symbols n with a mass of $m_n = 1.008$. But until now I never saw them."
9. Riding back I saw the Greeks lined up in column of march. They were all still there. Also, all armed. On long marches when no action threatened, they had always piled their armour, helmets and weapons in their carts, keeping only their swords; wearing their short tunics (made from all kinds of stuff, they had been so long from home) and the wide straw hats Greeks travel in, their skins being tender to sun. Now they had on corselets or cuirasses, helmets, even grades if they owned them, and their round shields hung at their backs.
10. There wasn't a man-boy on this ground tonight did not have a shield he cast, riveted or carved himself on his way to his first attack, compounded of remote but nonetheless firm and fiery family devotion, flag-blown patriotism and cocksure immortality strengthened by the touchstone of veryreal gunpowder, ramrod minnie-ball and flint.
11. Into the organpipes and steeples
Of the luminous cathedrals,
Into the weathercocks' molten mouths
Rippling in twelve-winded circles,
Into the dead clock burning the hour
Over the urn of sabbaths...
Erupt, fountain, and enter to utter for ever
Glory glory glory
The sundering ultimate kingdom of genesis' thunder.
12. If any dispassionate spectator could have beheld the countenance of the illustrious man, whose name forms the leading feature of the title of this work, during the latter part of this conversation, he would have been almost induced to wonder that the indignant fire that flashed from his eyes, did not melt the glasses of his spectacles - so majestic was his wrath. His nostrils dilated, and his fists clenched involuntarily, as he heard himself addressed by the villain. But he restrained himself again - he did not pulverize him. "Here," continued the hardened traitor, tossing the licence at Mr. Pickwick's feet; "get the name altered - take home the lady-do for Tuppy."

2. Think of the type of additional information about the speaker or communicative situation conveyed by the following general and special colloquial words:

1. "She's engaged. Nice guy, too. Though there's a slight difference in height. I'd say a foot, her favor."
2. "You know Brooklyn?" "No. I was never there. But I had a buddy at Myer was from Brooklyn."
3. I didn't really do anything this time. Just pulled the dago out of the river. Like all dagos, he couldn't swim. Well, the fellow was sort of grateful about it. Hung around like a dog. About six months later he died of fever. I was with him. Last thing, just as he was pegging out, he beckoned me and whispered some excited jargon about a secret.
4. "Here we are now," she cried, returning with the tray. "And don't look so miz."
5. "What's the dif," he wanted to know.
6. Going down the stairs he overheard one beamed freshman he knew talking to another. "Did you see that black cat with the black whiskers who had those binocks in front of us? That's my comp prof."
7. "Don't you intend to get married?" asked Eugene curiously. "I don't know," she replied, "I'd want to think about that. A woman-artist is in a d-of a position anyway," using the letter d only to indicate the word "devil".
8. "There we were... in the hell of a country-pardon me-
- country of raw metal. ...It's like a man of sixty looking down his nose at a youth of thirty and there's no such God-darned - pardon me - mistake as that.
9. "All those medical bastards should go through the ops they put other people through. Then they wouldn't talk so much bloody nonsense or be so damnably unutterably smug."
10. "I thought of going to the flicks," she said. "Or we could go for a walk if it keeps fine."
11. "Let me warn you that the doc is a frisky bacheldore, Carol. Come on, now, folks, shake a leg. Let's have some stunts or a dance or something."
12. "Goddamn sonofabitching stool," Fishbelly screamed, raining blows on Bert's head. "Lawd Gawd in heaven, I'll kill, kill every chink-chink goddamn chinaman white man on this sonofabitching bastard earth."
13. There was a fearful mess in the room, and piles of unwashed crocks in the kitchen.
14. "Of course I've spent nine years around the Twin Cities - took my B. A. and M. D. over at the U, and had my internship in a hospital in Minneapolis."
15. "How long did they cook you?" Dongeris stopped short and looked at him. "How long did they cook you?" "Since eight this morning. Over twelve hours." "You didn't unbutton then? After twelve hours of it?" "Me? They got a lot of dancing to do before they'll get anything out of me."
16. "Nix on that," said Roy. "I don't need a shyster quack to shoot me full of confidence juice. I want to go through on my own steam."
17. "Go in there, you slob. I hope you get a hell of a lot of fun out of it. He looks too damned sick."
18. Just then Taylor comes down. "Shut up and eat," my mother says to him before he can open his mouth. In less than five minutes my father is back. "Keep the kids home," he says. "My God," my mother says wearily, "them under foot all day."
19. "Don't wanna sleep, Don't wanna die, just wanna go a-travelin' through the pastures of the sky."
20. "Never heard anything so bloody daft in all my life."
21. "You know. The mummies - them dead guys that get buried in them toons and all."
22. His expenses didn't go down...washing cost a packet, and you'd be surprised the amount of linen he needed.
23. "We'll show Levenford what my clever lass can do. I'm looking ahead, and I can see it. When we've made ye the head scholar of the Academy, then you'll see what your father means to do wi' you. But ye must stick in to your lessons, stick in hard."
24. Wee modest crimson tipped flow'r, Thou's met me in an evil hour; For I maun crush among the stoure Thy slender stem: To spare thee now is past my pow'r Thou bonnie gem.

25. "That's so, my lord. I remember having tae du much the same thing, mony years since, in an inquest upon a sailing ves-sel that ran aground in the estuary and got broken up by bumping herself to bits in a gale. The insurance folk thocht that the accident wasna a'tegither straightforward. We tuk it upon oorsels tae demonstrate that wi' the wind and tide setti' as they did, the boat should ha' been wellaway fra' the shore if they started at the hour they claimed tae ha' done. We lost the case, but I've never altered my opeenion."

2. Compare the neutral and the colloquial (or literary) modes of expression:

1. "Also it will cost him a hundred bucks as a retainer." "Huh?" Suspicious again. Stick to basic English. "Hundred dollars," I said. "Iron men. Fish. Bucks to the number of one hundred. Me no money, me no come. Savvy?" I began to count a hundred with both hands.

2. "...some thief in the night boosted my clothes whilst I slept. I sleep awful sound on the mattresses you have here." "Somebody boosted...?" "Pinched. Jobbed. Swiped. Stole," he says happily.

3. "Now take fried, crocked, squiffed, loaded, plastered, blotto, tiddled, soaked, boiled, stinko, viled, polluted." "Yes," I said. "That's the next set of words I am decreasing my vocabulary by," said Atherton. "Tossing them all out in favor of-" "Intoxicated?" I supplied. "I favor fried," said Atherton. "It's shorter and monosyl-labic, even though it may sound a little harsher to the squeamish-minded." "But there are degrees of difference," I objected. "Just being tiddled isn't the same as being blotto, or-" "When you get into the vocabulary-decreasing business," he interrupted, "you don't bother with technicalities. You throw out the whole kit and caboodle - I mean the whole bunch," he hastily corrected himself.

4. "Do you talk?" asked Bundle. "Or are you just strong silent?" "Talk?" said Anthony. "I babble. I murmur. I burble-like a running brook, you know. Sometimes I even ask questions."

5. "So you'll both come to dinner? Eight fifteen. Dinny, we must be back to lunch. Swallows," added Lady Mont round the brim of her hat and passed out through the porch. "There's a house-party," said Dinny to the young man's elevated eyebrows. "She means tails and a white tie." "Oh! Ah! Best bib and tucker, Jean."

6. "What do you really contemplate doing?" "No Plaza? Not even when I'm in the chips?" "Why are you so rich?" (J. O'H.)

7. "Obviously an emissary of Mr. Bunyan had obtained clan-destine access to her apartment in her absence and purloined the communication in question." It took Lord Uffenham some moments to work this out, but eventually he unravelled it and was able to translate it from his butler's language. What the man was trying to say was that some low blister, bought with Bunyan's gold, had sneaked into the girl's flat and pinched the bally things.

8. "I say, old boy, where do you hang out?" Mr. Pickwick responded that he was at present suspended at the George and Vulture.

9. "The only thing that counts in his eyes is solid achievement. Sometimes I have been prostrate with fatigue. He calls it idleness. I need the stimulation of good company: He terms this riff-raff. The plain fact is, I am misunderstood."

10. "The scheme I would suggest cannot fail of success, but it has what may seem to you a drawback, sir, in that it requires a certain financial outlay." "He means," I translated to Corky, "that he has a pippin of an idea but it's going to cost a bit."

11. Mrs. Sunbury never went to bed-she retired, but Mr. Sunbury who was not quite so refined as his wife always said: "Me for Bedford."

12. "He tried those engineers. But no soap. No answer."

13. "You want to know what I think? I think you're nuts. Pure plain crazy. Goofy as a loon. That's what I think."

14. The famous Alderman objected to the phrase in Canning's inscription for a Pitt Memorial "He died poor" and wished to substitute "He expired in indigent circumstances."

15. "I am Alpha and Omega - the first and the last," the solemn voice would announce.

16. The tall man ahead of him half-turned saying "Gre't God! I never, I never in all my days seen so many folks." Mr. Munn thought that he, too, had never seen so many people, never before.

17. It may sound to some like cold-blooded murder of the English tongue, but American kids have been speaking a language of their own since they annoyed their Pilgrim parents at Plymouth Rock. Ask a teen-ager today what he thought of last night's rock show. If he liked it, it was "wicked" or "totally awesome". But if he didn't, it was "groady" or "harsh". Young people punctuate their sentences with slang. They drop phrases that would make Professor Henry Higgins turn over in his grave. Twice.

"It's just like a dictionary that only teen-agers understand," said Michael Harris, 17, a high school student in Richmond, Va. "You go home and you have to spell it for your parents. They don't even know what you're talking about."

But this has been going on for years. Slang is as old as English itself, says Stuart Berg Flexner, editor-in-chief of the Random House Dictionary, author of the Dictionary of American Slang.

It offended puritan parents that their Pilgrim children look their traditional farewell-God be with you - and turned it into "good-bye", Flexner says.

Today's words are obsolete tomorrow.

"I may call somebody a jerk, but today they would call him a nerd," says Flexner, 54. "Each generation seems to want to have some of its own words."

"It's not so much to shut out adults - although that's a part of it. It gives them identity with their own age group. They sort of belong to their own club," he says.

There is valleytalk and preppyspeak, jocktalk and street language.

Take Moon Unit Zappa's Valley Talk. The daughter of famed rocker Frank Zappa was 14 years old when her dad sat her before a microphone and documented her language in a pop song.

"Gag me with a spoon," she says to show disgust. "Groady to the max."

Legions of youngsters across America picked it up. The song, and language, was a coast-to-coast hit. But that killed it.

"Valley Speak is out," reports Jane Segal, 16, a reformed Valley Girl at Santa Monica High School. "It went out after the song was played to death. It was really popular, and then everyone got so sick of the stupid song they quit saying that stuff."

"No one ever says 'Gag me' anymore," she says. "'Totally' is still hanging on, and everyone uses 'like'. They say it everywhere, just sprinkle it in. I do it subconsciously, I use it like 'um.'"

Flexner considers slang a reflection of American pop culture. Words come and go like No. 1 hit songs. Once a word is widely known it may be dropped, relegated to the used-slang bin alongside "swell" from the '50s and "groovy" from the '60s.

Others stick around like golden oldies.

"There are classics. Once a good phrase comes along it's pretty hard to replace it," says Scott Wenger, 19, a New York University student. "'Flipped out' still means crazy and 'pulling an allnighter' still means to study hard until all hours of the morning for exams."

Teen-agers may dream up slang, but adults use it too. Julia Shields, 42, a high school English teacher in Charlottesville, Va., is an avowed user.

"I love slang, think it's colorful, wonderful, metaphoric. Some of it is quite clever," she says. "I hate it, but I call everything 'about It's such a horrible, vague, meaningless word. But I use it in every sentence."

Slang is not the talk of board rooms and diplomatic sessions. Because young people spend more time informally than adults, and slang is a product of relaxing the rules, high schools and college campuses are breeding grounds for it.

4. Speak about the difference between the contextual and the dictionary meanings of italicized words:

1. Mr. James Duffy lived in Chapelizod because he wished to live as far as possible from the city of which he was the citizen and because he found all the other suburbs of Dublin mean, modern and pretentious.
2. He does all our insurance examining and they say he's some doctor.
3. He seemed prosperous, extremely married and unromantic.
4. "What do you think?" The question pops their heads up.
5. We tooled the car into the street and eased it into the ruck of folks.
6. He inched the car forward.
7. "Of course it was considered a great chance for me, as he is so rich. And - and - we drifted into a sort of understanding-I suppose I should call it an engagement-" "You may have drifted into it; but you will bounce out of it, my pettikins, if I am to have anything to do with it."
8. He sat with the strike committee for many hours in a smoky room and agonized over ways and means.
9. Betty loosed fresh tears.
10. When the food came, they wolfed it down rapidly.
11. He had seen many places and been many things: railroad foreman, plantation overseer, boss mechanic, cow-puncher, and Texas deputy-sheriff.
12. Station platforms were such long, impersonal, dirty, ugly things, with too many goodbyes, lost hearts, and tears stamped into the concrete paving.
13. "Let me say, Virginia, that I consider your conduct most unbecoming. Nor at all that of a pure young widow." "Don't be an idiot, Bill. Things are happening." "What kind of things?" "Queer things."
14. I need young critical things like you to punch me up.
15. Oh! the way the women wear their prettiest everything!

Практичне заняття 5

Exercise I. Analyse the given cases of metaphor from all sides mentioned above — semantics, originality, expressiveness, syntactic function, vividness and elaboration of the created image. Pay attention to the manner in which two objects (actions) are identified: with both named or only one — the metaphorized one-presented explicitly:

1. She looked down on Gopher Prairie. The snow stretching without break from street to devouring prairie beyond, wiped out the town's pretence of being a shelter. The houses were black specks on a white sheet.
2. And the skirts! What a sight were those skirts! They were nothing but vast decorated pyramids; on the summit of each was stuck the upper half of a princess.
3. I was staring directly in front of me, at the back of the driver's neck, which was a relief map of boil scars.
4. She was handsome in a rather leonine way. Where this girl was a lioness, the other was a panther-lithe and quick.
5. His voice was a dagger of corroded brass.
6. Wisdom has reference only to the past. The future remains for ever an infinite field for mistakes. You can't know beforehand.
7. He felt the first watery eggs of sweat moistening the palms of his hands.
8. At the last moment before the windy collapse of the day, I myself took the road down.
9. The man stood there in the middle of the street with the deserted dawnlit boulevard telescoping out behind him.
10. Leaving Daniel to his fate, she was conscious of joy springing in her heart.
11. He smelled the ever-beautiful smell of coffee imprisoned in the can.
12. We talked and talked and talked, easily, sympathetically, wedding her experience with my articulation.

13. "We need you so much here. It's a dear old town, but it's a rough diamond, and we need you for the polishing, and we're ever so humble..."
14. They walked along, two continents of experience and feeling, unable to communicate.
15. Geneva, mother of the Red Cross, hostess of humanitarian congresses for the civilizing of warfare!
16. She and the kids have filled his sister's house and their welcome is wearing thinner and thinner.

Exercise 2. Indicate metonymies, state the type of relations between the object named and the object implied, which they represent, also pay attention to the degree of their originality, and to their syntactical function:

1. He went about her room, after his introduction, looking at her pictures, her bronzes and clays, asking after the creator of this, the painter of that, where a third thing came from.
2. She wanted to have a lot of children, and she was glad that things were that way, that the Church approved. Then the little girl died. Nancy broke with Rome the day her baby died. It was a secret break, but no Catholic breaks with Rome casually.
3. "Evelyn Clagow, get up out of that chair this minute." The girl looked up from her book. "What's the matter?" "Your satin. The skirt'll be a mass of wrinkles in the back."
4. Except for a lack of youth, the guests had no common theme, they seemed strangers among strangers; indeed, each face, on entering, had struggled to conceal dismay at seeing others there.
5. She saw around her, clustered about the white tables, multitudes of violently red lips, powdered cheeks, cold, hard eyes, self-possessed arrogant faces, and insolent bosoms.
6. Dinah, a slim, fresh, pale eighteen, was pliant and yet fragile.
7. The man looked a rather old forty-five, for he was already going grey.
8. The delicatessen owner was a spry and jolly fifty.
9. "It was easier to assume a character without having to tell too many lies and you brought a fresh eye and mind to the job."
10. "Some remarkable pictures in this room, gentlemen. A Holbein, two Van Dycks and if I am not mistaken, a Velasquez. I am interested in pictures."
11. "You have nobody to blame but yourself."
"The saddest words of tongue or pen."
12. For several days he took an hour after his work to make inquiry taking with him some examples of his pen and inks.
13. There you are at your tricks again. The rest of them do earn their bread; you live on my charity.
14. I crossed a high toll bridge and negotiated a no man's land and came to the place where the Stars and Stripes stood shoulder to shoulder with the Union Jack.
15. The praise was enthusiastic enough to have delighted any common writer who earns his living by his pen.
16. He made his way through the perfume and conversation.
17. His mind was alert and people asked him to dinner not for old times' sake, but because he was worth his salt.
18. Up the Square, from the corner of King Street, passed a woman in a new bonnet with pink strings, and a new blue dress that sloped at the shoulders and grew to a vast circumference at the hem. Through the silent sunlit solitude of the Square this bonnet and this dress floated northwards in search of romance.
19. Two men in uniforms were running heavily to the Administration building. As they ran. Christian saw them throw away their rifles. They were portly men who looked like advertisements for Munich beer, and running came hard to them. The first prisoner stopped and picked up one of the discarded

rifles. He did not fire it, but carried it, as he chased the guards. He swung the rifle like a club, and one of the beer advertisements went down.

Exercise 3. Analyse various cases of play on words, indicate which type is used, how it is created, what effect it adds to the utterance:

1. After a while and a cake he crept nervously to the door of the parlour.
2. There are two things I look for in a man. A sympathetic character and full lips. (I. Sh.)
3. Dorothy, at my statement, had clapped her hand over mouth to hold down laughter and chewing gum.
4. I believed all men were brothers; she thought all men were husbands. I gave the whole mess up.
5. In December, 1960, Naval Aviation News, a well-known special publication, explained why "a ship" is referred to as "she": Because there's always a bustle around her, because there's usually a gang of men with her, because she has waist and stays; because it takes a good man to handle her right; because she shows her topsides, hides her bottom and when coming into port, always heads for the buyos."
6. When I am dead, I hope it may be said: "His sins were scarlet, but his books were read." (H. B.)
7. Most women up London nowadays seem to furnish their rooms with nothing but orchids, foreigners and French novels.
8. I'm full of poetry now. Rot and poetry. Rotten poetry.
9. "Bren, I'm not planning anything. I haven't planned a thing in three years... I'm - I'm not a planner. I'm a liver." "I'm a pancreas," she said. "I'm a- " and she kissed the absurd game away.
10. "Someone at the door," he said, blinking. "Some four, I should say by the sound," said Fili.
11. He may be poor and shabby, but beneath those ragged trousers beats a heart of gold.
12. Babbitt respected bigness in anything: in mountains, jewels, muscles, wealth or words.
13. Men, pals, red plush seats, white marble tables, waiters in white aprons. Miss Moss walked through them all.
14. My mother was wearing her best grey dress and gold brooch and a faint pink flush under each cheek bone.
15. Hooper laughed and said to Brody, "Do you mind if I give Ellen something?" "What do you mean?" Brody said. He thought to himself, give her what? A kiss? A box of chocolates? A punch in the nose? "A present. It's nothing, really."
16. "There is only one brand of tobacco allowed here - 'Three nuns'. None today, none tomorrow, and none the day after."
17. "Good morning," said Bilbo, and he meant it. The sun was shining and the grass was very green.
18. Some writer once said: "How many times you can call yourself a Man depends on how many languages you know."

Exercise 4. In the following excerpts you will find mainly examples of verbal irony. Explain what conditions made the realization of the opposite evaluation possible. Pay attention to the part of speech which is used in irony, also its syntactical function:

1. The book was entitled Murder at Milbury Manor and was a whodunit of the more abstruse type, in which everything turns on whether a certain character, by catching the three-forty-three train at Hilbury and changing into the four-sixteen at Milbury, could have reached Silbury by five-twenty-seven, which would have given him just time to disguise himself and be sticking knives into people at Bilbury by six-thirty-eight."

2. When the war broke out she took down the signed photograph of the Kaiser and, with some solemnity, hung it in the men-servants' lavatory; it was her one combative action.
3. "I had a plot, a scheme, a little quiet piece of enjoyment afoot, of which the very cream and essence was that this old man and grandchild should be as poor as frozen rats," and Mr. Brass revealed the whole story, making himself out to be rather a saintlike holy character. (D.)
4. The lift held two people and rose slowly, groaning with diffidence.
5. England has been in a dreadful state for some weeks. Lord Coodle would go out, Sir Thomas Doodle wouldn't come in, and there being nobody in Great Britain (to speak of) except Coodle and Doodle, there has been no Government
6. From her earliest infancy Gertrude was brought up by her aunt. Her aunt had carefully instructed her to Christian principles. She had also taught her Mohammedanism, to make sure.
7. "She's a charming middle-aged lady with a face like a bucket of mud and if she has washed her hair since Coolidge's second term, I'll eat my spare tire, rim and all."
8. With all the expressiveness of a stone Welsh stared at him another twenty seconds apparently hoping to see him gag.
9. "Well. It's shaping up into a lovely evening, isn't it?"
"Great," he said.
"And if I may say so, you're doing everything to make it harder, you little sweet."
10. Mr. Wholes is a very respectable man. He has not a large business, but he is a very respectable man. He is allowed by the greater attorneys to be a most respectable man. He never misses a chance in his practice which is a mark of respectability, he never takes any pleasure, which is another mark of respectability, he is reserved and serious which is another mark of respectability. His digestion is impaired which is highly respectable.
11. Several months ago a magazine named Playboy which concentrates editorially on girls, books, girls, art, girls, music, fashion, girls and girls, published an article about old-time science-fiction.
12. Apart from splits based on politics, racial, religious and ethnic backgrounds and specific personality differences, we're just one cohesive team.
13. A local busybody, unable to contain her curiosity any longer, asked an expectant mother point-blank whether she was going to have a baby. "Oh, goodness, no," the young woman said pleasantly. "I'm just carrying this for a friend."
14. Sonny Grosso was a worrier who looked for and frequently managed to find, the dark side of most situations.
15. Bookcases covering one wall boasted a half-shelf of literature.
16. I had been admitted as a partner in the firm of Andrews and Bishop, and throughout 1927 and 1928 I enriched myself and the firm at the rate of perhaps forty dollars a month.
17. Last time it was a nice, simple, European-style war.
18. He could walk and run, was full of exact knowledge about God, and entertained no doubt concerning the special partiality of a minor deity called Jesus towards himself.
19. But every Englishman is born with a certain miraculous power that makes him master of the world. As the great champion of freedom and national independence he conquers and annexes half the world and calls it Colonization.
20. All this blood and fire business tonight was probably part of the graft to get the Socialists chucked out and leave honest business men safe to make their fortunes out of murder.

Exercise 5. Analyse the following cases of antonomasia. State the type of meaning employed and implied; indicate what additional information is created by the use of antonomasia; pay attention to the morphological and semantic characteristics of common nouns used as proper names:

1. "You cheat, you no-good cheat - you tricked our son. Took our son with a scheming trick, Miss Tomboy, Miss Sarcastic, Miss Sneerface."
2. A stout middle-aged man, with enormous owl-eyed spectacles, was sitting... on the edge of a great table. I turned to him. "Don't ask me," said Mr. Owl Eyes washing his hands of the whole matter.
3. To attend major sports event most parents have arrived. A Colonel Sidebotham was standing next to Prendergast, firmly holding the tape with "FINISH". "Capital," said Mr. Prendergast, and dropping his end of the tape, he sauntered to the Colonel. "I can see you are a fine judge of the race, sir. So was I once. So's Grimes. A capital fellow, Grimes; a bounder, you know, but a capital fellow. Bounders can be capital fellows; don't you agree, Colonel Slidebottom... I wish you'd stop pulling at my arm, Pennyfeather. Colonel Shybottom and I are just having a most interesting conversation."
4. I keep six honest serving-men
(They taught me all I know);
Their names are What and Why and When
And How and Where and Who.
I send them over land and sea,
I send them east and west;
But after they have worked for me
I give them all a rest.
I let them rest from nine till five,
For I am busy then,
As well as breakfast, lunch, and tea,
For they are hungry men.
But different folk have different views.
I know a person small –
She keeps ten million serving-men,
Who get no rest at all.
She sends 'em abroad on her own affairs,
From the second she opens her eyes-
One million Hows, two million Wheres,
And seven million Whys. (R. K.)
5. "Her mother is perfectly unbearable. Never met such a Gorgon." "I don't really know what a Gorgon is like, but I am quite sure, that Lady Bracknell is one. In any case, she is a monster without being a myth."
6. Our secretary is Esther D'Eath. Her name is pronounced by vulgar relatives as Dearth, some of us pronounce it Deeth. (S. Ch.)
7. When Omar P. Quill died, his solicitors referred to him always as O.P.Q. Each reference to O.P.Q. made Roger think of his grandfather as the middle of the alphabet. (G. M.)
8. "Your fur and his Caddy are a perfect match." "I respect history: don't you know that Detroit was founded by Sir Antoine de la Mothe Cadillac, French fur trader." (J. O'H.)
9. Now let me introduce you - that's Mr. What's-his-name, you remember him, don't you? And over there in the corner, that's the Major, and there's Mr. What-d'you-call-him, and that's an American.
10. Cats and canaries had added to the already stale house an entirely new dimension of defeat. As I stepped down, an evil-looking Tom slid by us into the house.
11. Kate kept him because she knew he would do anything in the world if he were paid to do it or was afraid not to do it She had no illusions about him. In her business Joes were necessary.
12. In the moon-landing year what choice is there for Mr. and Mrs. Average - the programme against poverty or the ambitious NASA project?

13. The next speaker was a tall gloomy man, Sir Something Somebody.
14. We sat down at a table with two girls in yellow and three men, each one introduced to us as Mr. Mumble.
15. She's been in a bedroom with one of the young Italians, Count Something.

Exercise 6. Discuss the structure and semantics of epithets in the following examples. Define the type and function of epithets:

1. He has that unmistakable tall lanky "rangy" loose-jointed graceful closecropped formidably clean American look. (I. M.)
2. Across the ditch Doll was having an entirely different reaction. With all his heart and soul, furiously, jealously, vindictively, he was hoping Queen would not win. (J.)
3. During the past few weeks she had become most sharply conscious of the smiling interest of Hauptwanger. His straight lithe body - his quick, aggressive manner - his assertive, seeking eyes. (Dr.)
4. He's a proud, haughty, consequential, turned-nosed peacock. (D.)
5. The Fascisti, or extreme Nationalists, which means black-shirted, knife-carrying, club-swinging, quick-stepping, nineteen-year-old-pot-shot patriots, have worn out their welcome in Italy. (H.)
6. Where the devil was heaven? Was it up? Down? There was no up or down in a finite but expanding universe in which even the vast, burning, dazzling, majestic sun was in a state of progressive decay that would eventually destroy the earth too. (Js. H.)
7. She has taken to wearing heavy blue bulky shapeless quilted People's Volunteers trousers rather than the tight tremendous how-the-West-was-won trousers she formerly wore. (D. B.)
8. Harrison - a fine, muscular, sun-bronzed, gentle-eyed, patrician-nosed, steak-fed, Gilman-Schooled, soft-spoken, well-tailored aristocrat was an out-and-out leaflet-writing revolutionary at the time. (Jn. B.)
9. In the cold, gray, street-washing, milk-delivering, shutters-coming-off-the-shops early morning, the midnight train from Paris arrived in Strasbourg. (H.)
10. Her painful shoes slipped off. (U.)
11. She was a faded white rabbit of a woman. (A. C.)
12. And she still has that look, that don't-you-touch-me look, that women who were beautiful carry with them to the grave. (J. B.)
13. Ten-thirty is a dark hour in a town where respectable doors are locked at nine. (T. C.)
14. He loved the afterswim salt-and-sunshine smell of her hair. (Jn. B.)
15. I was to secretly record, with the help of a powerful long-range movie-camera lens, the walking-along-the-Battery-in-the-sunshine meeting between Ken and Jerry. (D.U.)
16. "Thief!" Pilon shouted. "Dirty pig of an untrue friend!" (J. St.)
17. She spent hausfrau afternoons hopping about in the sweatbox of her midget kitchen.
18. He acknowledged an early-afternoon customer with a be-with-you-in-a-minute nod.
19. He thoroughly disliked this never-far-from-tragic look of a ham Shakespearian actor.
20. "What a picture!" cried the ladies. "Oh! The lambs! Oh, the sweets! Oh, the ducks! Oh, the pets!" (K. M.)
21. A branch, cracking under his weight sent through the tree a sad cruel thunder. (T. C.)
22. There was none of the Old-fashioned Five-Four-Three-Two-One-Zero business, so tough on the human nervous system. (A. Cl.)
23. His shrivelled head bobbed like a dried pod on his frail stick of a body. (J. G.)
24. The children were very brown and filthily dirty. (W. V.)
25. Liza Hamilton was a very different kettle of Irish. Her head was small and round and it held small and round convictions. (J. St.)
26. He sat with Daisy in his arms for a long silent time. (Sc.F.)

27. From the Splendide Hotel guests and servants were pouring in chattering bright streams. (R. Ch.)

Exercise 7. In the following examples concentrate on cases of hyperbole and understatement. Pay attention to their originality or stateness, to ether SDs promoting their effect, to exact words, containing the foregrounded emotive meaning:

1. I was scared to death when he entered the room. (S.)

2. The girls were dressed to kill. (J. Br.)

3. Newspapers are the organs of individual men who have jockeyed themselves to be party leaders, in countries where a new party is born every hour over a glass of beer in the nearest cafe. (J. R.)

4. I was violently sympathetic, as usual. (Jn. B.)

5. Four loudspeakers attached to the flagpole emitted a shattering roar of what Benjamin could hardly call music, as if it were played by a collection of brass bands, a few hundred fire engines, a thousand blacksmiths' hammers and the amplified reproduction of a force-twelve wind. (A. S.)

6. The car which picked me up on that particular guilty evening was a Cadillac limousine about seventy-three blocks long. (J. B.)

7. Her family is one aunt about a thousand years old. (Sc. F.)

8. He didn't appear like the same man; then he was all milk and honey-now he was all starch and vinegar. (D.)

9. She was a giant of a woman. Her bulging figure was encased in a green crepe dress and her feet overflowed in red shoes. She carried a mammoth red pocketbook that bulged throughout as if it were stuffed with rocks. (Fl. O'C.)

10. She was very much upset by the catastrophe that had befallen the Bishops, but it was exciting, and she was tickled to death to have someone fresh to whom she could tell all about it. (S. M.)

11. Babbitt's preparations for leaving the office to its feeble self during the hour and a half of his lunch-period were somewhat less elaborate than the plans for a general European War. (S. M.)

12. The little woman, for she was of pocket size, crossed her hands solemnly on her middle.

13. We danced on the handkerchief-big space between the speak-easy tables. (R. W.)

14. She wore a pink hat, the size of a button. (J. R.)

15. She was a sparrow of a woman. (Ph. L.)

16. And if either of us should lean toward the other, even a fraction of an inch, the balance would be upset. (O. W.)

17. He smiled back, breathing a memory of gin at me. (W. G.)

18. About a very small man in the Navy: This new sailor stood five feet nothing in sea boots. (Th. P.)

19. She busied herself in her midget kitchen. (T. C.)

20. The rain had thickened, fish could have swum through the air. (T. C.)

Exercise VIII. In the following sentences pay attention to the structure and semantics of oxymorons. Also indicate which of their members conveys the individually viewed feature of the object and which one reflects its generally accepted characteristic:

1. He caught a ride home to the crowded loneliness of the barracks. (J.)

2. Sprinting towards the elevator he felt amazed at his own cowardly courage. (G. M.)

3. They were a bloody miserable lot - the miserablest lot of men I ever saw. But they were good to me. Bloody good. (J. St.)

4. He behaved pretty lousily to Jan. (D. C.)

5. Well might he perceive the hanging of her hair in fairest quantity in locks, some curled and some as if it were forgotten, with such a careless care and an art so hiding art that she seemed she would lay them for a pattern. (Ph. S.)

6. There were some bookcases of superbly unreadable books. (E. W.)
7. Absorbed as we were in the pleasures of travel – and I in my modest pride at being the only examinee to cause a commotion - we were over the old Bridge. (W. G.)
8. "Heaven must be the hell of a place. Nothing but repentant sinners up there, isn't it?" (Sh. D.)
9. Harriet turned back across the dim garden. The lightless light looked down from the night sky. (I. M.)
10. Sara was a menace and a tonic, my best enemy; Rozzie was a disease, my worst friend. (J. Car.)
11. It was an open secret that Ray had been ripping his father-in-law off. (D. U.)
12. A neon sign reads "Welcome to Reno - the biggest little town in the world."
13. Huck Finn and Holden Caulfield are Good Bad Boys of American literature. (V.)
14. Haven't we here the young middle-aged woman who cannot quite compete with the paid models in the fashion magazine but who yet catches our eye? (Jn. H.)
15. Their bitter-sweet union did not last long. (A. C.)
16. He was sure the whites could detect his adoring hatred of them. (Wr.)
17. You have got two beautiful bad examples for parents. (Sc. F.)
18. He opened up a wooden garage. The doors creaked. The garage was full of nothing.
19. She was a damned nice woman, too. (H.)
20. A very likeable young man with a pleasantly ugly face. (A. C.)

Exercise IX. Pay attention to the stylistic function of various lexical expressive means used individually and in convergence:

1. Constantinople is noisy, hot, hilly, dirty and beautiful. It is packed with uniforms and rumors. (H.)
2. At Archie Schwert's party the fifteenth Marquess of Vanburgh, Earl Vanburgh de Brendon, Baron Brendon, Lord of the Five Isles and Hereditary Grand Falconer to the Kingdom of Connaught, said to the eighth Earl of Balcairn, Viscount Erdinge, Baron Cairn of Balcairn, Red Knight of Lancaster, Count of the Holy Roman Empire and Chenonceaux Herald to the Duchy of Aquitaine, "Hullo," he said. "Isn't it a repulsive party? What are you going to say about it?" for they were both of them as it happened, gossip writers for the daily papers. (E. W.)
3. Across the street a bingo parlour was going full blast; the voice of the hot dog merchant split the dusk like an axe. The big blue blared down the street. (R. Ch.)
4. Lester was all alone. He listened to his steps, as if they weren't his at all but somebody else's. How long can a guy stand this without going nuts? Wattinger has been a good boy but it got him and he was blown to smithereens; they say they'd seen his arm sailing through the air; higher and higher, an arm alone rising to meet God. He wondered whether, up there, they'd accept an arm in place of the whole man. His soul couldn't possibly have been in the arm; it was in your heart or in your guts or in your brain but not in your arm. (St. H.)
5. For me the work of Gertrude Stein consists in a rebuilding, an entire new recasting of life, in the city of words. Here is one artist who has been able to accept ridicule, to go live among the little housekeeping words, the swaggering bullying street-corner words, the honest working, money-saving words, and all the other forgotten and neglected citizens of the sacred and half forgotten city. (Sh. A.)
6. Only a couple of the remaining fighters began to attack the bombers. On they all came, slowly getting larger. The tiny mosquitoes dipped and swirled and dived in a mad, whirling dance around the heavier, stolid horseflies, who nevertheless kept serenely and sedately on. (J.)

7. "I guess," said Mr. Hiram Fish sotto voce to himself and the world at large, "that this has been a great little old week." (Ch.)
8. The good ships Law and Equity, these teak-built, copper-bottomed iron-fastened, brazen-faced, and not by any means fast-sailing Clippers, are laid up in ordinary. (D.)
9. An enormous grand piano grinned savagely at the curtains as if it would grab them, given the chance. (W. Gl.)
10. Duffy was face to face with the margin of mistery where all our calculations collapse, where the stream of time dwindles into the sands of eternity, where the formula fails in the test-tube, where chaos and old night hold sway and we hear the laughter in the ether dream. (R. W.)
11. Mrs. Ape watched them benignly, then squaring her shoulders and looking (except that she had really no beard to speak of) every inch a sailor strode resolutely forrad to the first-class bar. (E. W.)
12. The fog comes
on little cat feet.
It sits looking
over harbor and city
on silent haunches
and then moves on. (K. S.)
13. On that little pond the leaves floated in peace and praised Heaven with their hues, the sunlight haunting over them. (G.)
14. From the throats of the ragged black men, as they trotted up and down the landing-stage, strange haunting notes. Words were caught up, tossed about, held in the throat. Word-lovers, sound-lovers - the blacks seemed to hold a tone in some warm place, under their red tongues perhaps. Their thick lips were walls under which the tone hid. (Sh. A.)
15. It was a relief not to have to machete my way through a jungle of what-are-you-talking-aboutery before I could get at him. (J. A.)
16. Some say the world will end in fire,
Some say in ice,
From what I've tasted of desire
I hold with those who favor fire. But if it had to perish twice
I think I know enough of hate
To say that for destruction ice
Is also great
And would suffice. (R. Fr.)
17. Outside the narrow street fumed, the sidewalks swarmed with fat stomachs. (J. R.)
18. The owner, now at the wheel, was the essence of decent self-satisfaction; a baldish, largish, level-eyed man, rugged of neck but sleek and round of face - face like the back of a spoon bowl. (S. L.)
19. His fingertips seemed to caress the wheel as he nursed it over the dark winding roads at a mere whispering sixty. (L. Ch.)
20. We plunged in and out of sun and shadow-pools, and joy, a glad-to-be-alive exhilaration, jolted through me like a jigger of nitrogen. (T. C.)
21. They were both wearing hats like nothing on earth, which bobbed and nodded as they spoke. (E. W.)
22. These jingling toys in his pocket were of eternal importance like baseball or Republican Party. (S. L.)
23. He might almost have been some other man dreaming recurrently that he was an electrical engineer. On the other side of the edge, waiting for him to peer into it late at night or whenever he was alone and the show of work had stopped, was illimitable unpopulated darkness, a greenland night; and only his continuing heart beats kept him from disappearing into it. Moving along this edge, doing whatever the day demanded, or the night offered, grimly observant (for he was not

without fortitude), he noticed much that has escaped him before. He found he was attending a comedy, a show that would have been very funny indeed if there had been life outside the theatre instead of darkness and dissolution. (P.)

24. Poetry deals with primal and conventional things—the hunger for bread, the love of woman, the love of children, the desire for immortal life. If men really had new sentiments, poetry could not deal with them. If, let us say, a man did not feel a bitter craving to eat brass fenders or mahogany tables, poetry could not express him. If a man, instead of falling in love with a woman, fell in love with a fossil or a sea anemone poetry could not express him. Poetry can only express what is original in one sense—the sense in which we speak of original sin. It is original not in the paltry sense of being new, but in the deeper sense of being old; it is original in the sense that it deals with origins. (G. K. Ch.)

25. His dinner arrived, a plenteous platter of food – but no plate. He glanced at his neighbors. Evidently plates were an affectation frowned upon in the Oasis cafe. Taking up a tarnished knife and fork, he pushed aside the underbrush of onions and came face to face with his steak. First impressions are important, and Bob Eden knew at once that this was no meek, complacent opponent that confronted him. The steak looked back at him with, an air of defiance that was amply justified by what followed. After a few moments of unsuccessful battling, he summoned the sheik. "How about a steel knife?" inquired Bob. "Only got three and they're all in use," the waiter replied.

Bob Eden resumed the battle, his elbows held close, his muscles swelling. With set teeth and grim face he bore down and cut deep. There was a terrible screech as his knife skidded along the platter, and to his horror he saw the steak rise from its bed of gravy and onions and fly from him. It travelled the grimy counter for a second then dropped on to the knees of the girl and thence to the floor. Eden turned to meet her blue eyes filled with laughter.

Практичне заняття 6

Exercise 1. Comment on the length, the structure, the communicative type and punctuation of sentences, indicating connotations created by them:

1. The sick child complained that his mother was going to read to him again from the same book: "What did you bring that book I don't like to be read aloud to out of up for?" (E.)

2. Now, although we were little and I certainly couldn't be dreaming of taking Fonny from her or anything like that, and although she didn't really love Fonny, only thought that she was supposed to because she had spasmed him into this world, already, Fonny's mother didn't like me. (J. B.)

3. The congregation amended him to death; a big sister, in the pulpit, in her long white robe, jumped up and did a little shout; they cried, Help him, Lord Jesus, help him! and the moment he sat down, another sister, her name was Rose and not much later she was going to disappear from the church and have a baby - and I still remember the last time I saw her, when I was about 14 walking the streets in the snow with her face all marked and her hands all swollen and a rag around her head and her stockings falling down singing to herself - stood up and started singing. (J. B.)

4. Than Roy no one could show a more genuine cordiality to a fellow novelist. (S. M.)

5. Such being at bottom the fact, I think it is well to leave it at that. (S. M.)

6. Yet at least Mucho, the used car salesman, had believed in the cars. Maybe to excess: how could he not, seeing people poorer than him come in, Negro, Mexican, cracker, a parade seven days a week, bringing the most Godawful of trade-ins: motorized metal extensions of themselves, of their families and what their whole lives must be like, out there so naked for anybody, a stranger

like himself, to look at, frame cockeyed, rusty underneath, fender repainted in a shade just off enough to depress the value, if not Mucho himself, inside smelling hopelessly of children, supermarket booze, two, sometimes three generations of cigarette smokers, or only of dust - and when the cars were swept out you had to look at the actual residue of these lives, and there was no way of telling what things had been truly refused (when so little he supposed came by that out of fear most of it had to be taken and kept) and what had simply (perhaps tragically) been lost: clipped coupons promising savings of 5 to 10 cents, trading stamps, pink flyers advertizing specials at the market, butts, tooth-shy combs, help-wanted ads, Yellow Pages torn from the phone book, rags of old underwear or dresses that were already period costumes, for wiping your own breath off the inside of a windshield with so you could see whatever it was, a movie, a woman, or car you coveted, a cop who might pull you over just for drill, all the bits and pieces coated uniformly, like a salad of despair, in a grey dressing of ash, condensed exhaust, dust, body wastes - it made him sick to look, but he had to look. (Th. P.)

7. Soldiers with their cartridges gone wandered aimlessly out of the chapparal, dragging their rifles and plunged into the brush again on the other side of the railroad, black with powder, streaked with sweat, their eyes vacantly on the ground. (J. R.)

8. Strolling up and down the Main Street, talking in little groups on the corners, lounging in and out of strike head-quarters were hundreds of big strong-faced miners in their Sunday best. (J. R.)

9. I am, he thought, a part of all that I have touched and that has touched me, which having for me no existence save that I gave to it, became other than itself by being mixed with what I then was, and is now still otherwise, having fused with what I now am, which is itself a cumulation of what I have been becoming. (T. W.)

10. I like people. Not just empty streets and dead buildings. People. People. (P. A.)

11. "You know so much. Where is she?" "Dead. Or in a crazy house. Or married. I think she's married and quieted down." (T. C.)

12. "Jesus Christ! Look at her face!" Surprise. "Her eyes is closed!" Astonishment. "She likes it!" Amazement. "Nobody could take my picture doing that!" Moral disgust. "Them goddam white folks!" Fascinated fear. (Wr.)

13. What courage can withstand the ever-enduring and all-besetting terrors of a woman's tongue? (W. I.)

14. "You talk of Christianity when you are in the act of banging your enemies. Was there ever such blasphemous nonsense!" (B. Sh.)

15. What is the good of sitting on the throne when other fellows give all the orders? (B. Sh.)

16. And what are wars but politics Transformed from chronic to acute and bloody? (R. Fr.)

17. Father, was that you calling me? Was it you, the voiceless and the dead? Was it you, thus buffeted as you lie here in a heap? Was it you thus baptized unto Death? (D.)

18. "Let us see the state of the case. The question is simple. The question, the usual plain, straight-forward, common-sense question. What can we do for ourself? What can we do for ourself?" (D.)

19. Jonathan Livingstone Seagull narrowed his eyes in fierce concentration, held his breath, forced one... single... more... inch... of ... curve... Then his feathers ruffled, he stalled and fell. (Rch. B.)

20. "Jake, will you get out!" said Magdalen. (I. M.)

21. A boy and a girl sat on stools drinking pop. An elderly man alone - someone John knew vaguely by sight - the town clerk?-sat behind an empty Coca-Cola bottle. (P. Q.)

22. What your doctor learned: biggest A.M.A. convention ever is full of medical news about remedies and treatments he may (sob!) be using on you. (M. St.)

23. The neon lights in the heart of the city flashed on and off. On and off. On. Off. On. Off. Continuously. (P. A.)

24. Bagdworthy was in seventh heaven. A murder! At Chimneys! Inspector Bagdworthy in charge of the case. The police have a clue. Sensational arrest. Promotion and kudos for the aforementioned Inspector. (Ch.)

Exercise 2. From the following examples you will get a better idea of the functions of various types of repetition, and also of parallelism and chiasmus:

1. I wake up and I'm alone and I walk round Warley and I'm alone; and I talk with people and I'm alone and I look at his face when I'm home and it's dead. (J. Br.)

2. Babbitt was virtuous. He advocated, though he did not practice, the prohibition of alcohol; he praised, though he did not obey, the laws against motor-speeding. (S. L.)

3. "To think better of it," returned the gallant Blandois, "would be to slight a lady, to slight a lady would be to be deficient in chivalry towards the sex, and chivalry towards the sex is a part of my character." (D.)

4. Halfway along the righthand side of the dark brown hall was a dark brown door with a dark brown settle beside it. After I had put my hat, my gloves, my muffler and my coat on the settle we three went through the dark brown door into a darkness without any brown in it. (W. G.)

5. I might as well, face facts: good-bye, Susan, good-bye a big car, good-bye a big house, good-bye power, good-bye the silly handsome dreams. (J.Br.)

6. I really don't see anything romantic in proposing. It is very romantic to be in love. But there is nothing romantic about a definite proposal. (O. W.)

7. I wanted to knock over the table and hit him until my arm had no more strength in it, then give him the boot, give him the boot, give him the boot - I drew a deep breath. (J. Br.)

8. On her father's being groundlessly suspected, she felt sure. Sure. Sure. (D.)

9. Now he understood. He understood many things. One can be a person first. A man first and then a black man or a white man. (P. A.)

10. She stopped, and seemed to catch the distant sound of knocking. Abandoning the traveller, she hurried towards the parlour, in the passage she assuredly did hear knocking, angry and impatient knocking, the knocking of someone who thinks he has knocked too long. (A. B.)

11. Obviously - this is a streptococcal infection. Obviously. (W. D.)

12. And a great desire for peace, peace of no matter what kind, swept through her. (A. B.)

13. When he blinks, a parrot-like look appears, the look of some heavily blinking tropical bird. (A. M.)

14. And everywhere were people. People going into gates and coming out of gates. People staggering and falling. People fighting and cursing. (P. A.)

15. Then there was something between them. There was. There was. (Dr.)

16. He ran away from the battle. He was an ordinary human being that didn't want to kill or be killed. So he ran away from the battle. (St. H.)

17. Failure meant poverty, poverty meant squalor, squalor led, in the final stages, to the smells and stagnation of B. Inn Alley. (D. du M.)

18. "Secret Love", "Autumn Leaves", and something whose title he missed. Supper music. Music to cook by. (U.)

19. Living is the art of loving.

Loving is the art of caring.

Caring is the art of sharing.

Sharing is the art of living. (W. H. D.)

20. I came back, shrinking from my father's money, shrinking from my father's memory: mistrustful of being forced on a mercenary wife, mistrustful of my father's intention in thrusting that marriage on me, mistrustful that I was already growing avaricious, mistrustful that I was

slackening in gratitude to the dear noble honest friends who had made the only sunlight in my childish life. (D.)

21. If you know anything that is not known to others, if you have any suspicion, if you have any clue at all, and any reason for keeping it in your own breast, ...think of me, and conquer that reason and let it be known!. (D.)

22. I notice that father's is a large hand, but never a heavy one when it touches me, and that father's is a rough voice but never an angry one when it speaks to me. (D.)

23. From the offers of marriage that fell to her, Dona Clara, deliberately, chose the one that required her removal to Spain. So to Spain she went. (O. W.)

24. There lives at least one being who can never change - one being who. would be content to devote his whole existence to your happiness - who lives but in your eyes - who breathes but in your smile - who bears the heavy burden of life itself only for you. (D.)

25. It is she, in association with whom, saying that she has been for years a main fibre of the roof of his dignity and pride, he has never had a selfish thought. It is she, whom he has loved, admired, honoured and set up for the world to respect. It is she, who, at the core of all the constrained formalities and conventionalities of his life, has been a stock of living tenderness and love. (D.)

Exercise 3. Find and analyse cases of detachment, suspense and inversion. Comment on the structure and functions of each:

1. She narrowed her eyes a trifle at me and said I looked exactly like Celia Briganza's boy. Around the mouth. (S.)

2. He observes it all with a keen quick glance, not unkindly, and full rather of amusement than of censure. (V. W.)

3. She was crazy about you. In the beginning. (R. W.)

4. How many pictures of new journeys over pleasant country, of resting places under the free broad sky, of rambles in the fields and woods, and paths not often trodden - how many tones of that one well-remembered voice, how many glimpses of the form, the fluttering dress, the hair that waved so gaily in the wind - how many visions of what had been and what he hoped was yet to be – rose up before him in the old, dull, silent church! (D.)

5. It was not the monotonous days unchecked by variety and uncheered by pleasant companionship, it was not the dark dreary evenings or the long solitary nights, it was not the absence of every slight and easy pleasure for which young hearts beat high or the knowing nothing of childhood but its weakness and its easily wounded spirit, that had wrung such tears from Nell. (D.)

6. Of all my old association, of all my old pursuits and hopes, of all the living and the dead world, this one poor soul alone comes natural to me. (D.)

7. Corruption could not spread with so much success, though reduced into a system, and though some ministers, with equal impudence and folly, avowed it by themselves and their advocates, to be the principal expedient by which they governed; if a long and almost unobserved progression of causes and effects did not prepare the conjuncture. (Bol.)

8. I have been accused of bad taste. This has disturbed me not so much for my own sake (since I am used to the slights and arrows of outrageous fortune) as for the sake of criticism in general. (S. M.)

9. On, on he wandered, night and day, beneath the blazing sun, and the cold pale moon; through the dry heat of noon, and the damp cold of night; in the grey light of morn, and the red glare of eve. (D.)

10. Benny Collan, a respected guy, Benny Collan wants to marry her. An agent could ask for more? (T. C.)

11. Women are not made for attack. Wait they must.(J. C.)
12. Out came the chase-in went the horses - on sprang the boys - in got the travellers. (D.)
13. Then he said: "You think it's so? She was mixed up in this lousy business?"
14. And she saw that Gopher Prairie was merely an enlargement of all the hamlets which they had been passing. Only to the eyes of a Kennicott was it exceptional. (S. L.)

Exercise 4. Discuss different types of stylistic devices dealing with the completeness of the sentence:

1. In manner, close and dry. In voice, husky and low. In face, watchful behind a blind. (D.)
2. Malay Camp. A row of streets crossing another row of streets. Mostly narrow streets. Mostly dirty streets. Mostly dark streets. (P. A.)
3. His forehead was narrow, his face wide, his head large, and his nose all on one side. (D.)
4. A solemn silence: Mr. Pickwick humorous, the old lady serious, the fat gentleman cautious and Mr. Miller timorous. (D.)
5. He, and the falling light and dying fire, the time-worn room, the solitude, the wasted life, and gloom, were all in fellowship. Ashes, and dust, and ruin! (D.)
6. She merely looked at him weakly. The wonder of him! The beauty of love! Her desire toward him! (Dr.)
7. Ever since he was a young man, the hard life on Earth, the panic of 2130, the starvation, chaos, riot, want. Then bucking through the planets, the womanless, loveless years, the alone years. (R. Br.)
8. H.: The waves, how are the waves?
C.: The waves? Lead.
H.: And the sun?
C.: Zero.
H.: But it should be sinking. Look again.
C.: Damn the sun.
H.: Is it night already then?
C.: No.
H.: Then what is it?
C.: Grey! Grey! GREY!
H.: Grey! Did I hear you say grey?
C.: Light black. From pole to pole. (S. B.)
9. I'm a horse doctor, animal man. Do some farming, too. Near Tulip, Texas.
10. "I'll go, Doll! I'll go!" This from Bead, large eyes larger than usual behind his hornrimmed glasses. (J.)
11. A black February day. Clouds hewn of ponderous timber weighing down on the earth: an irresolute dropping of snow specks upon the trampled wastes. Gloom but no veiling of angularity. The second day of Kennicott's absence. (S. L.)
12. And we got down at the bridge. White cloudy sky, with mother-of-pearl veins. Pearl rays shooting through, green and blue-white. River roughed by a breeze. White as a new file in the distance. Fish-white streak on the smooth pin-silver upstream. Shooting new pins. (J. C.)
13. This is a story how a Baggins had an adventure. He may have lost the neighbours' respect, but he gained- well, you will see whether he gained anything in the end. (A. T.)
14. "People liked to be with her. And-" She paused again. "- and she was crazy about you." (R. W.)
15. What I had seen of Patti didn't really contradict Kitty's view of her: a girl who means well, but. (D. U.)
16. "He was shouting out that he'd come back, that his mother had better have the money ready for him. Or else! That is what he said: 'Or else!' It was a threat." (Ch.)

17. "Listen, I'll talk to the butler over that phone and he'll know my voice. Will that pass me in or do I have to ride on your back?" "I just work here," he said softly. "If I didn't-" he let the rest hang in the air, and kept on smiling. (R. Ch.)
18. I told her, "You've always acted the free woman, you've never let any thing stop you from-" (He checks himself, goes on hurriedly). "That made her sore." (J. O'H.)
19. "Well, they'll get a chance now to show-" (Hastily): "I don't mean - But let's forget that."
20. And it was unlikely that anyone would trouble to look there - until - until - well. (Dr.)
21. There was no breeze came through the door. (H.)
22. I love Nevada. Why, they don't even have mealtimes here. I never met so many people didn't own a watch. (A. M.)
23. Go down to Lord and Taylors or someplace and get yourself something real nice to impress the boy invited you. (J. K.)
24. There was a whisper in my family that it was love drove him out and not love of the wife he married. (J. St.)

Exercise 5. Specify stylistic functions of the types of connection given below:

1. Then from the town pour Wops and Chinamen and Polaks, men and women in trousers and rubber coats and oilcloth aprons. They come running to clean and cut and pack and cook and can the fish. The whole street rumbles and groans and screams and rattles while the silver rivers of fish pour in out of the boats and the boats rise higher and higher in the water until they are empty. The canneries rumble and rattle and squeak until the last fish is cleaned and cut and cooked and canned and then the whistles scream again and the dripping smelly tired Wops and Chinamen and Polaks, men and women struggle out and droop their ways up the hill into the town and Cannery Row becomes itself again-quiet and magical. (J. St.)
2. "What sort of a place is Dufton exactly?" "A lot of mills. And a chemical factory. And a Grammar school and a war memorial and a river that runs different colours each day. And a cinema and fourteen pubs. That's really all one can say about it." (J. Br.)
3. By the time he had got all the bottles and dishes and knives and forks and glasses and plates and spoons and things piled up on big trays, he was getting very hot, and red in the face, and annoyed. (A. T.)
4. Bella soaped his face and rubbed his face, and soaped his hands and rubbed his hands, and splashed him, and rinsed him, and towelled him, until he was as red as beetroot. (D.)
5. Secretly, after the nightfall, he visited the home of the Prime Minister. He examined it from top to bottom. He measured all the doors and windows. He took up the flooring. He inspected the plumbing. He examined the furniture. He found nothing. (L.)
6. With these hurried words Mr. Bob Sawyer pushed the postboy on one side, jerked his friend into the vehicle, slammed the door, put up the steps, wafered the bill on the street door, locked it, put the key into his pocket, jumped into the dickey, gave the word for starting. (D.)
7. "Well, guess it's about time to turn in." He yawned, went out to look at the thermometer, slammed the door, patted her head, unbuttoned his waistcoat, yawned, wound the clock, went to look at the furnace, yawned and clumped upstairs to bed, casually scratching his thick woolen undershirt. (S. L.)
8. "Give me an example," I said quietly. "Of something that means something. In your opinion." (T. C.)
9. "I got a small apartment over the place. And, well, sometimes I stay over. In the apartment. Like the last few nights." (D. U.)

10. "He is a very deliberate, careful guy and we trust each other completely. With a few reservations." (D. U.)

Практичне заняття 7

Exercise I. Discuss the semantic centres and structural peculiarities of antithesis:

1. Mrs. Nork had a large home and a small husband.(S.L.)
2. Don't use big words. They mean so little. (O. W.)
3. I like big parties. They're so intimate. At small parties there isn't any privacy. (Sc. F.)
4. There is Mr. Guppy, who was at first as open as the sun at noon, but who suddenly shut up as close as midnight. (D.)
5. Such a scene as there was when Kit came in! Such a confusion of tongues, before the circumstances were related, and the proofs disclosed! Such a dead silence when all was told! (D.)
6. Rup wished he could be swift, accurate, compassionate and stern instead of clumsy and vague and sentimental. (I. M.)
7. His coat-sleeves being a great deal too long, and his trousers a great deal too short, he appeared ill at ease in his clothes. (D.)
8. There was something eery about the apartment house, an unearthly quiet that was a combination of overcarpeting and underoccupancy. (H. St.)
9. It is safer to be married to the man you can be happy with than to the man you cannot be happy without.(E.)
10. Then came running down stairs a gentleman with whiskers, out of breath. (D.)
11. It was the best of times, it was the worst of times, it was the age of wisdom, it was the age of foolishness, it was the epoch of belief, it was the epoch of incredulity, it was the season of Light, it was the season of Darkness, it was the spring of hope, it was the winter of despair; we had everything before us, we had nothing before us, we were all going direct to Heaven, we were all going direct the other way - in short the period was so far like the present period, that some of its noisiest authorities insisted on its being received for good or for evil, in the superlative degree of comparison only. (D.)
12. Cannery Row in Monterey in California is a poem, a stink, a grating noise, a quality of light, a tone, a habit, a nostalgia, a dream. Cannery Row is the gathered and scattered, tin and iron, and rust and splintered wood, chipped pavement and weedy lots and junk heaps, sardine canneries of corrugated iron, honky tonks, restaurants and whore houses and little crowded groceries and laboratories and flophouses. Its inhabitants are, as the man once said "Whores, pimps, gamblers and sons of bitches", by which he meant Everybody. Had the man looked through another peephole he might have said "Saints and angels and martyrs and holy men" and he would have meant the same thing. (J. St.)

Exercise 2. Indicate the type of climax. Pay attention to its structure and the semantics of its components:

1. He saw clearly that the best thing was a cover story or camouflage. As he wondered and wondered what to do, he first rejected a stop as impossible, then as improbable, then as quite dreadful. (W. G.)
2. "Is it shark?" said Brody. The possibility that he at last was going to confront the fish - the beast, the monster, the nightmare - made Brady's heart pound. (P. B.)
3. If he had got into the gubernatorial primary on his own hook, he would have taken a realistic view. But this was different. He had been called. He had been touched. He had been summoned. (R. W.)
4. We were all in all to one another, it was the morning of life, it was bliss, it was frenzy, it was everything else of that sort in the highest degree. (D.)

5. Like a well, like a vault, like a tomb, the prison had no knowledge of the brightness outside.
6. "I shall be sorry, I shall be truly sorry to leave you, my friend." (D.)
7. "Of course it's important. Incredibly, urgently, desperately important." (D. S.)
8. "I never told you about that letter Jane Crofut got from her minister when she was sick. He wrote Jane a letter and on the envelope the address was like this: Jane Crofut; The Crofut Farm; Graver's Corners; Sutton County; New Hampshire; United States of America." "What's funny about it?" "But listen, it's not finished: the United States of America; Continent of North America; Western Hemisphere; the Earth; the Solar System; the Universe; the Mind of God - that's what it said on the envelope." (Th. W.)
9. "You have heard of Jefferson Brick, I see, Sir," quoth the Colonel with a smile. "England has heard of Jefferson Brick. Europe has heard of Jefferson Brick." (D.)
10. After so many kisses and promises - the lie given to her dreams, her words, the lie given to kisses, hours, days, weeks, months of unspeakable bliss. (Dr.)
11. For that one instant there was no one else in the room, in the house, in the world, besides themselves. (M. W.)
12. In marriage the upkeep of woman is often the downfall of man. (Ev.)
13. Fledgeby hasn't heard of anything. "No, there's not a word of news," says Lammle. "Not a particle," adds Boots. "Not an atom," chimes in Brewer. (D.)
14. Women have a wonderful instinct about things. They can discover everything except the obvious. (O. W.)
15. This was appalling - and soon forgotten. (G.)
16. He was unconsolable - for an afternoon. (G.)
17. In moments of utter crises my nerves act in the most extraordinary way. When utter disaster seems imminent my whole being is simultaneously braced to avoid it. I size up the situation in a flash, set my teeth, contract my muscles, take a firm grip of myself, and without a tremor always do the wrong thing." (B. Sh.)

Exercise 3. Discuss the following cases of simile. Pay attention to the semantics of the tenor and the vehicle, to the brief or sustained manner of their presentation. Indicate the foundation of the simile, both explicit and implicit Find examples of disguised similes, do not miss the link word joining the two parts of the structure:

1. The menu was rather less than a panorama, indeed, it was as repetitious as a snore.
2. The topic of the Younger Generation spread through the company like a yawn. (E. W.)
3. Penny-in-the-slot machines stood there like so many vacant faces, their dials glowing and flickering - for nobody. (B.N.)
4. As wet as a fish - as dry as a bone;
As live as a bird - as dead as a stone;
As plump as a partridge - as crafty as a rat;
As strong as a horse - as weak as a cat;
As hard as a flint - as soft as a mole;
As white as a lily - as black as coal;
As plain as a pike - as rough as a bear;
As tight as a drum - as free as the air;
As heavy as lead - as light as a feather;
As steady as time - uncertain as weather;
As hot as an oven - as cold as a frog;
As gay as a lark - as sick as a dog;
As savage as a tiger - as mild as a dove;
As stiff as a poker - as limp as a glove;
As blind as a bat - as deaf as a post;
As cool as a cucumber - as warm as toast;

As flat as a flounder - as round as a ball;
As blunt as a hammer-as sharp as an awl;
As brittle as glass - as tough as gristle;
As neat as a pin - as clean as a whistle;
As red as a rose - as square as a box. (O. N.)

5. She has always been as live as a bird. (R. Ch.)

6. She was obstinate as a mule, always had been, from a child. (G.)

7. Children! Breakfast is just as good as any other meal and I won't have you gobbling like wolves. (Th. W.)

8. Six o'clock still found him in indecision. He had had no appetite for lunch and the muscles of his stomach fluttered as though a flock of sparrows was beating their wings against his insides. (Wr.)

9. And the cat, released, leaped and perched on her shoulder: his tail swinging like a baton, conducting rhapsodic music. (T. C.)

10. He felt that his presence must, like a single drop of some stain, tincture the crystal liquid that was absolutely herself. (R. W.)

11. He has a round kewpie's face. He looks like an enlarged, elderly, bald edition of the village fat boy, a sly fat boy, congenitally indolent, a practical joker, a born grafter and con merchant. (O'N.)

12. You could have knocked me down with a feather when he said all those things to me. I felt just like Balaam when his ass broke into light conversation. (S. M.)

13. Two footmen leant against the walls looking as waxen as the clumps of flowers sent up that morning from hothouses in the country. (E. W.)

14. The Dorset Hotel was built in the early eighteen hundreds and my room, like many an elderly lady, looks its best in subdued light. (J. Br.)

15. For a long while -for many years in fact - he had not thought of how it was before he came to the farm. His memory of those times was like a house where no one lives and where the furniture has rotted away. But tonight it was as if lamps had been lighted through all the gloomy dead rooms. (T. C.)

16. It was an unforgettable face, and a tragic face. Its sorrow welled out of it as purely, naturally and unstopably as water out of a woodland spring. (J. F.)

17. He ached from head to foot, all zones of pain seemingly interdependent. He was rather like a Christmas tree whose lights wired in series, must all go out if even one bulb is defective. (S.)

18. Indian summer is like a woman. Ripe, hotly passionate, but fickle, she comes and goes as she pleases so that one is never sure whether she will come at all nor for how long she will stay. (Gr. M.)

19. You're like the East, Dinny. One loves it at first sight or not at all and one never knows it any better. (G.)

20. He felt like an old book: spine defective, covers dull, slight foxing, fly missing, rather shaken copy. (J. Br.)

21. Susan at her piano lesson, playing that thing of Scarlatti's. The sort of music, it struck him, that would happen if the bubbles in a magnum of champaign were to rush up rhythmically and as they reached the surface, burst into sound as dry and tangy as the wine from whose depth they had arisen. The simile pleased him so much. (A. H.)

22. There was no moon, a clear dark, like some velvety garment, was wrapped around the trees, whose thinned branches, resembling plumes, stirred in the still, warm air. (G.)

23. There are in every large chicken-yard a number of old and indignant hens who resemble Mrs. Bogart and when they are served at Sunday noon dinner, as fricasseed chicken with thick dumplings, they keep up the resemblance. (S. L.)

24. H. G. Wells reminded her of the rice paddies in her native California. Acres and acres of shiny water but never more than two inches deep. (A. H.)

25. On the wall hung an amateur oil painting of what appeared to be a blind man's conception of fourteen whistling swan landing simultaneously in the Atlantic during a half-gale. (Jn. B.)
26. Today she had begun by watching the flood. The water would crouch and heave at a big boulder fallen off the bluff-side and the red-and-white foam would fly. It reminded her of the blood-streaked foam every heave would fling out of the nostrils of a windbroke horse. (R. W.)
27. I'm not nearly hot enough to draw a word-picture that would do justice to that extraordinarily hefty crash. Try to imagine the Albert Hall falling on the Crystal Palace and you will have got the rough idea. (P. G. W.)
28. Her startled glance descended like a beam of light, and settled for a moment on the man's face. He was fortyish and rather fat, with a moustache that made her think of the yolk of an egg, and a nose that spread itself. His face had an injected redness. (W. D.)
29. Huddled in her grey fur against the sofa cushions she had a strange resemblance to a captive owl bunched in its soft feathers against the wires of a cage. The supple erectness of her body was gone, as though she had been broken by cruel exercise, as though there were no longer any reason for being beautiful, and supple, and erect. (G.)
30. Someone might have observed in him a peculiar resemblance to those plaster reproductions of the gargoyles of Notre Dame which may be seen in the shop windows of artists' colourmen. (E. W.)

Exercise 4. Analyse the structure, the semantics and the functions of litotes:

1. "To be a good actress, she must always work for the truth in what she's playing," the man said in a voice not empty of selflove. (N. M.)
2. "Yeah, what the hell," Anne said and looking at me, gave that not unsour smile. (R. W.)
3. It was not unnatural if Gilbert felt a certain embarrassment. (E. W.)
4. The idea was not totally erroneous. The thought did not displease me. (I. M.)
5. I was quiet, but not uncommunicative; reserved, but not reclusive; energetic at times, but seldom enthusiastic (Jn. B.)
6. He had all the confidence in the world, and not without reason. (J. O'H.)
7. Kirsten said not without dignity: "Too much talking is unwise." (Ch.)
8. "No, I've had a profession and then a firm to cherish," said Ravenstreet, not without bitterness. (P.)
9. I felt I wouldn't say "no" to a cup of tea. (K. M.)
10. I wouldn't say "no" to going to the movies. (E. W.)
11. "I don't think you've been too miserable, my dear." (P.)
12. Still two weeks of success is definitely not nothing and phone calls were coming in from agents for a week. (Ph. R.)

Exercise 5. Analyse the given periphrases from the viewpoint of their semantic type, structure, function and originality:

1. Gargantuan soldier named Dahoud picked Ploy by the head and scrutinized this convulsion of dungarees and despair whose feet thrashed a yard above the deck. (Th. P.)
2. His face was red, the back of his neck overflowed his collar and there had recently been published a second edition of his chin. (P. G. W.)
3. His huge leather chairs were kind to the femurs. (R. W.)
4. "But Pickwick, gentlemen, Pickwick, this ruthless destroyer of this domestic oasis in the desert of Goswell street!" (D.)
5. He would make some money and then he would come back and marry his dream from Blackwood. (Dr.)

6. The villages were full of women who did nothing but fight against dirt and hunger and repair the effects of friction on clothes. (A. B.)
7. The habit of saluting the dawn with a bend of the elbow was a hangover from college fraternity days. (Jn. B.)
8. I took my obedient feet away from him. (W. G.)
9. I got away on my hot adolescent feet as quickly as I could. (W. G.)
10. I am thinking an unmentionable thing about your mother. (I. Sh.)
11. Jean nodded without turning and slid between two vermilion-coloured buses so that two drivers simultaneously used the same qualitative word. (G.)
12. During the previous winter I had become rather seriously ill with one of those carefully named difficulties which are the whispers of approaching age. (J. St.)
13. A child had appeared among the palms, about a hundred yards along the beach. He was a boy of perhaps six years, sturdy and fair, his clothes torn, his face covered with a sticky mess of fruit. His trousers had been lowered for an obvious purpose and had only been pulled back half-way. (W. G.)
14. When I saw him again, there were silver dollars weighting down his eyes. (T. C.)
15. She was still fat after childbirth; the destroyer of her figure sat at the head of the table.
16. I participated in that delayed Teutonic migration known as the Great War. (Sc. F.)
17. "Did you see anything in Mr. Pickwick's manner and conduct towards the opposite sex to induce you to believe all this?" (D.)
18. Bill went with him and they returned with a tray of glasses, siphons and other necessities of life. (Ch.)
19. It was the American, whom later we were to learn to know and love as the Gin Bottle King, because of a great feast of arms performed at an early hour in the morning with a container of Mr. Gordon's celebrated product as his sole weapon. (H.)
20. Jane set her bathing-suited self to washing the lunch dishes. (Jn. B.)
21. Naturally, I jumped out of the tub, and before I had thought twice, ran out into the living room in my birthday suit. (B. M.)
22. For a single instant, Birch was helpless, his blood curdling in his veins at the imminence of the danger, and his legs refusing their natural and necessary office. (T.C.)

Exercise 6. Now, after you have been acquainted with the semantics, structures and functions of major syntactical stylistic devices, you may proceed, in the summarizing form, to cases of their convergence, paying attention to each SD contributing to the general effect and of course, specifying those which bear the main responsibility for the creation of additional information and the intensification of the basic one:

1. In Paris there must have been a lot of women not unlike Mrs. Jesmond, beautiful women, clever women, cultured women, exquisite, long-necked, sweet smelling, downy rats. (P.)
2. The stables - I believe they have been replaced by television studios - were on West Sixty-sixth street Holly selected for me an old sway-back black-and-white mare: "Don't worry, she's safer than a cradle." Which, in my case, was a necessary guarantee, for ten-cent pony rides at childhood carnivals were the limit of my equestrian experience. (T. C.)
3. However, there was no time to think more about the matter, for the fiddles and harp began in real earnest. Away went Mr. Pickwick-hands across, down the middle to the very end of the room, and half way up the chimney, back again to the door - poussette everywhere - loud stamp on the ground - ready for the next couple - off again - all the figure over once more - another stamp to beat out the time - next couple, and the next, and the next again - never was such going! (D.)
4. Think of the connotations of "murder", that awful word: the loss of emotional control, the hate, the spite, the selfishness, the broken glass, the blood, the cry in the throat, the

trembling blindness that results in the irrevocable act, the helpless blow. Murder is the most limited of gestures. (J. H.)

5. There is an immensity of promenading on crutches and off, with sticks and without; and a great deal of conversation, and liveliness and pleasantry. (D.)

6. We sat down at the table. The jaws got to work around the table. (R. W.)

7. Babbitt stopped smoking at least once a month. He did everything in fact except stop smoking. (S. L.)

8. I'm interested in any number of things, enthusiastic about nothing. Everything is significant and nothing is finally important. (Jn. B.)

9. Lord Tompson owns 148 newspapers in England and Canada. He is the most influential Fleet-Street personality. His fortune amounts to 300 mln. He explains his new newspaper purchases so: "I buy newspapers to make money. I make money to buy more newspapers. I buy more newspapers to make more money, etc., etc. without end." (M. St.)

10. He illustrated these melodramatic morsels by handing the tankard to himself with great humility, receiving it haughtily, drinking from it thirstily, and smacking his lips fiercely. (D.)

11. The cigarette tastes rough, a noseful of straw. He puts it out. Never again. (U.)

12. The certain mercenary young person felt that she must not sell her sense of what was right and what was wrong, and what was true and what was false, and what was just and what was unjust, for any price that could be paid to her by any one alive. (J. F.)

13. A girl on a hilltop, credulous, plastic, young: drinking the air she longed to drink life. The eternal aching comedy of expectant youth. (S. L.)

14. I have made him my executor. Nominated, constituted and appointed him. In my will. (D.)

15. This is what the telegram said: Has Cyril called yet? On no account introduce him into theatrical circles. Vitally important. Letter follows. (P. G. W.)

16. In November a cold unseen stranger whom the doctors called Pneumonia, stalked about the colony touching one here and there with icy fingers. Mr. Pneumonia was not what you would call

a chivalric old gentleman. (O'N.)

17. He came to us, you see, about three months ago. A skilled and experienced waiter. Has given complete satisfaction. He has been in England about five years. (Ch.)

18. If it had not been for these things, I might have lived out my life, talking at street corners to scorning men. I might have died, unmarked, unknown, a failure. Now we are not a failure. This is our career and our triumph. Never in our full life can we hope to do such work for tolerance, for justice, for man's understanding of man, as now we do by an accident. Our words - our lives - our pains - nothing! The taking of our lives - lives of a good shoe-maker and a poor fish-peddler - all! That last moment belongs to us - that agony is our triumph! (H. R.)

19. The main thought uppermost in Five's mind was that everything in the war was so organized, and handled with such matter-of-fact dispatch. Like a business. Like a regular business. And yet at the bottom of it was blood: blood, mutilation, death. It seemed weird, wacky to Five. (J.)

20. Constance had said: "If ever I'm a widow, I won't wear them, positively," in the tone of youth; and Mrs. Baines had replied: "I hope you won't, my dear." That was over twenty years ago, but Constance perfectly remembered. And now, she was a widow! How strange and how impressive was life! And she had kept her word; not without hesitations; for though times were changed, Bursley was still Bursley; but she had kept it. (A. B.)

21. The reasons why John Harmon should not come to life: Because he has passively allowed these dear old faithful friends to pass into possession of the property. Because he sees them happy with it. Because they have virtually adopted Bella, and will provide for her. Because there is affection enough in her heart to develop into something enduringly good, under favourable conditions. Because her faults have been intensified by her place in my father's will and she is already growing better. Because her marriage with John Harmon, after what I have heard from her

own lips, would be a shocking mockery. Because if John Harmon comes to life and does not marry her, the property falls into the very hands that hold it now. (D.)

22. In Arthur Calgary's fatigued brain the word seemed to dance on the wall. Money! Money! Money! Like a motif in an opera, he thought. Mrs. Argyle's money! Money put into trust! Money put into an annuity! Residual estate left to her husband! Money got from the bank! Money in the bureau drawer! Hester rushing out to her car with no money in her purse... Money found on Jacko, money that he swore his mother had given him. (Ch.)

23. Mr. Pickwick related, how he had first met Jingle; how he had eloped with Miss Wardle; how he had cheerfully resigned the lady for pecuniary considerations; how he had entrapped her into a lady's boarding school; and how he, Mr. Pickwick, now felt it his duty to expose his assumption for his present name and rank. (D.)

24. "And with a footman up behind, with a bar across, to keep his legs from being poled! And with a coachman up in front sinking down into a seat big enough for three of him, all covered with upholstery in green and white! And with two bay horses tossing their heads and stepping higher than they trot long-ways! And with you and me leaning back inside, as grand as ninepence!" (D.)

25. I looked at him. I know I smiled. His face looked as though it were plunging into water. I couldn't touch him. I wanted so to touch him I smiled again and my hands got wet on the telephone and then for the moment I couldn't see him at all and I shook my head and my face was wet and I said, "I'm glad. I'm glad. Don't you worry. I'm glad." (J. B.)

26. What is this life if, full of care,
We have no time to stand and stare.
No time to stand beneath the boughs,
And stare as long as sheep and cows.
No time to see when woods we pass,
Where squirrels hide their nuts in grass.
No time to see in broad day light,
Streams full of stars like skies at night.
No time to turn at Beauty's glance,
And watch her feet, how they can dance.
No time to wait till her mouth can
Enrich that smile her eyes began.
A poor life this if, full of care
We have no time to stand and stare. (W. H. D.)

Практичне заняття 8

Exercise 1. Find examples of various types of narration and narrative compositional forms. Pay attention to language means used in each one. State their functions. Discuss correlations existing between the type of narration, compositional form and the language of the discourse:

1. Novelists write for countless different reasons: for money, for fame, for reviewers, for parents, for friends, for loved ones; for vanity, for pride, for curiosity, for amusement; as skilled furniture-makers enjoy making furniture, as drunkards like drinking, as judges like judging, as Sicilians like emptying a shotgun into an enemy's back. I could fill a book with reasons, and they would all be true, though not true of all. Only one same reason is shared by all of us: we wish to create worlds as real as, but other than the world that is. Or was. This is why we cannot plan. We know a world is an organism, not a machine. We also know that a genuinely created world must be independent of its creator: a planned world (a world that fully reveals its planning) is a dead world. It is only when our characters and events begin to disobey us that they begin to live.

2. He refused a taxi. Exercise, he thought, and no drinking at least a month. That's what does it. The drinking. Beer, martinis, have another. And the way your head felt in the morning. (I. Sh.)

3. Now she come my room, he thought. "What you want?" he demanded. "May I come in?"

"This house," he said slowly, "she yours."

4. "Tell me your name," she said. "You," he burst out. This long time and no know my name - and no ask! What my name? Who me? You no care." (R. W.)

5. His mind gathered itself out of the wreckage of little things: out of all that the world had shown or taught him he could remember now only the great star above the town, and the light that had swung over the hill, and the fresh sod upon Ben's grave and the wind, and the far sounds and music, and Mrs. Pert. Wind pressed the boughs, the withered leaves were shaking. A star was shaking. A light was waking. Wind was quaking. The star was far. The night, the light. The light was bright. A chant, a song, the slow dance of the little things within him. The star over the town, the light over the hill, the sod over Ben, night all over. His mind fumbled with little things. Over us all is some thing. Star night, earth, light... light... O lost!... a stone... a leaf... a door... O ghost!... a light... a song... a light... a light... a light awnings over the hill... over us all... a star shines over the town... over us all... a light. We shall not come again. We never shall come back again. But over us all over us all... is - something. A light swings over the hill. (We shall not come again.) And over the town a star. (Over us all, over us all that shall not come again.) And over the day the dark. But over the darkness - what? We shall not come again. We never shall come back again. Over the dawn a lark. (That shall not come again.) And wind and music far. O lost! (It shall not come again.) And over your mouth the earth. O ghost! But over the darkness - what? (T. W.)

6. "Honestly. I don't feel anything. Except ashamed." "Please. Are you sure? Tell me the truth. You might have been killed." "But I wasn't. And thank you. For saving my life. You're wonderful. Unique. I love you." (T. C.)

7. "What's your Christian name, Sir?" angrily inquired the little Judge. "Nathaniel, Sir." "Daniel - any other name?" "Nathaniel, Sir - my Lord, I mean." "Nathaniel Daniel or Daniel Nathaniel?" "No, my Lord, only Nathaniel - not Daniel at all." "What did you tell me it was Daniel for then, Sir?" inquired the Judge. (D.)

8. "Now I know you lying," Sam was emphatic. "You lying as fast as a dog can trot," Fishbelly said. "You trying to pull wool over our eyes," Tony accused. (Wr.)

9. "She thought he could be persuaded to come home." "You mean a dinge?" "No, a Greek." "Okey," Nulty said and spit into the wastebasket. "Okey. You met the big guy how? You seem to pick up awful easy." "All right," I said. "Why argue? I've seen the guy and you haven't. In the morning I was a well man again." (R. Ch.)

10. "She's home. She's lying down." "She all right?" "She's tired. She went to see Fonny." "How's Fonny taking it?" "Taking it." "She see Mr. Hayword?" "No. She's seeing him on Monday." "You going with her?" "I think I better." (J. B.)

11. "Ah, fine place," said the stranger, "glorious pile - frowning walls - tottering arches - dark nooks - crumbling staircases - old cathedral too - earthy smell - pilgrim's feet worn away the old steps - little Saxon doors - confessionals like money-taker's boxes at theatres - queer customers those monks - Popes and Lord Treasurers and all sort of old fellows, with great red faces, and broken noses turning up every day - buff jerkins too - match-locks - Sarcophagus - fine place - old legends too - strange stories: capital." (D.)

12. "She's a model at Bergdorf Goodman's." "She French?" "She's about as French as you are" "That's more French than you think." (J. O'H.)

13. ...and the wineshops open at night and the castanets and the night we missed the boat at Algeciras the watchman going about with his lamp and O that awful deepdown torrent O and the sea crimson sometimes like fire and the glorious sunsets and the figtrees in the Alameda gardens yes and all the queer little streets and pink and blue and yellow houses and the rosegardens and the jessamine and geraniums and cactuses and Gibraltar as a girl where I was a flower of the mountains yes when I put the rose in my hair like the Andalusian girls used or shall I wear a red yes how he kissed me under the Moorish wall and I thought well as well him as another and then I asked him with my eyes to ask again yes and then he asked me would I yes to say yes my mountain flower and first I put my arms around him yes and drew him down to me yes... . (J. J.)

14. ...Thou lost one. All songs on that theme. Yet more Bloom stretched his string. Cruel it seems. Let people get fond of each other: lure them on. Then tear asunder. Death. Explos. Knock on head. Outohellout of that. Human life. Dignam. Ugh, that rat's tail wriggling! Five bob I gave. Corpus paradisum. Corncrake croaker: belly like a poisoned pup. Gone. Forgotten. I too. And one day she with. Leave her: get tired. Suffer then. Snivel. Big Spanishy eyes goggling at nothing. Her wavyavyeavyheavyeavyevyevy hair un-combed. (J. J.)

15. The young man's name was Eddy Little John, but over dinner he said, look here, would they call him Ginger: everyone else did. So they began to call him Ginger, and he said wouldn't it be a good idea if they had another bottle of fizz, and Nina and Adam said yes, it would, so they had a magnum and got very friendly. (E. W.)

16. Every morning she was up betimes to get the fire lit in her gentlemen's sitting room so that they needn't eat their break-fasts simply perishin' with the cold, my word it's bitter this morning. (S. M.)

17. The girl noted the change for what she deemed the better. He was so nice now, she thought, so white-skinned and clear-eyed and keen. (Dr.)

18. But in any case, in her loving she was also re-creating herself, and she had gone upstairs to be in the dark. While downstairs Adam and I sat in the swing on the gallery, not saying a word. That was the evening Adam got counted out for all the other evenings, and out you go, you dirty dishrag, you. (R. W.)

19. And then he laughed at himself. He was getting nervy and het up like everybody else in the house. (Ch.)

20. Sometimes he wondered if he'd ever really known his father. Then out of the past would come that picture of a lithe, active young feller who was always good for an argument, always ready to bring company home, especially the kind of company that gives food for thought in return for a cup of tea and something to go with it. (St. B.)

21. Well, I'll tell you. A man I know slightly, he was one of the smartest traders in Wall Street. You wouldn't know his name, because I don't think I ever had occasion to mention it except perhaps to your mother and it wouldn't have interested you. He was a real plunger, that fellow. The stories they told downtown about him, they were sensational. Well, as I say he's always been a pretty smart trader. They say he was the only one that called the turn in 1929. He got out of the market in August 1929, at the peak. Everybody told him, why, you're crazy, they said. Passing up millions. Millions, they told him. Sure, he said. Well, I'm willing to pass them up and keep what I have, he told them, and of course they all laughed when he told them he was going to retire and sit back and watch the ticker from a cafe in Paris. Retire and only thirty- eight years of age? Huh. They never heard such talk, the wisenheimers downtown. Him retire? No, it was in his blood, they said. He'd be back. He'd go to France and make a little whoopee, but he'd be back and in the market just as deeply as ever. But he fooled them. He went to France all right, and I suppose he made whoopee because I happen to know he has quite a reputation that way. And they were right saying he'd be back, but not the way they thought. He came back first week in November, two years ago, right after the crash. Know what he did? He bought a Rolls-Royce Phantom that originally cost eighteen thousand dollars, he bought that for a thousand-dollar bill. He bought a big place out on Long Island. I don't know exactly what he paid for it, but one fellow told me he got it for not a cent more than the owner paid for one of those big indoor tennis courts they have out there. For that he got the whole estate, the land house proper, stables, garages, everything. Yacht landing. Oh, almost forget. A hundred and eighty foot yacht for eighteen thousand dollars. The figure I do know because I remember hearing a hundred dollars a foot was enough for any yacht. And mind you, the estate was with all the furniture. And because he got out in time and had the cash. Everything he had was cash. Wouldn't lend a cent. Not one red cent for any kind of interest. Just wasn't interested, he said. Buy, yes. He bought cars, houses, big estates, paintings worth their weight in radium, practically, but lend money? No. He said it was his way of getting even with the wisenheimers that laughed at him the summer before when he said he was going to retire.

22. Holmes was certainly not a difficult man to live with. He was quiet in his ways and his habits were regular. It was rare for him to be up after ten at night and he had invariably breakfasted and gone out before I rose in the morning. His very person and appearance were such as to strike the attention of the most casual observer. In height he was rather over six feet and so excessively lean that he seemed to be considerably taller. His eyes were sharp and piercing save during those intervals of torpor to which I have alluded; and his thin hawklike nose gave his whole expression an air of alertness and decision. His chin, too, had the prominence and squareness which mark the man of determination. (C. D.)

Практичне заняття 9

Exercise 1. Analyse the peculiarities of functional styles in the following examples:

1. Nothing could be more obvious, it seems to me, than that art should be moral and that the first business of criticism, at least some of the time, should be to judge works of literature (or painting or even music) on grounds of the production's moral worth. By "moral" I do not mean some such timid evasion as "not too blatantly immoral". It is not enough to say, with the support of mountains of documentation from sociologists, psychiatrists, and the New York City Police Department, that television is a bad influence when it actively encourages pouring gasoline on people and setting fire to them. On the contrary, television - or any other more or less artistic medium - is good (as opposed to pernicious or vacuous) only when it has a clear positive moral effect, presenting valid models for imitation, eternal verities worth keeping in mind, and a benevolent vision of the possible which can inspire and incite human beings towards virtue, towards life affirmation as opposed to destruction or indifferences. This obviously does not mean that art should hold up cheap or cornball models of behaviour, though even those do more good in the short run than does, say, an attractive bad model like the quick-witted cynic so endlessly celebrated in light-hearted films about voluptuous women and international intrigue. In the long run, of course, cornball morality leads to rebellion and the loss of faith.

2. In tagmemics we make a crucial theoretical difference between the grammatical hierarchy and the referential one. In a normal instance of reporting a single event in time, the two are potentially isomorphic with coterminous borders. But when simultaneous, must be sequenced in the report. In some cases, a chronological or logical sequence can in English be partially or completely changed in presentational order (e. g. told backwards); when this is done, the referential structure of the tale is unaffected, but the grammatical structure of the telling is radically altered. Grammatical order is necessarily linear (since words come out of the mouth one at a time), but referential order is at least potentially simultaneous. Describing a static situation presents problems parallel to those of presenting an event involving change or movement. Both static and dynamic events are made linear in grammatical presentation even if the items or events are, referentially speaking, simultaneous in space or time. (K. Pk.)

3. Techniques of comparison form a natural part of the literary critic's analytic and evaluative process: in discussing one work, critics frequently have in mind, and almost as frequently appeal to, works in the same or another language. Comparative literature systematically extends this latter tendency, aiming to enhance awareness of the qualities of one work by using the products of another linguistic culture as an illuminating context; or studying some broad topic or theme as it is realized ("transformed") in the literatures of different languages. It is worth insisting on comparative literature's kinship with criticism in general, for there is evidently a danger that its exponents may seek to argue an unnatural distinctiveness in their activities (this urge to establish a distinct identity is the source of many unfruitfully abstract justifications of comparative literature); and on the other hand a danger that its opponents may regard the discipline as nothing more than demonstration of "affinities" and "influences" among different literatures - an activity which is not critical at all, belonging rather to the categorizing spirit of literary history. (R. F.)

4. Caging men as a means of dealing with the problem of crime is a modern refinement of man's ancient and limitless inhumanity, as well as his vast capacity for self-delusion. Murderers and felons used to be hanged, beheaded, flogged, tortured, broken on the rack, blinded, ridden out of town on a rail, tarred and feathered, or arrayed in the stocks. Nobody pretended that such penalties were anything other than punishment and revenge. Before nineteenth-century American developments, dungeons were mostly for the convenient custody of political prisoners, debtors, and those awaiting trial. American progress with many another gim "advance", gave the world the penitentiary.

In 1787, Dr. Benjamin Rush read to a small gathering in the Philadelphia home of Benjamin Franklin a paper in which he said that the right way to treat offenders was to cause them to repent of their crimes. Ironically taken up by gentle Quakers, Rush's notion was that offenders should be locked alone in cells, day and night, so that in such awful solitude they would have nothing to do but to ponder their acts, repent, and reform. To this day, the American liberal-progressive-idea persists that there is some way to make people repent and reform. Psychiatry, if not solitude will provide perfectability.

Three years after Rush proposed it, a single-cellular peniten-tiary was established in the Walnut Street Jail in Philadelphia. By the 1830s, Pennsylvania had constructed two more state penitentiaries, that followed the Philadelphia reform idea. Mean-while, in New York, where such reforms as the lock-step had been devised, the "Auburn system" evolved from the Pennsylvania program. It provided for individual cells and total silence, but added congregate employment in shops, fields, or quarries during a long, hard working day. Repressive and undeviating routine, unremitting labor, harsh subsistence conditions, and frequent floggings complemented the monastic silence; so did striped uniforms and the great wall around the already secure fortress. The auburn system became the model for American penitentiaries in most of the states, and the lofty notions of the Philadelphians soon were lost in the spirit expressed by Elam Lynds, the first warden of Sing Sing (built in 1825): "Reformation of the criminal could not possibly be effected until the spirit of the criminal was broken."

The nineteenth-century penitentiary produced more mental break-downs, suicides, and deaths than repentance. "I believe," wrote Charles Dickens, after visiting such an institution, "that very few men are capable of estimating the immense amount of torture and agony which this dreadful punishment, prolonged for years, inflicts upon the sufferers." Yet, the idea persisted that men could be reformed (now we say "rehabilitated") in such hellholes - a grotesque derivation from the idea that man is not only perfectable but rational enough to determine his behavior through self-interest. A later underpinning of the nineteenth-century prison was its profitability. The sale and intraprisson use of prison-industry prod-ucts fitted right into the productivity ethic of a growing nation. Convicts, moreover, could be and were in some states rented out like oxen to upright businessmen. Taxpayers were happy, cheap labor was available, and prison officials, busily developing their bureaucracies, saw their institutions entrenched. The American prison system - a design to reform criminals by caging humans -found a permanent place in American society and flourished largely unchanged into the twentieth century. In 1871, a Virginia court put the matter in perspective when it ruled that prisoners were "slaves of the state". (Wic.)

5. Winter was coming on - the terrible Russian winter. I heard business men speak of it so: "Winter was always Russia's best friend. Perhaps now it will rid us of Revolution." On the freezing front miserable armies continued to starve and die, without enthusiasm. The railways were breaking down, food lessening, factories closing. The desperate masses cried out that the bour-geoisie was sabotaging the life of the people, causing defeat on the Front. Riga had been surrendered just after General Kornilov said publicly, "Must we pay with Riga the price of bringing the country to a sense of its duty?"

To Americans it is incredible that the class war should develop to such a pitch. But I have personally met officers on the Northern Front who frankly preferred' military disaster to cooperation with the Soldiers' Committees. The secretary of the Petrograd branch of the Cadet

party told me that the break-down of the country's economic life was part of a campaign to discredit the Revolution. An Allied diplomat, whose name I promised not to mention, confirmed this from his own knowledge. I know of certain coal-mines near Kharkov which were fired and flooded by their owners, of textile factories at Moscow whose engineers put the machinery out of order when they left, of railroad official caught by the workers in the act of crippling locomotives.

A large section of the propertied classes preferred the Germans to the Revolution - even to the Provisional Government - and didn't hesitate to say so. In the Russian household where I lived, the subject of conversation at the dinner-table was almost invariably the coming of the Germans, bringing "law and order". One evening I spent at the house of a Moscow merchant; during tea we asked the eleven people at the table whether they preferred "Wilhelm or the Bolsheviki". The vote was ten for Wilhelm.

The speculators took advantage of the universal disorganiza-tion to pile up fortunes, and to spend them in fantastic revelry or the corruption of Government officials. Foodstuff and fuel were hoarded, or secretly sent out of the country to Sweden. In the first four months of the Revolution, for example, the reserve foodsupplies were almost openly looted from the great Municipal warehouses of Petrograd, until the two-years provision of grain had fallen to less than enough to feed the city for one month. According to the official report of the last Minister of Supplies in the Provisional Government, coffee was bought wholesale in Vladivostok for two roubles a pound and the consumer in Petrograd paid thirteen. In all the stores of the large cities were tons of food and clothing; but only the rich could buy them. (J. R.)

6. Professor W. H. Leeman

79 Rigby Drive London

Dorset, Merseyside 10th March 19...

Dear Sir!

Contributed papers accepted for the Conference will be presented in oral sessions or in poster sessions, each type of presentation being considered of equal importance for the success of the conference. The choice between the one or the other way of presentation will be made by the Programme Committee.

The first is a ten-minute talk in a conventional session, followed by a poster presentation in a poster area. In the poster period (about two hours) authors will post visual material about their work on a designated board and will be prepared to present details and answer questions relating to their paper. The second mode of presentation is the conventional format of twenty-minute talks without poster periods. This will be used for some sessions, particularly those for which public discussion is especially important or for which there is a large well-defined audience.

Sincerely T. W. Thomas, Chairman.

7. My Lord, February 7th, 1755

I have been lately informed, by the proprietor of "The World", that two papers, in which my "Dictionary" is recommended to the public, were written by your Lordship. To be so distinguished is an honour, which, being very little accustomed to favours from the great, I know not well how to receive or in what terms to acknowledge.

When, with some slight encouragement, I first visited your Lordship, I was overpowered, like the rest of mankind, by the en-chantment of your address, and could not forbear to wish that I might boast myself "Le vainqueur du vainqueur de la terre",-that I might obtain that regard for which I saw the world contending; but I found my attendance so little encouraged that neither pride nor modesty would suffer me to continue it. When I had once addressed your Lordship in public, I had exhausted all the art of pleasing which a retired and uncourtly scholar can possess. I had done all that I could; and no man is well pleased to have his all neglected, be it ever so little.

Seven years, My Lord, have now passed since I waited in your outward rooms or was repulsed from your door; during which time I have been pushing on my work through difficulties, of which it is useless to complain, and have brought it at last to the verge of publication, without one act of assistance, one word of encouragement, or one smile of favour. Such treatment I did not expect, for I never had a patron before. The shepherd in Virgil grew at last acquainted with love, and found

him a native of the rocks. Is not a patron, My Lord, one, who looks with unconcern on a man struggling for life in water, and when he has reached ground, encumbers him with help?

The notice you have been pleased to take of my labours, had it been early, had been kind; but it has been delayed till I am indifferent, and cannot enjoy it; till I am solitary and cannot impart it; till I am known and do not want it. I hope it is no very cynical asperity, not to confess obligations when no benefit has been received; or to be unwilling that the public should consider me as owing that to a patron, which Providence has enabled me to do for myself.

Having carried on my work thus far with so little obligation to any favourer of learning, I shall now be disappointed though I should conclude it, if less be possible, with less; for I have been long wakened from that dream of hope in which I once boasted myself with so much exultation,

My Lord

Your Lordship's most humble, most obedient Servant Sam Jonson. Liverpool, 17th July 19... .

8. Messrs. M. Worthington & Co., Ltd., Oil Importers, c/o Messrs. Williams & C; Ship Agents, 17 Fenchurch Street, London, E., C, England Dear Sirs,

Re: 9500 tons of Edible Oil under. B/LNos.: 2732, 3734, 4657 m/t Gorky ar'd 16.07.

In connection with your request to start discharging the above cargo first by pumping out bottom layer into barges and then to go on with pumping the rest of the cargo into shore tanks I wish to point out the following.

As per clause of the Bill of Lading "Weight, quantity and quality unknown to me" the carrier is not responsible for the quantity and quality of the goods, but it is our duty to deliver the cargo in the same good order and conditions as located, it means that we are to deliver the cargo in accordance with the measurements taken after loading and in conformity with the samples taken from each tank on completion of loading.

Therefore if you insist upon such a fractional layer discharging of this cargo, I would kindly ask you to send your representative to take joint samples and measurements of each tank, on the understanding that duplicate samples, jointly taken and sealed, will be kept aboard our ship for further reference. The figures, obtained from these measurements and analyses will enable you to give us clean receipts for the cargo in question, after which we shall immediately start discharging the cargo in full compliance with your instructions.

It is, of course, understood, that, inasmuch as such discharging is not in strict compliance with established practice, you will bear all the responsibility, as well as the expenses and / or consequences arising therefrom, which please confirm.

Yours faithfully C. I. Sh....

Master of the m / t Gorky 2.38 p. m.

9. Speech of Viscount Simon of the House of Lords:

Defamation Bill 3.12 p.m.

The noble and learned Earl, Lord Jowitt, made a speech of much persuasiveness on the second reading raising this point, and today as is natural and proper, he has again presented with his usual skill, and I am sure with the greatest sincerity, many of the same considerations. I certainly do not take the view that the argument in this matter is all on the side. One could not possibly say that when one considers that there is considerable academic opinion at the present time in favour of this change and in view of the fact that there are other countries under the British Flag where, I understand, there was a change in the law, to a greater or less degree, in the direction which the noble and learned Earl so earnestly recommends to the House. But just as I am very willing to accept the view that the case for resisting the noble Earl's Amendment is not overwhelming, so I do not think it reasonable that the view should be taken that the argument is practically and considerably the other way. The real truth is that, in framing statutory provisions about the law of defamation, we have to choose the sensible way between two principles, each of which is greatly to be admired but both of which run into some conflict. (July 28, 1952.)

10. DEPENDENT STUDENTS who want a bigger say in the running of universities will be reinforced in their view by the latest effort of the vice-chancellor of Liverpool University and some other academics.

Today these allegedly wise and learned individuals issue, under the patronage of the Right-Wing Institute of Economic Affairs a statement of the "urgency of establishing an independent university".

By "independent" they mean one which is dependent on finance from rich private individuals and Big Business, instead of from the Government.

It is a monstrous misuse of the English language to claim that such a university would be independent. It would depend entirely on the good will of the rich, and would find its finances cut off immediately if it displeased them.

Universities already have to rely too much on Big Business sources of finance, including from US and other firms engaged in war preparations.

Whatever criticisms there may be about the Government's part in their finance at any rate there is some possibility of democratic control over the public money allocated to the universities.

There would be none if it all came as a result of boardroom decisions (M. St.)

11. Great March for Black-White Solidarity

Britain's labour movement embarked in united force on the fight against racism when 25,000 people demonstrated in London yesterday to affirm their solidarity with black workers.

Their march from Hyde Park to Trafalgar Square gave a sample of the massive strength which the movement can mobilize to crash an evil which one speaker warned had become "almost institutionalized" in Britain.

The broad array of speakers in the square and of mass organizations on the march also showed this movement's potential might when it acts in unity.

It was the same point made four days earlier by another in London in which 80,000 people demonstrated against government cuts in public spending.

A hundred Labour Party, TUC and black people's leaders were at the front of yesterday's, as it headed out of the park behind a "United Against Racism" banner.

As the head of the column reached Piccadilly Circus, marchers six and eight abreast were still leaving the park. A vast number of red, white and gold union and other banners, too many to list, glinted in the sun.

Among them, too, came student branches from many colleges and universities, Labour and Communist Party organizations.

Various Indian workers' associations, the standing Conference of Pakistanis, The South African Congress of Trade Unions, and many other bodies were also represented on the march. (M. St.)

12. In most countries, foreign languages have traditionally been taught for a small number of hours per week, but for several years on end. Modern thought on this matter suggests that telescoping language courses brings a number of unexpected advantages. Thus it seems that a course of 500 hours spread over five years is much less effective than the same course spread over one year, while if it were concentrated into six months it might produce outstanding results. One crucial factor here is the reduction in opportunities for forgetting; however, quite apart from the difficulty of making the time in school time-tables when some other subject would inevitably have to be reduced, there is a limit to the intensity of language teaching which individuals can tolerate over a protracted period. It is clear that such a limit exists; it is not known in detail how the limit varies for different individuals, nor for different age-groups, and research into these factors is urgently needed. At any rate, a larger total number of hours per week and a tendency towards more frequent teaching periods are the two aspects of intensity which are at present being tried out in many places, with generally encouraging results (P. St.)

13. I deal with farmers, things like dips and feed.

Every third month I book myself in at

The Hotel in town for three days.

The boots carries my lean old leather case

Up to a single, where I hang my hat.

One beer, and then "the dinner", at which I read

The shire Times from soup to stewed pears.

Births, deaths.
For sale.
Police court.
Motor spares
Afterwards, whisky in the
Smoke Room: Clough, Margetts, the Captain, Dr. Watterson:
Who makes ends meet, who's taking the knock,
Government tariffs, wages, price of stock.
Smoke hangs under the light.
The pictures on
The walls are comic-hunting, the trenches, stuff
Nobody minds or notices.
A sound
Of dominoes from the Bar.
I stand a round. (Ph. L.)
14. Between my finger and my thumb
The squat pen rests; snug as a gun.
Under my window, a clean rasping sound
When the spade sinks into gravelly ground:
My father, digging, I look down.
Till his straining rump among the flowerbeds Bends low, comes up twenty years away
Stooping in rhythm through potato drills Where he was digging.
The coarse boot nestled on the lug, the shaft
Against the inside knee was levered firmly.
He rooted out tall tops, buried the bright edge deep
To scatter new potatoes that we picked
Loving their cool hardness in our hands.
My God, the old man could handle a spade.
Just like his old man. (S. H.)

РОЗДІЛ 3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. STUDY THE SAMPLES OF STYLISTIC ANALYSIS

1. My dad had a small insurance agency in Newport. He had moved there because his sister had married old Newport money and was a big wheel in the Preservation Society. At fifteen I'm an orphan, and Vic moves in. "From now on you'll do as I tell you," he says. It impressed me. Vic had never really shown any muscle before. (N. T.)

The first person singular pronouns indicate that we deal either with the entrusted narrative or with the personage's uttered monologue.

The communicative situation is highly informal. The vocabulary includes not only standard colloquial words and expressions such as "dad", "to show muscle" (which is based on metonymy), the intensifying, "really", but also the substandard metaphor-"a big wheel". The latter also indicates the lack of respect of the speaker towards his aunt, which is further sustained by his metonymical qualification of her husband ("old Newport money").

The syntax, too, participates in conveying the atmosphere of colloquial informality - sentences are predominantly short. Structures are either simple or, even when consisting of two clauses, offer the least complicated cases of subordination.

The change of tenses registers changes in the chronology of narrated events. Especially conspicuous is the introduction of Present Indefinite (Simple) Tense, which creates the effect of immediacy and nearness of some particular moment, which, in its turn, signifies the importance of this event, thus foregrounding it, bringing it into the limelight - and making it the logical and emotional centre of the discourse.

2. He had heard everything the Boy said however – was waiting for the right moment to wrap up his silence, roll it into a weapon and hit Matty over the head with it. He did so now. (W. Gl.)

In this short extract from W. Golding's *Darkness Visible* the appearance of a person who was an unnoticed witness to a conversation is described. The unexpectedness of his emergence is identified with the blow in the sustained metaphor which consists of three individual verb metaphors showing stages of an aggressive action. The abrupt change of sentence length and structure contributes to the expressiveness of the passage.

3. And out of the quiet it came to Abramovici that the battle was over, it had left him alive; it had been a battle - a battle! You know where people go out and push little buttons and pull little triggers and figure out targets and aim with the intention to kill, to tear your guts, to blow out your brains, to put great ragged holes in the body you've been taking care of and feeding and washing all your life, holes out of which your blood comes pouring, more blood than you ever could wash off, hold back, stop with all the bandages in the world! (St. H.)

Here we deal with the change of the type of narration: from the author's narrative, starting the paragraph, to represented inner speech of the character. The transition tells on the vocabulary which becomes more colloquial (cf. "guts") and more emotional (cf. the hyperbole "all the bandages in the world"); on the syntax brimming with parallelisms; on the punctuation passing on to the emphatic points of exclamation and dashes; on the morphology. "Naive" periphrases are used to describe the act of firing and its deadly effect. Third person pronouns give way to the second person ("you", "your") embracing both communicants - the personage (author) and the reader, establishing close links between them, involving the reader into the feelings and sentiments of the character.

Very important is repetition. Besides syntactical repetition (parallelism) mentioned above, pay attention to the repetition of "battle", because it is this word which on the one hand, actually marks the shift from one type of narration to another (the first "battle" bringing in the author's voice, the last two - that of Abramovici). On the other hand, the repetition creates continuity and cohesion and allows the two voices merge, making the transition smooth and almost imperceptible.

4. "This is Willie Stark, gents. From up home at Mason City. Me and Willie was in school together. Yeah, and Willie, he was a bookworm, and he was teacher's pet. Wuzn't you, Willie?" And Alex nudged the teacher's pet in the ribs. (R. W.)

Alex's little speech gives a fair characteristic of the speaker. The substandard "gents", colloquial "me", irregularities of grammar ("me and Willie was"), pronunciation (graphon "wuzn't"), syntax ("Willie, he was"), abundance of set phrases ("he was a bookworm", "he was a teacher's pet", "from up home") - all this shows the low educational and cultural level of the speaker.

It is very important that such a man introduces the beginning politician to his future voters and followers. In this way R. P. Warren stresses the gap between the aspiring and ambitious, but very common and run-of-the-mill young man starting on his political career, and the false and ruthless experienced politician in the end of this road.

Note the author's sympathy towards the young Stark which is seen from the periphrastic nomination of the protagonist ("teacher's pet") in the author's final remark.

5. From that day on, thundering trains loomed in his dreams - hurtling, sleek, black monsters whose stack pipes belched gobs of serpentine smoke, whose seething fireboxes coughed out clouds of pink sparks, whose pushing pistons sprayed jets of hissing steam - panting trains that roared yammeringly over farflung, gleaming rails only to come to limp and convulsive halts-long, fearful trains that were hauled brutally forward by red-eyed locomotives that you loved watching as they (and you trembling) crashed past (and you longing to run but finding your feet strangely glued to the ground). (Wr.)

This paragraph from Richard Wright is a description into which the character's voice is gradually introduced first through the second person pronoun "you", later also graphically and syntactically - through the so-called embedded sentences, which explicitly describe the personage's emotions.

The paragraph is dominated by the sustained metaphor "trains" = "monsters". Each clause of this long (the length of this one sentence, constituting a whole paragraph, is over 90 words) structure contains its own verb-metaphor - "belched", "coughed out", "sprayed", etc., metaphorical epithets contributing to the image of the monster - "thundering", "hurtling", "seething", "pushing", "hissing", etc. Their participial form also helps to convey the effect of dynamic motion. The latter is inseparable from the deafening noise, and besides "roared", "thundering", "hissing", there is onomatopoeic "yammeringly".

The paragraph abounds in epithets - single (e. g. "serpentine smoke"), pairs (e. g. "farflung, gleaming rails"), strings ("hurtling, sleek, black monsters"), expressed not only by the traditional adjectives and participles but also by qualitative adverbs ("brutally", "yammeringly"). Many epithets, as it was mentioned before, are metaphorical, included into the formation of the sustained metaphor. The latter besides the developed central image of the monstrous train, consists of at least two minor ones-"red-eyed locomotives", "limp and convulsive halts".

The syntax of the sentence-paragraph shows several groups of parallel constructions, reinforced by various types of repetitions (morphological - of the -ing-suffix, caused by the use of eleven

participles; anaphoric - of "whose"; thematic - of the word "train"). All the parallelisms and repetitions create a definitely perceived rhythm of the passage which adds to the general effect of dynamic motion.

Taken together, the abundance of verbs and verbals denoting fast and noisy action, having a negative connotation, of onomatopoeic words, of repetitions - all of these phonetic, morphological, lexical and syntactical means create a threatening and formidable image of the description, which both frightens and fascinates the protagonist.

2. EXTRACTS FOR COMPREHENSIVE STYLISTIC ANALYSIS

1. As various aids to recovery were removed from him and he began to speak more, it was observed that his relationship to language was unusual. He mouthed. Not only did he clench his fists with the effort of speaking, he squinted. It seemed that a word was an object, a material object, round and smooth sometimes, a golf-ball of a thing that he could just about manage to get through his mouth, though it deformed his face in the passage. Some words were jagged and these became awful passages of pain and struggle that made the other children laugh. Patience and silence seemed the greater part of his nature. Bit by bit he learnt to control the anguish of speaking until the golf-balls and jagged stones, the toads and jewels passed through his mouth with not much more than the normal effort. (W. Gl.)

2. "Is anything wrong?" asked the tall well-muscled manager with menacing inscrutability, arriving to ensure that nothing in his restaurant ever would go amiss. A second contender for the world karate championship glided noiselessly up alongside in formidable allegiance (Js. H.)

3. As Prew listened the mobile face before him melted to a battle-blackened skull as though a flamethrower had passed over it, kissed it lightly, and moved on. The skull talked on to him about his health. (J.)

4. Scobie turned up James Street past the Secretariat. With its long balconies it has always reminded him of a hospital. For fifteen years he had watched the arrival of a succession of patients; periodically at the end of eighteen months certain patients were sent home, yellow and nervy and others took their place-Colonial Secretaries, Secretaries of Agriculture, Treasurers and Directors of Public Works. He watched their -temperature charts every one - the first outbreak of unreasonable temper, the drink too many, the sudden attack for principle after a year of acquiescence. The black clerks carried their bedside manner like doctors down the corridors; cheerful and respectful they put up with any insult. The patient was always right. (Gr. Gr.)

5. In a very few minutes an ambulance came, the team was told all the nothing that was known about the child and he was driven away, the ambulance bell ringing, unnecessarily. (W. Gl.)

6. This area took Matty and absorbed him. He received pocket money. He slept in a long attic. He ate well. He wore a thick dark-grey suit and grey overalls. He carried things. He became the Boy. (W. Gl.)

7. We have all seen those swinging gates which, when their swing is considerable, go to and fro without locking. When the swing has declined, however, the latch suddenly drops to its place, the gate is held and after a short rattle the motion is all over. We have to explain an effect something like that. When the two atoms meet, the repulsions of their electron shells usually cause them to recoil; but if the motion is small and the atoms spend a longer time in each other's neighbourhood, there is time for something to happen in the internal arrangements of both atoms, like the drop of the latch-gate into its socket, and the atoms are held. (W. Br.)

8. We marched on, fifteen miles a day, till we came to the maze of canals and streams which lead the Euphrates into the Babylonian cornfields. The bridges are built high for the floods of winter. Sometimes the ricefields spread their tassled lakes, off which the morning sun would glance to blind us. Then one noon, when the glare had shifted, we saw ahead the great black walls of Babylon, stretched on the low horizon against the heavy sky. Not that its walls were near; it was their height that let us see them. When at last we passed between the wheatfields yellowing for the second harvest, which fringed the moat, and stood below, it was like being under mountain cliffs. One could see the bricks and bitumen; yet it seemed impossible this could be the work of human hands. Seventy-five feet stand the walls of Babylon; more than thirty thick; and each side of the square they form measure fifteen miles. We saw no sign of the royal army; there was room for it all to encamp within, some twenty thousand foot and fifty thousand horse.

The walls have a hundred gates of solid bronze. We went in by the Royal Way, lined with banners and standards, with Magi holding fire-altars, with trumpeters and praise-singers, with satraps and commanders. Further on was the army; the walls of Babylon enclose a whole countryside. All its parks can grow grain in case of siege; it is watered from the Euphrates. An impregnable city.

The King entered in his chariot. He made a fine figure, overtopping by half a head his charioteer, shining in white and purple. The Babylonians roared their acclamation, as he drove off with a train of lords and satraps to show himself to the army. (M.R.)

9. You know a lot of trouble has been caused by memoirs. Indiscreet revelations, that sort of thing. People who have been close as an oyster all their lives seem positively to relish causing trouble when they themselves will be comfortably dead. It gives them a kind of malicious glee. (Ch.)

10. "Call Elizabeth Cluppins," said Sergeant Buzfuz. The nearest usher called for Elizabeth Tuppins, another one, at a little distance of, demanded Elizabeth Jupkins; and a third rushed in a breathless state into Ring Street and screamed for Elizabeth Muffins till he was hoarse. (D.)

11. "You're the last person I wanted to see. The sight of you dries up all my plans and hopes. I wish I were back at war still, because it's easier to fight you than to live with you. War's a pleasure do you hear me? - War's a pleasure compared to what faces us now: trying to build up a peacetime with you in the middle of it."

"I'm not going to be a part of any peacetime of yours. I'm going a long way from here and make my own world that's fit for a man to live in. Where a man can be free, and have a chance, and do what he wants to do in his own way," Henry said.

"Henry, let's try again."

"Try what? Living here? Speaking polite down to all the old men like you? Standing like sheep at the street corner until - the red light turns to green? Being a good boy and a good sheep, like all the stinking ideas you get out your books? Oh, no! I'll make a world, and I'll show you." (Th. W.)

12. I began to think how little I had saved, how long a time it took to save at all, how short a time I might have at my age to live, and how she would be left to the rough mercies of the world. (D.)

13. She was sitting down with the "Good Earth" in front of her. She put it aside the moment she made her decision, got up and went to the closet where perched on things that looked like huge wooden collar-buttons. She took two hats, tried on both of them, and went back to the closet and took out a third, which she kept on. Gloves, purse, cigarette extinguished, and she was ready to go. (J.O'H.)

14. "How long have you known him? What's he like?" "Since Christmas. He's from Seattle and he spent Christmas with friends of mine in Greenwich is how I happened to meet him. I sat next to him at dinner the night after Christmas, and he was the quiet type, I thought. He looked to be the quiet type. So I found out what he did and I began talking about gastroenterostomies and stuff and he just sat there and nodded all the time I was talking. You know, when I was going to be a nurse a year before last. Finally I said something to him. I asked him if by any chance he was listening to what I was saying, or bored, or what? 'No, not bored,' he said. 'Just cockeyed.' And he was. Cockeyed. It seems so long ago and so hard to believe we were ever strangers like that, but that's how I met him, or my first conversation with him. Actually he's very good. His family have loads of money from the lumber business and I've never seen anything like the way he spends money. But only when it doesn't interfere with his work at P. and S. He has a Packard that he keeps in Greenwich and hardly ever uses except when he comes to see me. He was a marvellous basketball player at Dartmouth and two weeks ago when he came up to our house he hadn't had a golf stick in his hands since last summer and he went out and shot an eighty-seven. He's very homely, but he has this dry sense of humor that at first you don't quite know whether he's even listening to you, but the things he says. Sometimes I think - oh, not really, but a stranger overhearing him might suggest sending him to an alienist." (J. O'H.)

15. My appointment with the Charters Electrical Company wasn't until afternoon, so I spent the morning wandering round the town. There was a lot of dirty snow and slush about, and the sky was grey and sagging with another load of the stuff, but the morning was fine enough for a walk. Gretley in daylight provided no surprise. It was one of those English towns that seem to have been built simply to make money for people who don't even condescend to live in them. (P.)

16. This constant succession of glasses produced considerable effect upon Mr. Pickwick; his countenance beamed with the most sunny smiles, laughter played around his lips, and good-humoured merriment twinkled in his eyes. Yielding by degrees to the influence of the exciting liquid rendered more so by the heat, Mr. Pickwick expressed a strong desire to recollect a song which he had heard in his infancy, and the attempt proving abortive, sought to stimulate his memory with more glasses of punch, which appeared to have quite a contrary effect; for, from forgetting the words of the song, he began to forget how to articulate any words at all; and finally, after rising to his legs to address the company in an eloquent speech, he fell into the barrow, and fast asleep, simultaneously. (D.)

17. Mr. Topper turned from the tree and wormed himself into the automobile. And the observer, had he been endowed with cattish curiosity would have noted by the laborings of Topper's body that he had not long been familiar with the driving seat of an automobile. Once, in, he relaxed, then, collecting his scattered members, arranged his feet and hands as Mark had patiently instructed him. (Th. S.)

18. It was a marvellous day in late August, and Wimsey's soul purred within him as he pushed the car along. The road from Kirkcudbright to Newton-Stuart is of a varied loveliness hard to surpass, and with the sky full of bright sun and rolling cloud-banks, hedges filled with flowers, a well-made road, a lively engine and a prospect of a good corpse at the end of it, Lord Peter's cup of happiness was full. He was a man who loved simple pleasures.

He passed through Gatehouse, waving a cheerful hand to the proprietor of Antworth Hotel, climbed up beneath the grim blackness of Cardoness Castle, drank in for the thousandth time the strange Japanese beauty of Mossyard Farm, set like a red jewel under its tufted trees on the blue

sea's rim, and the Italian loveliness of Kirkdale, with its fringe of thin and twisted trees and the blue coast gleaming across the way. (D. S.)

19. The two transports had sneaked up from the South in the first graying flush of dawn, their cumbersome mass cutting smoothly through the water whose still greater mass bore them silently, themselves as gray as the dawn which camouflaged them. Now, in the fresh early morning of a lovely tropic day they lay quietly at anchor in the channel, nearer to the one island than to the other which was only a cloud on the horizon. To their crews, this was a routine mission and one they knew well: that of delivering fresh reinforcement troops. But to the men who comprised the cargo of infantry this trip was neither routine nor known and was composed of a mixture of dense anxiety and tense excitement. (J.)

20. I am always drawn back to places where I have lived, the houses and their neighbourhoods. For instance, there is a brown-stone in the East Seventies where, during the early years of the war, I had my first New York apartment. It was one room crowded with attic furniture, a sofa and fat chairs upholstered in that itchy, particular red velvet that one associates with hot days on a train. The walls were stucco, and a color rather like tobacco-spit. Everywhere, in the bathroom too, there were prints of Roman ruins freckled, brown with age. The single window looked out on the fire escape. Even so, my spirits heightened whenever I felt in my pocket the key to this apartment; with all its gloom, it was still a place of my own, the first, and my books were there, and jars of pencils to sharpen, everything I needed, so I felt, to become the writer I wanted to be. (T. C.)

21. He leaned his elbows on the porch ledge and stood looking down through the screens at the familiar scene of the barracks square laid out below with the tiers of porches dark in the faces of the three-story concrete barracks fronting on the square. He was feeling a half-sheepish affection for his vantage point that he was leaving.

Below him under the blows of the February Hawaiian sun the quadrangle gasped defencelessly, like an exhausted fighter. Through the heat haze the thin midmorning film of the parched red dust came up a muted orchestra of sounds: the clanking of steel-wheeled carts bouncing over brick, the slappings of oiled leather sling-straps, the shuffling beat of shoesoles, the hoarse expletive of irritated noncoms. (J.)

22. Around noon the last shivering wedding guest arrived at the farmhouse: then for all the miles around nothing moved on the gale-haunted moors - neither carriage, wagon, nor human figure. The road wound emptily over the low hills. The gray day turned still colder, and invisible clouds of air began to stir slowly in great icy swaths, as if signalling some convulsive change beyond the sky. From across the downs came the boom of surf against the island cliffs. Within an hour the sea wind rose to a steady moan, and then within the next hour rose still more to become a screaming ocean of air.

Ribbons of shouted laughter and music - wild waltzes and reels streamed thinly from the house, but all the wedding sounds were engulfed, drowned and then lost in the steady roar of the gale. Finally, at three o'clock, spits of snow became a steady swirl of white that obscured the landscape more thoroughly than any fog that had ever rolled in from the sea. (M. W.)

23. There was an area east of the Isle of Dogs in London which was an unusual mixture even for those surroundings. Among the walled-off rectangles of water, the warehouses, railway lines and travelling cranes, were two streets of mean houses with two pubs and two shops among them. The bulks of tramp steamers hung over the houses where there had been as many languages spoken as families that lived there. But just now not much was being said, for the whole area had been

evacuated officially and even a ship that was hit and set on fire had few spectators near it. There was a kind of tent in the sky over London, which was composed of the faint white beams of searchlights, with barrage balloons dotted here and there. The barrage balloons were all that the searchlights discovered in the sky, and the bombs came down, it seemed, mysteriously out of emptiness. They fell round the great fire.

The men at the edge of the fire could only watch it burn, out of control. The drone of the bombers was dying away. The five-mile-high tent of chalky lights had disappeared, been struck all at once, but the light of the great fire was bright as ever, brighter perhaps. Now the pink aura of it had spread. Saffron and ochre turned to blood-colour. The shivering of the white heart of the fire had quickened beyond the capacity of the eye to analyse it into an outrageous glare. High above the glare and visible now for the first time between two pillars of lighted smoke was the steely and untouched round of the full moon - the lover's, hunter's, poet's moon; and now - an ancient and severe goddess credited with a new function and a new title - the bomber's moon. She was Artemis of the bombers, more pitiless than ever before. (W. Gl.)

24. There is no month in the whole year, in which nature wears a more beautiful appearance than in the month of August; Spring has many beauties, and May is a fresh and blooming month: but the charms of this time of year are enhanced by their contrast with the winter season. August has no such advantage. It comes when we remember nothing but clear skies, green fields, and sweet-smelling flowers - when the recollection of snow, and ice, and bleak winds, has faded from our minds as completely as they have disappeared from the earth - and yet what a pleasant time it is. Orchards and cornfields ring with the hum of labour; trees bend beneath the thick clusters of rich fruit which bow their branches to the ground; and the corn, piled in graceful sheaves, or waving in every light breath that sweeps above it, as if it wooed the sickle, tinges the landscape with a golden hue. A mellow softness appears to hang over the whole earth; the influence of the season seems to extend itself to the very wagon, whose slow motion across the wellreaped field is perceptible only to the eye, but strikes with no harsh sound upon the ear. (D.)

25. They say you never hear the one that hits you. That is true of bullets because if you hear them they are already past. I heard the last shell that hit this hotel. Heard it start from the battery, then come with a whistling incoming roar like a subway train, to crash against a cornice and shower the room with broken glass and plaster. And while the glass still tinkled down and you listened for the next one to start, you realized that now finally you were back in Madrid.

Madrid is quiet now. Aragon is the active front. There is little fighting around Madrid except mining and countermining, trench raiding, trench mortar strafing and sniping in the stalemate of constant siege warfare going on in Carabanchel, Usera and University City. The cities are shelled very little. Some days there is no shelling and the weather is beautiful and the streets crowded. Shops full of clothing, jewelry stores, camera shops, picture dealers, antiquarians are all open and cafes and bars are crowded. Beer is scarce and whisky is almost unobtainable. The store windows are full of Spanish imitations of all cordials, whiskys, vermouths. These are not recommended for internal use though I am employing something called Milords Ecosses Whisky on my face after shaving. It swarts a little but feels very hygienic. I believe it would be a possible cure for athlete's foot, but one must be very careful not to spill it on one's clothes because it eats wool.

The crowds are cheerful and the sandbagged-fronted cinemas are crowded every afternoon. The nearer one gets to the front, the more cheerful and optimistic the people are. At the front itself optimism reaches such a point that, very much against my good judgement, I was induced to go swimming in a small river forming No Man's Land on the Guenca. The river was a fast flowing

stream, very chilly and completely dominated by the Fascist positions, which made me even chiller. I became so chilly at the idea of swimming in the river at all under the circumstances that when I actually entered the water it felt rather pleasant. But it felt even pleasanter to get out of the water and behind a tree. At this moment a Government officer, who was a member of the optimistic swimming party shot a watersnake with his pistol, hitting it on the third shot. This brought a reprimand from another not so completely optimistic officer member who asked what he wanted to do with that shooting, get the machine-guns turned on us? We shot no more snakes that day but I saw three trout in the stream which would weigh over four pound apiece. Heavy old deep-sided ones that rolled up to take the grasshoppers I threw them, making swirls in the water as deep as though you had dropped a paving stone into the stream. All along the stream where no road ever led until the war you could see trout, small ones in the shallows and the bigger kind in the pools and in the shadows of the bank. It is a river worth fighting for, but just a little cold for swimming.

At this moment a shell has just alighted on a house up the street from the hotel where I am typing this. A little boy is crying in the street. A Militiaman has picked him and is comforting him. There is no one killed in our street and the people who started to run slowed down and grin nervously. The one who never started to run at all looks at the others in a very superior way, and the town we are living in now is called Madrid. (H.)

26. And then he remembered that he did not love Gloria. He could not love a common thief. She was a common thief, too. You could see that in her face. There was something in her face, some unconventional thing along with the rest of her beauty, her mouth and eyes and nose - somewhere around the eyes, perhaps, or was it the mouth? - she did not have the conventional look. Emily, yes, Emily had it. He could look at Emily dispassionately, impersonally, as though he did not know her - objectively? wasn't it called? He could look at her and see how much she looked like dozens of girls who had been born and brought up as she had been. You saw them at the theatres, at the best cabarets and speakeasies, at the good clubs on Long Island - and then you saw the same girls, the same women, dressed the same, differing only in the accent of their speech, at clubs in other cities, at horse shows and football games and dances, at Junior League conventions. Emily, he decided after eighteen years of marriage, was a type. And he knew why she was a type, or he knew the thing that made the difference in the look of a girl like Gloria. Gloria led a certain kind of life, a sordid life; drinking and sleeping with men and God knows what all, and had seen more of "life" than Emily ever possibly would see. Whereas Emily had been brought up a certain way, always accustomed to money and the good ways of spending it. In other words, all her life Emily had been looking at nice things, nice houses, cars, pictures, grounds, clothes, people. Things that were easy to look at, and people that were easy to look at: with healthy complexions and good teeth, people who had had pasturized milk to drink and proper food all their lives from the time they were infants; people who lived in houses that were kept clean, and painted when paint was needed, who took care of their minds, were taken care of: and they got the look that Emily and girls-women like her had. Whereas Gloria - well, take for instance the people she was with the night he saw her two nights ago, the first night he went out with her. The man that liked to eat, for instance. Where did he come from? He might have come from the Ghetto. Liggett happened to know that there were places in the slums where eighty families would use the same outside toilet. A little thing, but imagine what it must look like! Imagine having spent your formative years living like, well, somewhat the way you lived in the Army. Imagine what effect that would have on your mind. And of course a thing like that didn't only affect your mind: it showed in your face, absolutely. Not that it was so obvious in Gloria's case. She had good teeth and a good complexion and a healthy body but there was something wrong somewhere. She had not gone to the very best schools, for instance. A little thing perhaps, but important.

Her family - he didn't know anything about them; just that she lived with her mother and her mother's brother. Maybe she was a bastard. That was possible. She could be a bastard. That can happen in this country. Maybe her mother was never married. Sure, that could happen in this country. He never heard of it except among poor people and Gloria's family were not poor. But why couldn't it happen in this country? The first time he and Emily ever stayed together they took a chance on having children, and in those days people didn't know as much about not getting caught as they do today. Gloria was even older than Ruth so maybe her mother had done just what Emily had done, with no luck. Maybe Gloria's father was killed in a railroad accident or something, intending to marry Gloria's mother, but on the night he first stayed with her, maybe on his way home he was killed by an automobile or a hold-up man, or something. It could happen. There was a fellow in New Haven that was very mysterious about his family. His mother was on the stage, and nothing was ever said about his father. Liggett wished now that he had known the fellow better. Now he couldn't remember the fellow's name, but some of the fellows in Liggett's crowd had wondered about this What's-His-Name. He drew for the "Record". An artist. Well, bastards were always talented people. Some of the most famous men in history were bastards. Not bastards in any de-rogatory sense of the word, but love children. (How awful to be a love child. It'd be better to be a bastard. If I were a bastard I'd rather be called a bastard than a love child.) Now Gloria, she drew or painted. She was interested in art. And she certainly knew a lot of funny people. She knew that bunch of kids from New Haven, young Billy and those kids. But anybody could meet them, and anybody could meet Gloria. God damn it! That was the worst of it! Anybody could meet Gloria. He thought that all through dinner, looking at his wife, his two daughters, seeing in their faces the thing he had been thinking about a proper upbringing and looking at nice things and what it does to your face. He saw them, and he thought of Gloria, and that anybody could meet Gloria, and any-body, somebody she picked up in a speakeasy somewhere, probably was with her now, this minute.

"I don't think I'll wait for dessert," he said. (J. O'H.)

27. But by the time he had said that, Matty was rapt, gazing at the glass on the three other walls. It was all mirror, even the backs of the doors, and it was not just plain mirrors, it distorted so that Matty saw himself half a dozen times, pulled out sideways and squashed down from above; and Mr. Hanrahan was the shape of a sofa.

"Ha," said Mr. Hanrahan. "You're admiring my bits of glass I see. Isn't that a good idea for a daily mortification of sinful pride? Mrs. Hanrahan! Where are you?"

Mrs. Hanrahan appeared as if materialized, for what with the window and the mirrors a door opening here or there was little more than a watery conflux of light. She was thinner than Matty, shorter than Mr. Hanrahan and had an air of having been used up.

"What is it, Mr. Hanrahan?"

"Here he is, I've found him!"

"Oh the poor man with his mended face!"

"I'll teach them, the awesome frivolity of it, wanting a man about the place! Girls! Come here, the lot of you!"

Then there was a watery conflux in various parts of the wall, some darkness and here and there a dazzle of light.

"My seven girls," cried Mr. Hanrahan, counting them busily. "You wanted a man about the place, did you? Too many females were there? Not a young man for a mile! I'll teach you! Here's the new man about the place! Take a good look at him!"

The girls had formed into a semicircle. There were the twins Francesca and Teresa, hardly out of the cradle, but pretty. Matty instinctively held his hand so that they should not be frightened by his left side which they could see. There was Bridget, rather taller and pretty and peering short-sightedly, and there was Berna-dette who was taller and prettier and wholly nubile, and there was Cecilia who was shorter and just as pretty and nubiler if anything, and there was Gabriel Jane, turner-of-heads-in-the-street, and there was the firstborn, dressed for a barbecue, Mary Michael: and whoever looked on Mary Michael was lost. (W. Gl.)

28. Never had there been so full an assembly, for mysteriously united in spite of all their differences, they had taken arms against a common peril. Like cattle when a dog comes into the field, they stood head to head and shoulder to shoulder, prepared to run upon and trample the invader to death. They had come, too, no doubt, to get some notion of what sort of presents they would ultimately be expected to give; for though the question of wedding gifts was usually graduated in this way - "What are you givin'?" Nicholas is givin' spoons!" - so very much depended on the bridegroom. If he were sleek, well-brushed, prosperous-looking, it was more necessary to give him nice things; he would expect them. In the end each gave exactly what was right and proper, by a species of family adjustment arrived at as prices are arrived at on the Stock Exchange - the exact niceties being regulated at Timothy's commodious, red-brick residence in Bayswater, over-looking the Park, where dwelt Aunts Ann, Juley and Hester.

The uneasiness of the Forsyte family has been justified by the simple mention of the hat. How impossible and wrong would it have been for any family, with the regard for appearances which should ever characterize the great upper-middle class to feel otherwise than uneasy!

The author of the uneasiness stood talking to June by the further door; his curly hair had a rumpled appearance as though he found what was going on around him unusual. He had an air, too, of having a joke all to himself.

George, speaking aside to his brother Eustace, said: "looks as if he might make a bolt of it - the dashing Buccaneer!" This "very singular-looking man", as Mrs. Small afterwards called him, was of medium height and strong build with a pale, brown face, a dust coloured moustache, very prominent cheekbones, and hollow cheeks. His forehead sloped back towards the crown of his head, and bulged out in bumps over the eyes, like forehead seen in the lion-house at the Zoo. He had cherry-coloured eyes, disconcertingly inattentive at times. Old Jolyon's coachman, after driving June and Bosinney to the theatre, had remarked to the butler:

"I dunno what to make of'im. Looks to me for all the world like an—'alf-tame leopard."

And every now and then a Forsyte would come up, sidle round, and take a look at him. June stood in front, fending off this idle curiosity - a little bit of a thing, as somebody once said, "all hair and spirit", with fearless blue eyes, a firm jaw, and a bright colour, whose face and body seemed too slender for her crown of red-gold hair.

A tall woman, with a beautiful figure, which some member of the family had once compared to a heathen goddess, stood looking at these with a shadowy smile. Her hands, gloved in French grey, were crossed one over the other, her grave, charming face held to one side, and the eyes of all men near were fastened on it. Her figure swayed, so balanced that the very air seemed to set it moving. There was warmth, but little colour, in her cheeks; her large, dark eyes were soft. But it was at her

lips - asking a question, giving an answer, with that shadowy smile -that men looked; they were sensitive lips, sensuous and sweet, and through them seemed to come warmth and perfume of a flower.

The engaged couple thus scrutinized were unconscious of this passive goddess. (G.)

29. Tom told them of another famous escaped slavewoman. "She named Harriet Tubman. Ain't no tellin' how many times she come back South an' led out different whole bunches o' folks like us to freedom up Nawth on sump'n dey's callin' de "Unnergroun' Rairoad". Fac', she done it so much dey claims by now white folks got out forty thousand dollars' worth o' rewards fo' her, alive or dead."

"Lawd have mercy, wouldn't o' thought white folks pay dat much to catch no nigger in de worl!" said Sister Sarah.

He told them that in a far-distant state called California, two white men were said to have been building a sawmill when they discovered an unbelievable wealth of gold in the ground, and thousands of people were said to be rushing in in wagons, on mules, even afoot to reach the place where it was claimed that gold could be dug up by the shovelful.

He said finally that in the North great debates on the subject of slavery were being held between two white men named Stephen Douglas and Abraham Lincoln.

"Which one 'em for de niggers?" asked Gran'mammy Kizzy.

"Well, soun' like de Massa Lincoln, leas'ways de bes' I can tell," said Tom.

"Well, praise de Lawd an' give 'im stren'th" said Kizzy.

Sucking his teeth, Chicken George got up patting his ample belly and turned to Tom. "Looka here, boy, why'n't you'n me stretch our legs, walk off some dat meal?"

"Yassuh, Pappy," Tom almost stammered, scarcely able to conceal his amazement and trying to act casual.

The women, who were no less startled, exchanged quizzical, significant glances when Chicken George and Tom set off together down the road. Sister Sarah exclaimed softly, 'Lawd, y'all realize dat boy done growed nigh as his daddy!' James and Lewis stared after their father and older brother nearly sick with envy, but they knew better than to invite themselves along. But the two younger girls, L'il Kizzy and Mary, couldn't resist leaping up and happily starting to hop-skip along eight or ten steps behind them.

Without even looking back at them, Chicken George ordered, "Git on back younder an' he'p y'all's mammy wid dem dishes'."

"Aw, Pappy," they whined in unison.

"Git, done tol' you."

Half turning around his eyes loving his little sisters, Tom chided them gently, "Ain't y'all hear Pappy? We see you later on."

With the girls' complaining sounds behind them, they walked on in silence for a little way and Chicken George spoke almost gruffly. "Looka here, reckon you know I ain't meant no harm jes'teasin' you a l'il at dinner."

"Aw, nawzuh," Tom said, privately astounded at what amounted to an apology from his father. "I knowed you was jes' teasin'."

Grunting, Chicken George said, "What say we head on down an' look in on dem chickens? See what keepin' dat nocount L'il George down dere so long. All I knows, he mighta cooked an' et up some dem chickens fo' his Thankagivin' by now."

Tom laughed. "L'il George mean well, Pappy. He jes' a l'il slow. He done tol' me he jes' don' love dem birds like you does." Tom paused, then decided to venture his accompanying thought. "I 'speck nobody in de worl' loves dem birds like you does."

But Chicken George agreed readily enough. "Nobody in dis fa-mily, anyways. I done tried 'em all 'ceptin 'you. Seem like all de res' my boys willin' to spend dey lives draggin' from one end of a fiel' to de other, lookin' up a mule' butt'." He considered for a moment. "Yo' blacksmithin', wouldn't 'zackly call dat no high livin' neither-nothin' like gamecoclin' - but leas' ways it's a man's work."

Tom wondered if his father ever seriously respected anything excepting fighting chickens. He felt deeply grateful that somehow he had escaped into the solid, stable trade of blacksmithing. But he expressed his thoughts in an oblique way. "Don't see nothin' wrong wid farmin', Pappy. If some folks wasn't farming, 'speck nobody wouldn't be eatin'. I jes' took to blacksmithin' same as you wid gamecoclin', 'cause I loves it, an' de Lawd gimme a knack fo' it. Jes' ever'body don' love de same things."

"Well, leas' you an' me got sense to make money doin' what we likes," said Chicken George. (Al. H.)

30. It was a flaking three-storey house in the ancient part of the city, a century old if it was a day, but like all houses it had been given a thin fireproof plastic sheath many years ago, and this preservative shell seemed to be the only thing holding it in the sky.

"Here we are."

The engine slammed to a stop. Beatty, Stoneman and Black ran up the sidewalk, suddenly odious and fat in the plump fireproof slickers. Montag followed.

They crashed the front door and grabbed at a woman, though she was not running, she was not trying to escape. She was only standing, weaving from side to side, her eyes fixed upon a nothingness in the wall as if they had struck her a terrible blow upon the head. Her tongue was moving in her mouth, and her eyes seemed to be trying to remember something.

Next thing they were up in musty blackness, swinging silver hatchets at doors that were, after all, unlocked, tumbling through like boys all rollic and shout. "Hey!" A fountain of books sprang down upon Montag as he climbed shuddering up the sheer stair-well. How inconvenient! Always before it had been like snuffing a candle. The police went first and adhesive-taped the victim's mouth and bandaged him off into their glittering beetle cars, so when you arrived you found an empty house. You weren't hurting anyone, you were hurting only things! And since things really couldn't be hurt, since things felt nothing, and things don't scream and cry out, there was nothing to tease your conscience later. You were simply cleaning up. Janitorial work, essentially. Everything to its proper place. Quick with the kerosene! Who's got a match?

But now, tonight, someone had slipped. This woman was spoiling the ritual. The men were making too much noise, laughing, joking to cover her terrible accusing silence below. She made the empty rooms roar with accusation and shake down a fine dust of guilt that was sucked in their nostrils as

they plunged about. It was neither cricket nor correct. Montag felt an immense irritation. She shouldn't be here, on top of everything!

Books bombarded his shoulders, his arms, his upturned face. A book alighted, almost obediently, like a white pigeon, in his hands, wings fluttering. In the dim, wavering light, a page hung open and it was like a snowy feather, the words delicately painted thereon. In all the rush and fervour, Montag had only an instant to read a line, but it blazed in his mind for the next minute as if stamped there with fiery steel. "Time has fallen asleep in the. afternoon sunshine." He dropped the book. Immediately, another fell into his arms.

"Montag, up here!"

Montag's hand closed like a mouth, crushed the book with wild devotion, with an insanity of mindlessness to his chest. The men above were hurling shovelfuls of magazines into the dusty air. They fell like slaughtered birds and the woman stood below, like a small girl, among the bodies.

Montag had done nothing. His hand had done it all, his hand, with a brain of its own, with a conscience and a curiosity in each trembling finger, had turned thief. Now, it plunged the book back under his arm, pressed it tight to sweating armpit, rushed out empty, with a magician's flourish! Look here! Innocent! Look!

He gazed, shaken, at that white hand. He held it way out, as if he were far-sighted. He held it close, as if he were blind.

"Montag!" He jerked about.

"Don't stand there, idiot!" The books lay like great mounds of fishes left to dry. The men danced and slipped and fell over them. Titles glittered their golden eyes falling, gone.

"Kerosene!"

They pumped the cold fluid from the numbered 451 tanks strapped to their shoulders. They coated each book, they pumped rooms full of it. They hurried downstairs, Montag staggered after them in the kerosene fumes.

"Come on, woman!" The woman knelt among the books, touching the drenched leather and cardboard, reading the gilt titles with her fingers while her eyes accused Montag.

"You can't ever have my books," she said.

"You know the law," said Beatty. "Where's your common sense? None of those books agree with each other. You've been locked up here for years with a regular damned Tower of Babel. Snap out of it. The people in those books never lived. Come on now!"

She shook her head. "The whole house is going up," said Beatty.

The men walked clumsily to the door. They glanced back at Montag; who stood near the woman.

"You're not leaving her here?" he protested.

"She won't come."

"Force her, then!"

Beatty raised his hand in which was concealed the igniter. "We're due back at the house. Besides, these fanatics always try suicide; the pattern's familiar."

Montag placed his hand on the woman's elbow. "You can come with me." "No," she said. "Thank you, anyway." "I'm counting to ten," said Beatty. "One. Two." "Please," said Montag. "Go on," said the woman. Three. Four." "Here." Montag pulled at the woman. The woman replied quietly. "I want to stay here." "Five. Six." "You can't stop counting," she said. She opened the fingers of one hand slightly and in the palm of the hand was a single slender object. An ordinary kitchen match.

The sight of it rushed the men out and down away from the house. Captain Beatty, keeping his dignity, backed slowly through the front door, his pink face burnt and shiny from a thousand fires and night excitements. God, thought Montag, how true! Always at night the alarm comes. Never by day! Is it because the fire is prettier by night? More spectacle, a better show? The pink face of Beatty now showed the faintest panic in the door. The woman's hand twitched on the single matchstick. The fumes of kerosene bloomed up about her. Montag felt the hidden book pound like a heart against his chest. (R. Br.)

РОЗДІЛ 4. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Які основні напрямки стилістичного дослідження?
2. Які форми і типи мовлення ви знаєте?
3. Що таке функціональний стиль і які існують функціональні?
4. Що ви знаєте про дослідження в області стилю художнього мовлення?
5. Що ви знаєте про вивчення індивідуального стилю? Щонайчастіше привертає увагу теоретиків стилю?
6. Що таке передній план і як він працює в текст?
7. Які рівні лінгвістичного аналізу ви знаєте і які з них доречні для стилістичного аналізу?
8. Що таке декодування стилістики?
9. Що є головним завданням практичної стилістики?
10. Яка кінцева мета стилістичного аналізу?
11. Що таке звукоімітація? Які ви знаєте випадки звукоімітації?
12. Що таке графон? Які види та функції графону ви знаєте?
13. Що досягається графічними змінами письма: його типу, інтервалів графем і ліній?
14. Які фонографічні засоби переважно використовуються в прозі, а які в поезії?
15. Які основні випадки морфемного переднього плану?
16. Які функції виконує морфемний повтор?
17. Як морфемні потрапляють на передній план в оказіональних словах?
18. Чим відрізняються оказіональні слова і неологізми?
19. Що таке іронія, яке лексичні засоби використовуються для її утворення?
20. Які види іронії ви знаєте? Яка довжина контексту потрібна для реалізації кожного з них?
21. Які механізми формування іронії найчастіше спостерігаються? Чи можете ви пояснити роль повтору у створенні іронії?
22. Чи можете ви назвати англійських, американських або українських письменників, відомих своєю винахідливістю та багатогранністю у використанні іронії?
23. Знайдіть та наведіть приклади іронії в книгах, які ви читаете як для роботи, так і для задоволення.
24. Що ви можете сказати про значення слова? Які види лексичного значення ви знаєте?
25. Які ви знаєте конотаційні значення? Наведіть власні приклади.
26. Яка роль контексту в актуалізації смислу?
27. Які регістри спілкування відображені в стилістичній диференціації лексики?
28. Розкажіть про загальнолітературні слова, що ілюструються прикладами з прози XIX-XX століття.
29. Які основні підгрупи слів спеціальної літератури?
30. Що ви знаєте про терміни, їх будову, значення, функції?
31. Назвіть сфери вживання архаїчних слів і їх форми?
32. Чи можете ви розпізнати загальнорозмовні слова в літературному текст?
33. Які основні характеристики сленгу?
34. Які ви знаєте професійні та суспільні жаргонізми?
35. Яке місце і роль діалектних слів у національних мовах? у художньому тексті?
36. Що таке антономазія? Які значення взаємодіють у її формуванні? Які види антономазії ви знаєте? Наведіть приклади кожного.
37. Чи пам'ятаєте ви якісь мовні імена з прочитаних книг? Наведіть приклади назв персонажів, які вживаються як уточнюючі іменники спільного роду.
38. Яке лексичне значення є засобом утворення епітетів? Які семантичні типи епітетів ви знаєте?

39. Які структурні типи епітетів ви знаєте? Які частини мови переважно вживаються як епітети і чому? Читаючи книгу, зверніть увагу на тип і розподіл епітетів у ній. Поміркуйте, від чого залежить кількість і якість епітетів у літературному творі.

40. Яке значення виділяється в гіперболі? Які види гіпербол ви можете назвати?

41. Що робить гіперболу банальною і де переважно використовуються банальні гіперболи?

42. Що таке заниження значення? Чим воно відрізняється від гіперболи?

43. Згадайте випадки яскравих оригінальних гіпербол або недомовлених висловлювань в українській чи англійській літературі.

44. Що таке оксюморон і що є підґрунтям його формування?

45. Чому порівняно мало банальних оксюморонів і де вони в основному використовуються? Наведіть кілька прикладів банальних оксюморонів.

46. Прокоментуйте довжину речення та його стилістичну актуальність.

47. Що ви знаєте про однослівні речення? Чи є кореляція між довжиною та структурою речення?

48. Чи можна використовувати синтаксичну амбівалентність для стилістичного використання?

49. Які розділові знаки ви знаєте і в чому є їхній стилістичний потенціал?

50. Що таке риторичне запитання?

51. Які види повторень ви знаєте? Прокоментуйте функції повторення на власних прикладах.

52. З яким типом повтору ви зустрічалися найчастіше? Що, на вашу думку, робить його таким популярним?

53. Які побудови називаються паралельними?

54. Які синтаксичні стилістичні прийоми мають справу з аранжуванням членів речення?

55. Які види інверсії ви знаєте?

56. Що ви знаєте про відокремлення та розділові знаки? Які члени речення найчастіше відокремлюються?

57. Які види еліпсів ви знаєте і де кожен з них використовуються переважно?

58. Який член речення представляє «одночленне речення»?

59. Які види сполучних синтаксичних одиниць ви знаєте? Які з них використовуються для створення додаткової інформації і досягнення певного ефекту?

60. Розкажіть про асиндетон та його функції. Наведіть кілька прикладів полісиндетону.

61. Що ви знаєте про антитезу? Чому вона відрізняється від паралельних конструкцій?

62. Яким чином структура емоційної кульмінації відрізняються від інших типів?

63. Чи кожен парадокс виражається кульмінацією?

64. Які семантичні полюси порівняння ви знаєте?

65. Що таке банальне порівняння? Наведіть приклади.

66. Що таке епічне порівняння? Що таке замасковане порівняння? Які основні функції порівняння?

67. Знайдіть у прочитаному приклади порівнянь. Визначте їх тип, структуру та функції.

68. Опишіть найбільш часто використовувані структури літот.

69. Розкажіть про семантичні типи перифрази. У яких випадках може бути логічний або образний перифраз? Які основні стилістичні функції перифраз?

70. Який тип перифрази, на вашу думку, є найбільшим поширеним у сучасній прозі і чому?

71. Укажіть види мовлення, які вам відомі. Чим відрізняється авторське мовлення власне і передорученого мовлення?

72. Які ви знаєте форми передорученого мовлення?
73. Прокоментуйте основні функції іміджу автора.
74. Як формується мовленнєва характеристика персонажа?
75. Які форми внутрішнього мовлення ви знаєте?
76. Що таке репрезентативне мовлення та які його види зустрічаються частіше?
77. Що таке потік свідомості?
78. Які композиційні форми розповіді представлені переважно у прозовому творі?
79. Які композиційні форми вважаються статичними і чому?
80. Які види мовленнєвого спілкування ви знаєте?
81. Які основні характеристики усного мовлення?
82. Перелічіть функціональні стилі сучасної англійської мови.
83. Що ви знаєте про науковий стиль?
84. Схарактеризуйте офіційний стиль.
85. Обговоріть особливості газетного стилю.
86. Які основні ознаки публіцистичного стилю?
87. Який статус має стиль художньої літератури серед інших функціональних стилів?
88. Які існують дихотомії між видами та формами спілкування? Чи співвідносяться вони?

РОЗДІЛ 5. ТЕСТИ

VARIANT I

1. The word-stock of any given language can be roughly divided into the following groups:

- A) Literary, neutral and colloquial vocabulary
- B) Literary and colloquial vocabulary
- C) Only literary
- D) Only colloquial
- E) Neutral and colloquial

2. What do Literary words serve to satisfy?

- A) communicative demands of official, scientific, poetic messages
- B) non-official everyday communicative demands
- C) communicative demands of official messages
- D) communicative demands of poetic messages
- E) communicative demands of scientific messages

3. What do colloquial words serve to satisfy?

- A) communicative demands of official, scientific, poetic messages
- B) non-official everyday communicative demands
- C) communicative demands of official messages
- D) communicative demands of poetic messages
- E) communicative demands of scientific messages

4. The biggest division of vocabulary is made up of:

- A) Literary words
- B) Colloquial words
- C) Neutral words
- D) Historical words
- E) Poetic words

5. Where can we find literary words?

- A) in authorial speech, descriptions, considerations
- B) in the types of discourse, simulating (copying) everyday oral communication
- C) in the dialogue (or interior monologue) of a prose work.
- D) In streets
- E) At home

6. The main source of synonymy and polysemy are considered to be

- A) Colloquial words
- B) Neutral words
- C) Literary words
- D) Neutral and common literary words
- E) Neutral and common colloquial words.

7. What two major subgroups constitute special literary words?

- A) Terms and archaisms
- B) Slang and jargonisms
- C) Professionalisms and jargons
- D) Argo and slang
- E) Dialectisms and foreignisms

8. Terms are:

- A) antiquated or obsolete words replaced by new ones
- B) words denoting such concepts and phenomena that have gone out of use in modern times
- C) archaic words with the fixed sphere of usage in poetry and elevated prose and with the function of imbuing the work of art with a lofty poetic colouring
- D) archaic forms of otherwise non-archaic words

E) words denoting objects, processes, phenomena of science, humanities, technique

9. Archaisms are:

A) words denoting objects, processes, phenomena of science, humanities, technique

B) words denoting such concepts and phenomena that have gone out of use in modern times

C) words, used by most speakers in very informal communication, highly emotive and expressive

D) words, used by limited groups of people

E) barbarisms and foreign words

10. Historical words are...

A) antiquated or obsolete words replaced by new ones

B) words denoting such concepts and phenomena that have gone out of use in modern times

C) archaic words with the fixed sphere of usage in poetry and elevated prose and with the function of imbuing the work of art with a lofty poetic colouring

D) archaic forms of otherwise non-archaic words

E) barbarisms and foreign words

11. "These are expletives and swear words which are of an abusive character, obscene word like "damn", "bloody" etc". The given definition is appropriate for

A) Jargon words

B) Colloquial coinages

C) Borrowed words

D) Vulgar words

E) Barbarisms

12. Obsolete words are the words which:

A) have already gone completely out of use but are still recognized by the English-speaking community: e.g. methinks[^]it seems to me); nay(=no).

B) are no longer recognizable in modern English, words that were in use in Old English and which have either dropped out of the language entirely or have changed their in their appearance so much that they have become unrecognizable, e.g. troth(=faith), a losel(=a worthless, lazy fellow)

C) are in the beginning of the aging process when the word becomes rarely used, i.e. they are in the stage of gradually passing out of general use, e.g. pronouns thy, thee, thine, though.

D) are used exactly in Modern English Literature and which are created by the English Contemporary Poets, thus belonging to concrete style of the concrete author, e.g. hateships, weatherology.

E) are generally defined as "a new word or a new meaning for an established word".

13. "it is a recognized term for a group of words that exists in almost every language and whose aim is to preserve secrecy within one or another social group. These are generally old words with entirely new meanings imposed on them". The given definition is appropriate for:

A) Jargonisms

B) Barbarisms

C) Vulgarism

D) Terminology

E) Professionalisms

14. Morphological or partial archaisms are...

A) antiquated or obsolete words replaced by new ones

B) words denoting such concepts and phenomena that have gone out of use in modern times

C) archaic words with the fixed sphere of usage in poetry and elevated prose and with the function of imbuing the work of art with a lofty poetic colouring

D) archaic forms of otherwise non-archaic words

E) barbarisms and foreign words

15. Obsolescent words are the words which:

- A) have already gone completely out of use but are still recognized by the English-speaking community: e.g. *methinks*{—\X seems to me); *nay*{~no).
- B) are no longer recognizable in modern English, words that were in use in Old English and which have either dropped out of the language entirely or have changed their appearance so much that they have become unrecognizable, e.g. *troth*(=*faith*), *a losel*(—*a worthless, lazy fellow*)
- C) are in the beginning of the aging process when the word becomes rarely used, i.e. they are in the stage of gradually passing out of general use, e.g. pronouns *thy, thee, thine, thouh*
- D) are used exactly in Modern English Literature and which are created by the English Contemporary Poets, thus belonging to concrete style of the concrete author, e.g. *hateships, weatherology*.
- E) are generally defined as "a new word or a new meaning for an established word".

16. Archaism proper are...

- A) antiquated or obsolete words replaced by new ones
- B) words denoting such concepts and phenomena that have gone out of use in modern times
- C) archaic words with the fixed sphere of usage in poetry and elevated prose and with the function of imbuing the work of art with a lofty poetic colouring
- D) archaic forms of otherwise non-archaic words
- E) barbarisms and foreign words

17. "These are the words of foreign origin which have not been entirely been assimilated into the English language. They bear the appearance of a borrowing and are left as something alien to the native tongue".

The given definition is appropriate for

- A) Jargonisms
- B) Vulgarisms
- C) Barbarisms and foreignism
- D) Archaic, obsolescent and obsolete words
- E) Dialectal words.

18. Slang is:

- A) words denoting objects, processes, phenomena of science, humanities, technique
- B) words denoting such concepts and phenomena that have gone out of use in modern times
- C) words, used by most speakers in very informal communication, highly emotive and expressive
- D) words, used by limited groups of people
- E) barbarisms and foreign words

19. Jargonisms are:

- A) words denoting objects, processes, phenomena of science, humanities, technique
- B) words denoting such concepts and phenomena that have gone out of use in modern times
- C) words denoting objects, processes, phenomena of science, humanities, technique
- B) words, used by most speakers in very informal communication, highly emotive and expressive
- D) words denoting objects, processes, phenomena of science, humanities, technique
- B) E) barbarisms and foreign words

20. Professionalisms are:

- A) words denoting objects, processes, phenomena of science, humanities, technique
- B) words denoting such concepts and phenomena that have gone out of use in modern times
- C) words, used by most speakers in very informal communication, highly emotive and expressive
- D) words, used by limited groups of people, united professionally
- E) barbarisms and foreign words

21. Archaisms are:

- A) words denoting objects, processes, phenomena of science, humanities, technique

- B) words denoting such concepts and phenomena that have gone out of use in modern times
- C) words, used by most speakers in very informal communication, highly emotive and expressive
- D) words, used by limited groups of people, united socially
- E) barbarisms and foreign words

22. *Vulgarisms* are:

- A) coarse words with a strong emotive meaning, mostly derogatory, normally avoided in polite conversation
- B) words denoting objects, processes, phenomena of science, humanities, technique
- C) words denoting such concepts and phenomena that have gone out of use in modern times
- D) words, used by most speakers in very informal communication, highly emotive and expressive
- E) words, used by limited groups of people

23. *Dialectal words* are:

- A) normative and devoid of any stylistic meaning in regional dialects, but used outside of them, carry a strong flavour of the locality where they belong
- B) words denoting such concepts and phenomena that have gone out of use in modern times
- C) words, used by most speakers in very informal communication, highly emotive and expressive
- D) words, used by limited groups of people
- E) barbarisms and foreign words

24. In the USA the following dialectal varieties are distinguished:

- A) New England, Southern and Midwestern (Central, Midland)
- B) Northern and Southern
- C) Eastern and Western
- D) Northern, Southern and Eastern
- E) Northern, Southern and Western

25. In Great Britain four major dialects are distinguished:

- A) Lowland Scotch. Northern, Midland (Central) and Southern
- B) Northern, Southern, Eastern and Western
- C) New England, Southern, Northern and Midwestern
- D) Highland. Northern, Southern and Western
- E) New England, Southern, Eastern and Midwestern

26. Poetic and Highly literary words belong to _____ layer

- A) Neutral
- B) Colloquial
- C) Literary
- D) Both Colloquial and Literary
- E) Both Neutral and Colloquial

27. The actual situation of the communication has evolved two varieties of language:

- A) Monological and dialogical varieties of language
- B) The language of gestures and body
- C) The spoken and written varieties
- D) Syntactical and lexical varieties of language
- E) Phonetic and morphological varieties

28. Poetic words are...

- A) antiquated or obsolete words replaced by new ones
- B) words denoting such concepts and phenomena that have gone out of use in modern times
- C) archaic words with the fixed sphere of usage in poetry and elevated prose and with the function of imbuing the work of art with a lofty poetic colouring
- D) archaic forms of otherwise non-archaic words
- E) barbarisms and foreign words

29. Syntactical stylistic devices are...

- A) SD based on the binary opposition of lexical meanings regardless of the syntactical organization of the utterance
- B) SD based on the binary opposition of syntactical meanings regardless of their semantics
- C) SD based on the binary opposition of lexical meanings accompanied by fixed syntactical organization of employed lexical units
- D) SD based on the opposition of meanings of graphical elements of the language
- E) SD based on the opposition of meanings of phonological elements of the language

30. Lexical stylistic devices are...

- A) SD based on the binary opposition of lexical meanings regardless of the syntactical organization of the utterance
- B) SD based on the binary opposition of syntactical meanings regardless of their semantics
- C) SD based on the binary opposition of lexical meanings accompanied by fixed syntactical organization of employed lexical units
- D) SD based on the opposition of meanings of graphical elements of the language
- A) SD based on the opposition of meanings of phonological elements of the language

VARIANT II

1. Phonetical stylistic means are ...

- A) SD based on the binary opposition of lexical meanings regardless of the syntactical organization of the utterance
- B) SD based on the binary opposition of syntactical meanings regardless of their semantics
- C) SD based on the binary opposition of lexical meanings accompanied by fixed syntactical organization of employed lexical units
- D) SD based on the opposition of meanings of graphical elements of the language
- E) SD based on the opposition of meanings of phonological elements of the language

2. The irony is ...

- A) The stylistic device based on simultaneous realization of two logical meanings - dictionary and contextual, but the two meanings stand in opposition to each other.
- B) A combination of two words in which the meaning of the two clash, being opposite in sense.
- C) The stylistic device based on the interplay between the logical and nominal meanings of a word.
- D) Is a word phrase used to replace an unpleasant word or expression by a conventionally more acceptable one.
- E) The stylistic device based on the interaction of two well-known meanings of a word or phrase.

3. Alliteration is:

- A) A phonetic stylistic device which aims at impacting melodic effect to the utterance. The essence of this device lies in the repetition of similar sounds, in particular consonants sounds.
- B) A combination of speech-sounds which aims at imitating sounds produced in nature (wind, sea, thunder, etc.), by things (machines or tools, etc.), by people (sighing, laughter, etc.), and by animals.
- C) A repetition of identical or similar terminal sound combination of words.
- D) A phonetic stylistic device based on the combination of the ideal metrical scheme and the variations of it, variations which are governed by the standard.
- E) The stylistic device based on the interplay between the logical and nominal meanings of a word.

4. Define the type of transference in "foot of a bed"

- A) metaphor
- B) synonymy
- C) antonymy

- D) metonymy
- E) homonymy

5. Expressive means of a language are:

- A) The conscious and intentional intensification of some typical, structural and semantic property of a language unit promoted to a generalized status and thus becoming a generative model
- B) Those phonetic, morphological, word-building, lexical, phraseological and syntactical forms existing in a language as-a-system for the purpose of logical and emotional intensification of the utterances.
- C) The systems of interrelated language means that serves a definite aim in communication
- D) a unique combination of language units (expressive means and stylistic devices) peculiar to a given writer, which makes that writer's works or even utterances easily recognizable
- E) Linguo-stylistics, a branch of general linguistics

6. Lexico-syntactical stylistic devices are:

- A) SD based on the binary opposition of lexical meanings regardless of the syntactical organization of the utterance
- B) SD based on the binary opposition of syntactical meanings regardless of their semantics
- C) SD based on the binary opposition of lexical meanings accompanied by fixed syntactical organization of employed lexical units
- D) SD based on the opposition of meanings of graphical elements of the language
- E) SD based on the opposition of meanings of phonological elements of the language

7. Find simile in the sentences:

- A) She was a teacher
- B) I like darkness so much
- C) I like chocolate
- D) She was like a beautiful exotic flower
- E) I like little stones very much

8. Find metonymy in the sentences:

- A) I translate an article
- B) I read a lot of books
- C) I like ice-cream
- D) I book a set in the theatre
- E) I never read Balzac.

9. Stylistic device of language is:

- A) **The conscious and intentional intensification of some typical, structural and semantic property of a language unit** (neutral or expressive) promoted to a generalized status and thus becoming a generative model.
- B) Those phonetic, morphological, word-building, lexical, phraseological and syntactical forms existing in a language as-a-system for the purpose of logical and emotional intensification of the utterances.
- C) The systems of interrelated language means that serves a definite aim in communication
- D) Is a unique combination of language units (expressive means and stylistic devices) peculiar to a given writer, which makes that writer's works or even utterances easily recognizable
- E) Linguo-stylistics, a branch of general linguistics

10. Graphical stylistic means are:

- A) SD based on the binary opposition of lexical meanings regardless of the syntactical organization of the utterance
- B) SD based on the binary opposition of syntactical meanings regardless of their semantics
- C) SD based on the binary opposition of lexical meanings accompanied by fixed syntactical organization of employed lexical units
- D) SD based on the opposition of meanings of graphical elements of the language

E) SD based on the opposition of meanings of phonological elements of the language

11. What is onomatopoeia?

- A) the repetition of consonants, usually-in the beginning of words
- B) the use of words whose sounds imitate those of the signified object or action
- C) the stylistic device based on simultaneous realization of two logical meanings - dictionary and contextual, but the two meanings stand in opposition to each other.
- D) a combination of two words in which the meaning of the two clash, being opposite in sense.
- E) the repetition of similar vowels, usually in stressed syllables

12. What is alliteration?

- A) the repetition of consonants, usually-in the beginning of words
- B) the use of words whose sounds imitate those of the signified object or action
- C) the repetition of similar vowels, usually in stressed syllables
- D) The stylistic device based on simultaneous realization of two logical meanings - dictionary and contextual, but the two meanings stand in opposition to each other.
- E) A combination of two words in which the meaning of the two clash, being opposite in sense.

13. What is assonance?

- A) the repetition of consonants, usually-in the beginning of words
- B) the use of words whose sounds imitate those of the signified object or action
- C) the repetition of similar vowels, usually in stressed syllables
- D) The stylistic device based on simultaneous realization of two logical meanings - dictionary and contextual, but the two meanings stand in opposition to each other.
- E) A combination of two words in which the meaning of the two clash, being opposite in sense

14. Such words as "hiss", "bowwow", "murmur", "bump", "grumble", "sizzle" and many more are examples of:

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) Metonymy

15. What two phonetic stylistic devices may produce the effect of *euphony* or *cacophony*?

- A) Assonance and Alliteration
- B) Capitalization and Multiplication
- C) Onomatopoeia and Assonance
- D) Metaphor and Metonymy
- E) Irony and Epithet

16. What is *euphony*?

- A) a sense of ease and comfort in pronouncing or hearing
- B) a sense of strain and discomfort in pronouncing or hearing
- C) the repetition of similar vowels, usually in stressed syllables
- D) The stylistic device based on simultaneous realization of two logical meanings - dictionary and contextual, but the two meanings stand in opposition to each other.
- E) A combination of two words in which the meaning of the two clash, being opposite in sense

17. What is *cacophony*?

- A) a sense of ease and comfort in pronouncing or hearing
- B) a sense of strain and discomfort in pronouncing or hearing
- C) the repetition of similar vowels, usually in stressed syllables
- D) The stylistic device based on simultaneous realization of two logical meanings - dictionary and contextual, but the two meanings stand in opposition to each other.
- E) A combination of two words in which the meaning of the two clash, being opposite in sense

18. As an example of _____ the famous lines of E.A. Poe may serve: ...silken sad uncertain rustling of each purple curtain...

- A) Metaphor

- B) Metonymy
- C) Irony
- D) Euphony
- E) Cacophony

19. An example of _____ is provided by the unspeakable combination of sounds found in R. Browning: Nor soul helps flesh now more than flesh helps soul.

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Euphony
- E) Cacophony

20. The given definition: "intentional violation of the graphical shape of a word (or word combination) used to reflect its authentic pronunciation" is true for:

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Graphon
- E) Metonymy

21. What is an effective way of supplying information about the speaker's origin, social and educational background, physical or emotional condition, etc?

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Graphon
- E) Metonymy

22. What does graphon indicate?

- A) Standard pronunciation
- B) irregularities or carelessness of pronunciation
- C) the use of words whose sounds imitate those of the signified object or action
- D) the repetition of consonants, usually-in the beginning of words
- E) the repetition of similar vowels, usually in stressed syllables

23. The words "sellybrated" (celebrated), "bennyviolent" (benevolent), "illygitmit" (illegitimate), "jewinile" (juvenile) are examples of:

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Graphon
- E) Metonymy

24. The following "gimme" (give me), "lemme" (let me), "gonna" (going to), "gotta" (got to) are examples of:

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Graphon
- E) Metonymy

25. To purely graphical means, not involving the violations, we should refer:

- A) Italics
- B) Capitalization
- C) Hyphenation
- D) Multiplication
- E) All the above-mentioned means

26. The following phrase "A1III1 aboarrrrrd" is an example of:

- A) Italics
- B) Capitalization
- C) Hyphenation
- D) Multiplication
- E) Metaphor

27. The following phrase: "Help. Help. HELP." is an example of:

- A) Italics
- B) Capitalization
- C) Hyphenation
- D) Multiplication
- E) Metaphor

28. The following phrase: "grinning like a chim-pan-zee" is an example of:

- A) Italics
- B) Capitalization
- C) Hyphenation
- D) Multiplication
- E) Alliteration

29. The following phrase: "Streaked by a quarter moon, the Mediterranean shushed gently into the beach" is an example of:

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Irony
- E) Hyperbole

30. The following phrase: "He swallowed the hint with a gulp and a gasp and a grin" is an example of:

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) Metonymy

VARIANT III

1. The following phrase: "Then, with an enormous, shattering rumble, sludge-puff, sludge-puff, the train came into the station." is an example of:

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia**
- D) Metaphor
- E) Metonymy

2. State the type of the following graphical expressive means:

Piglet, sitting in the running Kanga's pocket, substituting the kidnapped Roo, thinks: this shall take "If is I never to flying really it." (M.)

- A) Italics
- B) Capitalization
- C) Hyphenation
- D) Multiplication
- E) Spacing of lines

3. How can we also call a stylistic device (SD)?

- A) a trope
- B) a functional style
- C) expressive means
- D) transference

E) jargonism

4. Substitution of the existing names approved by long usage and fixed in dictionaries by new, occasional, individual ones is ...

- A) a trope
- B) a functional style
- C) expressive means
- D) transference
- E) stylistic device

5. What is a *metaphor*?

- A) transference of names based on the associated likeness between two objects
- B) likeness between inanimate and animate objects
- C) a sense of ease and comfort in pronouncing or hearing
- D) a sense of strain and discomfort in pronouncing or hearing
- E) the repetition of similar vowels, usually in stressed syllables

6. What is a *personification*?

- A) likeness between inanimate and animate objects
- B) transference of names based on the associated likeness between two objects
- C) a sense of ease and comfort in pronouncing or hearing
- D) a sense of strain and discomfort in pronouncing or hearing
- E) the repetition of similar vowels, usually in stressed syllables

7. In "the face of London", or "the pain of the ocean" we deal with ...

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Personification
- E) Metonymy

8. Such words as the "pancake", or "ball", or "volcano" for the "sun"; "silver dust", "sequins" for "stars"; "vault", "blanket", "veil" for the "sky" are the examples of:

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) Metonymy

9. Metaphor can be expressed by:

- A) all notional parts of speech
- B) only verbs
- C) only adjectives
- D) only nouns
- E) only adverbs

10. A group of metaphors, each supplying another feature of the described phenomenon, creates ...

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) A sustained (prolonged) metaphor
- E) Metonymy

11. What lexical SD is based on contiguity (nearness) of objects or phenomena?

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) Metonymy

12. Which lexical SD is based on the relations between a part and the whole?

- A) Assonance
- B) Synecdoche
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) Metonymy

13. The conversational cliché "Will you have another cup?" is a case of...

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) Metonymy

14. In the following abstract "She wanted to have a lot of children, and she was glad that things were that way, that the Church approved. Then the little girl died. Nancy broke with Rome the day her baby died. It was a secret break, but no Catholic breaks with Rome casually." We can find the examples of:

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) **Metonymy**

15. The following phrase ""Some remarkable pictures in this room, gentlemen. A Holbein, two Van Dycks and if I am not mistaken, a Velasquez. I am interested in pictures."" is an example of:

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) Metonymy

16. The following phrase "You have nobody to blame but yourself. The saddest words of tongue or pen." is an example of:

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) Metonymy

17. The following phrase "He made his way through the perfume and conversation" is an example of:

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) Metonymy

18. The following phrase "His mind was alert and people asked him to dinner not for old times' sake, but because he was worth his salt." is an example of:

- A) Assonance
- B) Alliteration
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) Metonymy

19. Which lexical SD is also referred as paronomasia?

- A) Pun

- B) Zeugma
- C) Metaphor
- D) Metonymy
- E) violation of phraseological units

20. What is pun?

- A) transference of names based on the associated likeness between two objects
- B) a sense of ease and comfort in pronouncing or hearing
- C) a sense of strain and discomfort in pronouncing or hearing
- D) the repetition of similar vowels, usually in stressed syllables
- E) the simultaneous realization of two meanings

21. The following phrase "There comes a period in every man's life, but she is just a semicolon in his." is an example of:

- A) Assonance
- B) Pun
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) Metonymy

22. The following phrase "He took his hat and his leave" is an example of:

- A) Assonance
- B) Zeugma
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) Metonymy

23. The following phrase "She went home, in a flood of tears and a sedan chair" is an example of:

- A) Assonance
- B) Zeugma
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) Metonymy

24. Combination of polysemantic verbs with nouns of most varying semantic groups, which are not connected semantically, is called:

- A) Assonance
- B) Zeugma
- C) Onomatopoeia
- D) Metaphor
- E) Metonymy

25. When the number of homogeneous members, semantically disconnected, but attached to the same verb, increases, we deal with...

- A) Semantically false chains
- B) Zeugma
- C) Pun
- D) Metaphor
- E) Metonymy

26. The following case "A Governess wanted. Must possess knowledge of Romanian, Russian, Italian, Spanish, German, Music and Mining Engineering." from S. Leacock may serve an example of:

- A) Semantically false chains
- B) Zeugma
- C) Pun
- D) Metaphor
- E) Metonymy

27. Zeugma restores the literal original meaning of the word, which also occurs in ...

- A) Semantically false chains
- B) Violation of phraseological units
- C) Pun
- D) Metaphor
- E) Metonymy

28. The following phrase "Little Jon was born with a silver spoon in his mouth which was rather curly and large" is an example of:

- A) Semantically false chains
- B) Violation of phraseological units
- C) Pun
- D) Metaphor
- E) Metonymy

29. Which stylistic device rests on the extension of syntactical valency and results in joining two semantically disconnected clauses into one sentence?

- A) Semantically false chains
- B) Violation of phraseological units
- C) Pun
- D) Nonsense of non-sequence
- E) Metonymy

30. The following phrase "Emperor Nero played the fiddle, so they burnt Rome." is an example of:

- A) Semantically false chains
- B) Violation of phraseological units
- C) Pun
- D) Nonsense of non-sequence
- E) Metonymy

ЛІТЕРАТУРА

1. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка. Стилистика декодирования. СПб., 2002. 384 с.
2. Гальперин И.Р. Стилистика английского языка. 3-е издание. Издательство: М.: Высшая школа, 1988 г. – 316 с.
3. Kucharenko V.A. A Book of Practice in Stylistics. V.A. Kucharenko. M., 2009. 160 с.
4. Кухаренко В.А. Практикум по стилистике английского языка. М., 1986.
5. Скребнев Ю.М. Основы стилистики английского языка. Учебник для институтов и факультетов иностранных языков. М.: Издательства: Астрель, АСТ, 2003.
6. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз. Навчально-методичний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 124 с.

Навчальне видання

**ПОРІВНЯЛЬНА СТИЛІСТИКА
АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ**

Навчально-методичний посібник

Укладач

Солодка Анжеліка Костянтинівна

Підписано до друку 23.03.2023.

Формат 60×84/16. Умовн. друк. арк. 5,8. Тираж 100 пр. Зам. № 729-109.

ВИГОТОВЛЮВАЧ

Поліграфічне підприємство СПД Румянцева Г. В.

54038, м. Миколаїв, вул. Бузника, 5/1.

Свідоцтво МК № 11 від 26.01.2007 р.